

Beleids- en begrotingstoelichting

ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING,
RAMPENSCHADE, BUITENLANDS BELEID,
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING en
INTERNATIONAAL ONDERNEMEN
Begrotingsuitvoering 2023

Jan Jambon

Minister-president van de Vlaamse Regering en

Vlaams Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en
Facilitair Management

I. INHOUDSOPGAVE	
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	5
II. SAMENVATTING	5
III. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	9
1. Transversale, horizontale doelstellingen	9
2. Overkoepelende strategische doelstellingen.....	9
IV. BELEIDSVELD: ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	9
1. ISE ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	9
Strategische en operationele doelstellingen.....	10
SD 1: Een bestuurskrachtige Vlaamse overheid	10
SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact	15
Budgettair kader voor het begrotingsjaar	17
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	18
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken .....</i>	18
V. BELEIDSVELD: RAMPENSCHADE.....	28
1. ISE RAMPENSCHADE.....	28
Strategische en operationele doelstellingen.....	28
SD 1: Een coherente en toekomstgerichte fondsstructuur die op basis van responsabilisering efficiënt getroffen en vergoed	28
Budgettair kader voor het begrotingsjaar	29
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	29
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken .....</i>	29
VI. BELEIDSVELD: BUITENLANDS BELEID	30
1. ISE BUITENLANDS BELEID.....	30
Strategische en operationele doelstellingen.....	30
SD 1: Vlaanderen staat internationaal op de kaart door een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees en internationaal beleid met sterke partners, focus op mensenrechtenverdragen en een ambitieus, modern en assertief handels- en investeringsbeleid	30
SD 2: Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland.....	39
SD 3: Controle op de handel in strategische goederen	41
Budgettair kader voor het begrotingsjaar	42
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	43
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken .....</i>	43
VII. BELEIDSVELD: ONTWIKKELINGSSAMENWERKING.....	50
1. ISE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	50
SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen.....	50

Budgettair kader voor het begrotingsjaar	52
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	53
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken</i>	53
DAB's	58
<i>Entiteit: DAB Fonds Inclusieve Financiering</i>	58
Overige entiteiten onder toezicht	60
<i>Entiteit: Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB)</i>	60
VIII. BELEIDSVELD: INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	61
1. ISE INTERNATIONALE ECONOMISCHE BELANGENBEHARTIGING EN VERTEGENWOORDIGING	62
1.1 Strategische en operationele doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement	62
SD 1: Een doorgedreven internationalisering van de Vlaamse economie	62
Budgettair kader voor het begrotingsjaar	70
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	71
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken</i>	71
Overige entiteiten onder toezicht	72
<i>Entiteit: Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen</i>	72
ISE FINANCIËLE HEFBOMEN INTERNATIONALISERING VLAAMSE ECONOMIE	74
SD 1: Internationalisering van de Vlaamse economie ondersteunen met financiële hefbomen	74
OD 1.1.: Bedrijven aanzetten tot het aanboren van nieuwe markten	74
OD 1.2.: Creëren van capaciteit bij ondernemersorganisaties voor internationalisering	76
Budgettair kader voor het begrotingsjaar	77
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	77
<i>Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken</i>	77
Overige entiteiten onder toezicht	78
APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	79
2. Apparaatskredieten	79
Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken	80
Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.....	85
3. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	88
LIJST MET AFKORTINGEN	89
BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	90
BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	90
BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF' ...	94

**BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF
EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE" 95**

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) in het kader van de begrotingsuitvoering 2023 informeert de parlementsleden over mijn beleidsplannen en de middelen die ik heb ingezet voor mijn bevoegdheden als regeringsleider en Vlaams minister van buitenlandse zaken, ontwikkelingssamenwerking en internationaal ondernemen. Met deze BBT geef ik concreet invulling aan de beleidsnota's Algemeen Regeringsbeleid en Buitenlandse Zaken en ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 2023 en ondersteun ik het herstelbeleid van de Vlaamse Regering.

II. SAMENVATTING

Relanceplan Vlaamse Veerkracht

De inval van Rusland in Oekraïne en de daaropvolgende energiecrisis heeft wereldwijde gevolgen waar ook ons herstelbeleid niet aan ontsnapt. Het belang van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' neemt daarom nog toe, want veel van de maatregelen uit Vlaamse Veerkracht bieden een antwoord op de vraagstukken die uit deze crisis naar voren komen.

Sinds de voorstelling van het plan in september 2020 wordt de uitvoering van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' van heel nabij opgevolgd. Om dit omvangrijk relanceplan adequaat te kunnen monitoren, zijn een duidelijke governancestructuur en periodieke meetmomenten voorzien. Eind 2023 werd een nieuwe monitoring opgestart.

De monitoring van 'Vlaamse Veerkracht' hangt bovendien nauw samen met de opvolging van de bijdrage van Vlaanderen in het nationale 'Plan voor Herstel en Veerkracht'. 55 van de relanceprojecten worden ge(co)financierd worden vanuit de Europese Unie, de zogenaamde RRF-projecten (Recovery & Resilience Facility).

Op basis van de door de Europese Commissie op 30 juni 2022 bekend gemaakte definitieve RRF-subsidie-enveloppe voor elke lidstaat, werden aanpassingen van de Vlaamse inbreng in het nationale plan doorgevoerd.

Het is ook met dit verhaal over een veerkrachtig Vlaanderen dat we met onze partners in het buitenland in dialoog gaan.

Flanders Technology & Innovation (FTI)

Op 4 oktober 2022 lanceerde de Vlaamse Regering Flanders Technology & Innovation (FTI), een grootschalig project rond technologie en innovatie. Flanders Technology & Innovation wil bruggen bouwen tussen mensen en kennis.

In 2023 zijn de eerste initiatieven opgestart. Mijn diensten hebben hiervoor de nodige ondersteuning geboden. Zo hebben zij ingestaan voor de financieel-technische distributie van de voorziene overheidsmiddelen naar de participerende entiteiten en hebben ze de oprichting van een nieuwe rechtspersoon mee voorbereid die participatie door private partners mogelijk maakt.

Samenwerking met sterke regio's

Met het oog op de Leaders Meeting, een bijeenkomst van sterke innovatie regio's in Vlaanderen tijdens het EU-Voorzitterschap in de eerste helft van 2024, hebben mijn diensten een voorbereidingstraject op administratief niveau geleid. Samen met de genodigde regio's werden op basis van strategische toekomstanalyse gemeenschappelijke mondiale uitdagingen en mogelijke regionale oplossingen geïdentificeerd. Hiervan werd een rapport gemaakt, dat samen met een politieke verklaring tijdens de Leaders Meeting op 18 april 2024 werd voorgesteld.

Vlaanderen binnen Europa

In het voorzitterschap van de Raad van de EU is ook een belangrijke rol voor Vlaanderen weggelegd. 2023 was een cruciaal voorbereidingsjaar om te zorgen dat Vlaanderen haar stempel kan drukken op het EU-voorzitterschap.

Samen met de Vlaamse Regering heb ik een impactvol Vlaams inhoudelijk programma, een uniforme communicatiestrategie en een aantrekkelijke culturele omkadering uitgewerkt. Er werd een vormingsprogramma uitgerold voor de medewerkers die betrokken zijn bij het EU-voorzitterschap, dat ook op de langere termijn de EU-reflex binnen de Vlaamse overheid moet bestendigen.

Grensoverschrijdende samenwerking met onze buurlanden blijft een belangrijk deel van ons buitenlands beleid. In de afgelopen jaren is de aandacht voor grensknelpunten en hun aanpak aanzienlijk toegenomen, in de eerste plaats met Nederland. Daarnaast hechten we aan een goede relaties met Frankrijk en Hauts-de-France, evenals Duitsland en Saksen en Noordrijn-Westfalen voor grensgerelateerde dossiers zoals de 3RX spoorverbinding. Ik voorzag daarom in een versterking van onze samenwerking op het vlak van grensoverschrijdende samenwerking en wisselde over dit thema verder uit tijdens de Vlaams-Nederlandse top in januari 2023. Tot slot kreeg de visienota "Vlaanderen en het Noorden" in 2023 verdere invulling met concrete acties, vanuit onze Diplomatieke Vertegenwoordiging in Kopenhagen die ik eerder deze legislatuur mocht openen.

Vlaanderen vindt inspiratie in het Noorden

In 2023 is vanuit de Vlaamse Diplomatieke Vertegenwoordiging in Kopenhagen het professioneel netwerk verder uitgebouwd en werden de relaties in de Noordse landen verder versterkt.

Verder is in 2023 ook vanuit Vlaanderen verder ingezet op de goede relaties met de Noordse landen door ontmoetingen met de Deense, Finse en Zweedse ambassadeurs en planden mijn diensten een werkbezoek in aan Oostende voor Noordse en Baltische ambassadeurs.

Vlaams beleid te toetsen aan de realiteit buiten Vlaanderen

De regeringsnota (2021) voor Zuid-Afrika van de Vlaamse Regering werd verder uitgevoerd en opgevolgd, met onder meer een focus op samenwerkingen rond economie en handel, hoger onderwijs, wetenschap en innovatie, kunst en cultuur, jeugdbeleid, klimaat en omgeving. In dat kader vergezelde Vlaams minister Matthias Diependaele van 22 tot 24 maart het Koningspaar op Staatsbezoek aan Zuid-Afrika. Minister Diependaele bezocht aansluitend Malawi en Botswana en bevestigde daarmee dat Zuidelijk Afrika een focusregio is in het Vlaamse buitenlandse beleid.

De samenwerking met Marokko die ik opstartte in 2022, werd verder uitgebouwd. De landenstrategienota voor de samenwerking tussen Vlaanderen en Marokko werd tijdens 2023 verder onderhandeld en uitgewerkt. Verschillende bilaterale overleggronden vonden plaats telkens tijdens een bezoek aan Marokko. Twee nieuwe projecten werden goedgekeurd eind 2023 die kaderden in de pilootfase van de nieuwe samenwerking met Marokko (2022-2023).

Tot slot ben ik blijven inzetten op goede contacten met de Verenigde Staten, onze belangrijkste handelspartner buiten Europa. Zo leidde ik samen met de Nederlandse minister-president Rutte een gezamenlijke handelsmissie in het teken van high tech naar Phoenix (Arizona) en San Francisco (Californië). Aansluitend bezochten we met de Vlaamse delegatie Indiana en Michigan.

Versterken van onze aanwezigheid op het internationale toneel

In de zomer van 2023 is de eerste lichting van negen kandidaat-diplomaten van de Diplomatieke Academie afgezwaaid. In september werden zes van hen als adjunct-diplomatiek-vertegenwoordiger uitgestuurd naar de Vlaamse diplomatieke posten bij de EU (Brussel), in Berlijn, Lilongwe, Maputo, Parijs, en Pretoria. In 2023 hebben 260 personen deelgenomen aan één of meerdere van de 64 leeractiviteiten van de Vlaamse diplomatieke academie.

Voor de tweede oproep van de Fayatbeurzen in 2023 zijn 25 laureaten geselecteerd. Deze Fayatlaureaten zullen gaan studeren aan 15 verschillende topinstellingen (Harvard, Yale, Oxford, Cambridge, enz.) en dit in 4 verschillende landen (Singapore, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten). Deze studenten worden tegelijk ambassadeurs die het imago van Vlaanderen als innovatieve topregio nog meer op de kaart helpen zetten.

Transformatie van FIT

FIT bestaat in zijn huidige vorm sinds 2004. Interne en externe factoren maken dat het agentschap aan een grondige transformatie toe is. Dit werd grondig voorbereid met nauwe betrokkenheid van het FIT-netwerk. Deze oefening resulteerde in juni 2023 in een blauwdruk voor de nieuwe organisatie. Het transformatieplan werd uitgewerkt in overleg met de raad van bestuur en de strategische partners. Met de transformatie wil FIT zich krachtig positioneren en haar unieke troeven optimaal uitspelen om het Vlaamse economische weefsel te versterken. De krijtlijnen en principes van de transformatie werden in 2023 al in een aantal belangrijke, innovatieve en toekomstgerichte formules toegepast: Startup.Flanders, de Flanders International Business Awards en de Flanders International Business Weeks.

Als minister-president geloof ik sterk in deze transformatie. Ze zal de organisatie nog weerbaarder maken voor de toekomst en met meer daadkracht bedrijven kunnen bijstaan bij hun internationalisering. De echte lancering van de nieuwe organisatie is voorzien voor 2024.

TOTAAL – ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING, RAMPENSCHADE, BUITENLANDS BELEID, ONTWIKKELINGSSAMENWERKING en INTERNATIONAAL ONDERNEMEN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	153	217	0	138.001	139.163
1e BA-JR	153	217	0	138.499	139.683
BU	133	648	0	135.687	133.931

PROGRAMMA SE – ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	12	0	21.228	21.228
1e BA-JR	0	12	0	12.072	14.667
BU	0	5	0	11.286	11.620

PROGRAMMA SI – RAMPENSCHADE

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	914	914
1e BA-JR	0	0	0	914	914
BU	0	0	0	693	805

PROGRAMMA SN – BUITENLANDS BELEID

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	153	5	0	9.564	9.564
1e BA-JR	153	5	0	12.658	11.419
BU	133	0	0	12.040	10.566

PROGRAMMA SO – ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK

1e BA	0	200	0	22.370	22.687
1e BA-JR	0	200	0	27.751	27.586
BU	0	643	0	26.571	25.843

PROGRAMMA SP – INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	83.925	84.770
1e BA-JR	0	0	0	85.104	85.097
BU	0	0	0	85.097	85.097

III. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale, horizontale doelstellingen

De vierde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO4), goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 november 2021, wordt gecoördineerd door mijn diensten. De bevoegdheid voor de uitvoering van de transitieprioriteiten ligt bij de betrokken ministers. In OD 3.1.: Een langetermijnstrategie als kompas is hierover meer informatie terug te vinden.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Er zijn geen overkoepelende strategische doelstellingen opgenomen in deze BBT.

IV. BELEIDSVELD: ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING

1. ISE ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING

Het beleidsveld Ondersteuning Vlaamse Regering omvat één inhoudelijk structurelement: Ondersteuning Vlaamse Regering. Dit inhoudelijk structurelement (ISE) omvat de activiteiten die verband houden met:

- de ondersteuning van de regeringsleider en de Vlaamse Regering met betrekking tot de werking van de Vlaamse Regering en haar relaties met andere overheden op regeringsniveau;
- de investering in het imago van Vlaanderen;
- de coördinatie van het evidence-informed beleid op basis van openbare statistieken en beleidsgericht onderzoek;

- de langetermijnstrategie voor Vlaanderen;
- het beleid op regeeringsniveau voor complexe maatschappelijke uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact.

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Een bestuurskrachtige Vlaamse overheid

OD 1.1.: Innovatieve regelgeving en minder regeldruk

De Vlaamse Regering keurde twee vereenvoudigingsagenda's goed: een eerste in 2021 met 214 vereenvoudigingsprojecten die voorgesteld werden door de Vlaamse administratie, en een tweede in 2022 met een 50-tal projecten die geselecteerd werden na raadpleging van bedrijven en welzijnsorganisaties.

Daaruit selecteerde de Vlaamse Regering 10 innovatieve of omvangrijke projecten, "vlaggenschepen", gekozen waarvan de uitvoering, inhoudelijk en procesmatig, intensief begeleid en gemonitord werd door externe consultants. Ook de uitvoering van alle andere projecten werd periodiek gemonitord.

Daarnaast werd in 2023 onderzoek gedaan naar mogelijke instrumenten om regeldruk in toekomstige regelgeving te vermijden: onder meer naar het inzetten van "feedbackpanels" om regeldrukeffecten empirisch te onderbouwen, en naar de methodiek van een "regeldruktoets" getoetst op basis van concrete pilootprojecten.

OD 1.2.: Een transparante Vlaamse Regering Digitalisering besluitvorming

Kaleidos zet in op het digitaliseren van de administratieve processen bij de besluitvorming van de Vlaamse Regering en de ontsluiting van de bijhorende data.

Met het in productie stellen van de digitale handtekening in Kaleidos werd een van de belangrijkste mijlpalen gerealiseerd. Sinds de start van het nieuwe parlementaire jaar worden regeringsdocumenten digitaal getekend, wat een aanzienlijke efficiëntiewinst betekent. De zoekfunctie en het gebruikersbeheer werden geoptimaliseerd en er werden nog enkele functies toegevoegd op vraag van gebruikers zodat Kaleidos nog gebruiksvriendelijker werd.

De belangrijkste nog af te ronden zaken zijn de dossierstroom tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement en de dossierstroom tussen de kabinetten en Team Secretarie in functie van de agendaopbouw van de Ministerraad. Ook dit vergt de nodige aandacht en tijd aangezien het een veranderproces is.

Voorzitterscollege

Op de maandelijkse vergaderingen van het Voorzitterscollege werden zeer uiteenlopende thema's besproken (werking VOCO, VO-breed beleid, buitenlands beleid, besluitvorming & regelgeving, communicatie, personeel, financiën & begroting ...).

Er werden ook ontmoetingen met verschillende binnen- en buitenlandse stakeholders (Vlaamse Regering, Provinciegouverneurs, Directiecomité Vlaamse Veerkracht, Nederlandse SG's, SERV, nieuwe ambassadeurs, European Semester Officer, Rekenhof, ...) opgezet.

In de aanloop naar een volgende regeerperiode werden 10 webinars met experts en een topkaderdialoog rond de bijdrage van de Vlaamse administratie aan het regeerakkoord georganiseerd.

Heerlijk Helder

De Heerlijk Helderdag heeft plaatsgevonden op 9 oktober 2023 waar ik de tweede Heerlijk Helderprijs heb uitgereikt. Het actieplan Heerlijk Helder werd verder uitgevoerd.

InnovatieNetwerk Overheid

Binnen het N-project InnovatieNetwerk Overheid werden ook in 2023 verschillende initiatieven opgezet. Zo werden vijf open ontmoetingsmomenten georganiseerd, werden voor de eerste maal een twintigtal innovatiecoaches uit verschillende organisaties samen gebracht en werd met de Vlerick Business School samengewerkt rond civil entrepreneurship.

Informatie- en nieuwskanalen

Na goedkeuring door Vlaamse Regering op 27 januari 2023 werd de gebruikersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en Belga news agency vernieuwd voor de periode 2023-2025. Op basis van deze overeenkomst krijgt de Vlaamse overheid gratis toegang tot de platformen belgapress, belgaimage, PRpro en Belgagov.

De verruimde toegangsmogelijkheden (meer bronnen) op het nieuwe platform 'belgapress' voor mediamonitoring hebben in de loop van 2023, mee dankzij een gerichte promotie, tot een aanzienlijke groei van het aantal gebruikers geleid: van 8.592 medio '22 naar 13.685 eind '23. De andere platformen binnen de overeenkomst worden gelet op de aard ervan voornamelijk gebruikt door de communicatieprofessionals.

OD 1.3.: Verder investeren in interfederale relaties

De Vlaamse overheid is in 2023 blijven investeren in de relaties met zowel de federale als de regionale entiteiten.

In 2023 nam ik deel aan de vergaderingen van het Overlegcomité en van de Interministeriële Conferenties.

Verder volgde ik de rechtstreekse bilaterale contacten met de andere deelstaten verder op, onder meer de implementatie en verdere opvolging van de gesloten bilaterale, overkoepelende samenwerkingsakkoorden en daarmee samenhangende werkprogramma's. Op 27 januari vond een ontmoeting met collega Paasch plaats.

OD 1.4.: Vlaanderen als sterk merk

In onder meer de communicatie van Vlaamse Veerkracht, FTI en het EUVZP werd de nodige aandacht gegeven aan het imago dat we met Vlaanderen naar voor willen schuiven en de fierheid die we bij Vlamingen willen krijgen.

In het kader van merkbeleid en het merk Vlaanderen werd een werkgroep opgericht om te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat het merkbeleid binnen de VO nog consequenter wordt opgevolgd.

Op 11 juli werden voor het negende jaar op rij de Vlaamse eretekens uitgereikt. Mijn diensten stonden in voor het onderzoek en de administratieve behandeling van de voordrachten met het oog op de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, de productie van de eretekens en bijhorende oorkondes en de organisatie van de uitreiking op 11 juli in Errerahuis.

De huisstijlregels en afspraken in het kader van merkbeleid werden door mijn diensten regelmatig onder de aandacht gebracht van de grafische vormgevers binnen de Vlaamse overheid en waar nodig werd samen naar een oplossing gezocht zodat de communicatie conform merkbeleid gebeurde.

SD 2: Een evidence-informed beleid op basis van de ontwikkeling en ontsluiting van coherente statistieken en beleidsdomeinoverschrijdend beleidsonderzoek

OD 2.1.: Betrouwbare en publiek toegankelijke data en coherente openbare statistieken

Relanceproject Investeren in Vlaamse kennisoverheid (luik Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA))

In 2023 werd door de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) verder gewerkt aan de uitbouw van het nieuwe Statistisch Datawarehouse (S-DWH). In de initiële plannen van het S-DWH was het de bedoeling om te werken met één centrale tool (SAS Viya) voor de bewerking, analyse en ontsluiting van onze data. Echter stelden we vast dat we met deze centrale tool niet alle databehoeften konden afdekken. Om daaraan tegemoet te komen, werden eerder al een aantal nieuwe zaken toegevoegd aan het S-DWH (PowerBI, VSA-fileserver en applicatieserver). Maar door voortdurende technische problemen bij de uitrol van de SAS Viya tool van het S-DWH in 2023 en een mismatch tussen wat de tool kan en wat de organisatie nodig heeft, werd eind 2023 beslist de uitrol van de SAS Viya tool volledig stop te zetten. Het is niet zo dat door het stopzetten van SAS Viya het S-DWH niet meer bestaat. De PostgreSQL-databank die voorzien was in het S-DWH blijft behouden en zal ook in de toekomst verder gebruikt worden. In 2024 start de VSA een grondige oefening uitvoeren, waarbij wordt nagegaan of en hoe de VSA op middellange termijn nog bijkomende stappen vooruit moet/kan zetten bij de uitbouw van haar dataplatform om verder door te groeien als datagedreven statistiekorganisatie. Digitaal Vlaanderen wordt bij die denkoefening betrokken. Ook nu SAS Viya werd stopgezet worden de opdrachten nog steeds gewoon verdergezet via de tools waar de VSA op dit moment mee werkt zoals SPSS, R, Python, LIAM en andere. De lopende activiteiten van de VSA komen dus niet in het gedrang.

Op de website van het netwerk Statistiek Vlaanderen worden momenteel webpagina's per statistiek aangeboden en doorlopend geactualiseerd. De selectie van statistieken gebeurde op basis van de brochure 'Vlaanderen in cijfers' en is gebaseerd op een 6- tot 8-tal grote thema's met dynamische evolutiefiguren. De technische uitwerking gebeurde in overleg met Digitaal Vlaanderen. Het resultaat is beschikbaar op de website van Statistiek Vlaanderen: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/overzicht-dashboards>
In het najaar 2023 is gestart met de omzetting van interactieve cijferapplicatie voor ontsluiting van gedetailleerde data naar Power-BI.

Begin 2023 werden de dataverzamelingen van 2 nieuwe Statistiek Vlaanderen-bevragingen (SV) afgewerkt die in het najaar van 2022 werden afgenomen met een herhaling van thema's uit eerdere bevragingen. In de loop van 2023 vonden daarnaast ook 3 nieuwe SV-bevragingen plaats met een herhaling van thema's uit eerdere bevragingen: 1 bevraging in het voorjaar van 2023 en 2 in het najaar. Een overzicht van de bevroegde thema's en de gestelde vragen per editie van de bevraging is terug te vinden op de website van Statistiek Vlaanderen: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/bevragingen/sv-bevraging>. De resultaten van de SV-bevragingen worden doorlopend gepubliceerd als Vlaamse openbare statistieken, eveneens op de website van Statistiek Vlaanderen.

De procedure om de data van de SV-bevragingen (en van de in eerdere jaren afgenomen COVID-bevragingen) te bekomen voor statistische en wetenschappelijke doeleinden werd afgewerkt in 2023. Informatie over deze procedure is te vinden op <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/aanvragen-van-microdata-voor-onderzoek>.

Eind 2022 is een consensus bereikt over de governance structuur van het online probability panel en de betrokkenheid van DKBUZA/VSA hierin en de structurele financiering door en deelname van DKBUZA/VSA in de uitbouw van het opzet. Daartoe is eind december 2022 een samenwerkingsovereenkomst met de VLIR afgesloten. DKBUZA/VSA is sindsdien betrokken bij de werkzaamheden van het panel. DKBUZA/VSA-medewerkers maken deel uit van de Algemene Vergadering, het Wetenschappelijk Comité en enkele werkgroepen (Sampling and weighting, Panel management, Survey methodology and panel care). De uitbouw van het panel heeft vertraging opgelopen. De aanbesteding voor het rekruteren van panelleden kon pas in de zomer 2023 afgerond worden waardoor de eerste batch van adressen (N=2.500) pas vanaf half oktober 2023 kon worden uitgezet. Deresultaten zullen worden gebruikt voor een grondige evaluatie van de panelrekrutering met het oog op het uitzetten van de resterende adressen, waaronder de 1.000 extra gefinancierde panelleden door DKUZA/VSA. Binnen de CVOS-werkgroep bevragingen heeft een 1ste gedachtewisseling plaatsgevonden over de inhoud van de aparte vragenmodule die vanuit de Vlaamse overheid zal ingebracht worden in het panel.

VO-datastrategie

In de loop van 2023 werd in overleg met Digitaal Vlaanderen de rol van de VSA binnen de VO-datastrategie duidelijker afgebakend door deze toe te spitsen op de aspecten van statistische ontsluiting en statistisch hergebruik van data.

De VSA begeleidde en volgde verschillende acties en projecten op onder meer met betrekking tot: het aanbieden van statistiek- en 'data science'-opleidingen, het aanbieden van geaggregeerde data via de website van Statistiek Vlaanderen, het aanbieden van individuele data voor statistische en wetenschappelijke doeleinden, het ontwikkelen van een 'Trusted Third Party'-aanbod voor statistisch-wetenschappelijke doeleinden en het onderzoeken van de vraag naar nieuwe databronnen via het ambtelijk Coördinatiecomité voor Vlaamse Openbare Statistieken (CVOS) en het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS).

Ontwikkelen en uitvoeren van een Vlaams beleid voor openbare statistieken

In het Vlaams statistisch programma 2022-2024 werd voor het eerst een meerjarenplanning opgesteld voor de Vlaamse Statistische Autoriteit en het netwerk Statistiek Vlaanderen. In september 2022 startte de VSA, met behulp van externe procesbegeleiding, aan het ontwikkelen van een blauwdruk voor het netwerk Statistiek Vlaanderen en de Vlaamse Statistische Autoriteit. Dit heeft tot doel om een aanzet te geven voor de strategie van zowel de VSA als het netwerk Statistiek Vlaanderen in de periode 2025-2029 en werd opgesteld in overleg met verschillende belanghebbenden, waaronder het CVOS en RVOS. Op basis hiervan zal in 2024 gestart worden met de uitwerking van een strategisch kader met concrete doelstellingen, met het oog op de totstandkoming van het nieuwe Vlaams Statistisch Programma (VSP) 2025-2029.

In 2023 hebben de werkgroepen, die zijn opgericht binnen het CVOS, hun werkzaamheden verdergezet. De werkgroep lokale statistieken heeft als doel een meer gecoördineerd lokaal statistiekbeleid tot stand te brengen. Aan de hand van concrete actiepunten werden samenwerkingen tussen verschillende partners opgezet. De werkgroep bevragingen wil de uitbouw van kwaliteitsvol surveyonderzoek ondersteunen. Deze werkgroep vervult een dubbele functie: enerzijds fungeert ze als kenniscentrum voor het verzamelen en delen van expertise, anderzijds dient ze als kanaal voor de VO-inbreng in het Online Probability Panel. De werkgroep data science heeft de ambitie om de

statistiekproductie binnen de beleidsdomeinen te verbeteren of ondersteunen via data science en nieuwe databronnen.

Begin 2023 kreeg de Raad voor Vlaamse Openbare Statistieken (RVOS) een nieuwe samenstelling. Er werden, met ondersteuning van de in dienst getreden gebruikersmanager, verschillende werkgroepen geïnitieerd om de adviesfunctie van de RVOS te onderbouwen (o.a. gebruikersinspraak, microdata, data voor beleid).

Ontwikkelen en uitvoeren van een Vlaamse datastrategie voor openbare statistieken

In 2023 werd een kwaliteitsmanager, een methodoloog, alsook een tweede machine learning engineer aangeworven. Deze zorgen voor de uitwerking van het kwaliteitsbeleid, de opvolging van methodologische ontwikkelingen en de integratie van data science technieken bij het ontwikkelen van openbare statistieken. In samenwerking met de datamanager van VSA werken zij ook aan het verder ontwikkelen en implementeren van maatregelen om privacy risico's te beheersen.

Er is een databank in gebruik genomen voor het leveren data-gegevens aan het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Ontwikkelen, produceren en verspreiden van Vlaamse openbare statistieken

De recurrente processen van dataproductie, -verwerking, -verwerking en verspreiding van de Vlaamse openbare statistieken lopen vlot. Om en bij de 370 openbare statistieken krijgen een update op de website van Statistiek Vlaanderen van zodra nieuwe data beschikbaar is. Ook de dashboards en de brochures worden verder geactualiseerd.

We blijven verder inzetten op communicatie van onze producten en over de werkzaamheden van de VSA en het netwerk Statistiek Vlaanderen. Midden 2023 is met inzet van een externe communicatieadviseur de communicatiestrategie (product- en concerncommunicatie) afgewerkt en eind 2023 een actieplan communicatie voor 2024 opgesteld. Voor een internationaal publiek werd een Engelstalige website en een Engelstalige brochure 'Flanders in Figures' beschikbaar gesteld.

In het najaar 2023 is gestart met de omzetting van interactieve cijferapplicatie voor ontsluiting van gedetailleerde data naar Power-BI.

Opbouwen en delen van kennis en expertise voor de toepassing van het Vlaams statistiekbeleid

In de loop van 2023 zijn opnieuw verschillende SV-seminaries georganiseerd en is gestart met de voorbereiding van de 1ste Dag van het netwerk Statistiek Vlaanderen. De voorbereiding en publicatie van zowel de algemene nieuwsbrief Statistiek Vlaanderen en de nieuwsbrief gericht op de leden van het netwerk Statistiek Vlaanderen is volgens planning verlopen.

De gedragsmatige competenties nodig binnen de VSA werden in kaart gebracht. De meest dringende vaktechnische competenties die ontbraken werden aangevuld met aanwervingen. Nu zal onderzocht worden welke competenties versterkt moeten worden bij het aanwezige personeel in het kader van de doelstellingen die bepaald zullen worden in het meerjarenprogramma. Daarvoor wordt de 'VSA-academie' opgestart: een overkoepelend traject van competentie-ontwikkeling opgebouwd uit formele en informele opleidingen en vormingen voor de VSA-medewerkers.

Vertegenwoordigen van Vlaanderen tegenover andere statistische autoriteiten en met statistiek gelieerde instellingen

De VSA participeert actief aan de vergaderingen binnen het interfederaal, Europees en internationaal statistisch systeem en vertegenwoordigt hierbij het netwerk SV. In dit kader worden er verbeteracties opgezet voor het statistiekbeleid (bv. peer review), de statistiekontwikkeling (zie bv. het geïntegreerd statistisch programma van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek), de datadeling (werkgroep IIS) en dergelijke meer. In 2023 werd ingezet op een betere data-aanlevering aan internationale statistiekinstellingen zoals de OESO en aan de informatiedoorstroming van/naar het netwerk SV naar/van het bredere statistische systeem.

OD 2.2.: Versterkt beleidsgericht onderzoek

De voortgangsrapportage Vlaamse Veerkracht werd door mijn diensten onderbouwd met kernindicatoren en strategische inzichten. Hiervoor werden het bijhorende dashboard met kernindicatoren maandelijks geactualiseerd. Daarnaast werden strategische analyses uitgevoerd naar de economische veerkracht met aandacht voor arbeidsmarkt en productiviteit. Dit ook op basis van de kernindicatoren en de open data van de verschillende meetmomenten.

Vanuit een netwerkaanpak zorgen mijn diensten voor een goede kennisuitwisseling over beleidsonderzoek tussen de beleidsdomeinen. Hiervoor werkten ze samen met de Jonge Academie (KVAB). Inhoudelijk lag de focus op internationale trends, strategische verkenningen en signalen van technologische verandering. In november bracht het event "Science-Meets-Policy" ruim 160 onderzoekers en beleidsmakers samen in het Paleis der Academiën te Brussel. In het programma was er aandacht voor goede praktijken van toekomstverkenningen, wetenschappelijk advies en communicatie.

In 2023 werd de actualisatie van de interregionale financiële stromen in België uitgevoerd. Daarnaast maakten mijn diensten werk van een algemene omgevingsanalyse voor Vlaanderen en ontwikkelden ze verkennende toekomstscenario's met aandacht voor regionale samenwerking binnen Europa.

In 2023 lag de focus op kennisuitwisseling met strategie en foresight experts in binnen- en buitenland met bijzondere aandacht naar kennisuitwisseling met 12 Europese topregio's. Er werd ook verder ingezet op samenwerking met Europese Instellingen en de OESO met nadruk op strategisch foresight en resilience.

SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact

OD 3.1.: Een langetermijnstrategie als kompas

Voor de uitvoering van de vierde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO4) (goedgekeurd door de Vlaamse Regering eind 2021) werd ingezet op 7 transitieprioriteiten. Het transitieplatform staat in voor de coördinatie. De indicatoren m.b.t. Vizier 2030 worden opgevolgd.

Vanuit de werkzaamheden van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling (IMCDO) werd een 2de Voluntary National Review (VNR) voorbereid en gepresenteerd op het High Level Political Forum van de Verenigde Naties. Het rapport beschrijft de huidige stand van zaken m.b.t. de realisatie van de Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals (SDG's)). Vlaanderen heeft hiertoe samengewerkt met de andere deelstaten en de federale overheid binnen de technische werkgroep 'nationale coördinatie inzake duurzame ontwikkeling op internationaal niveau' van de IMCDO.

OD 3.2.: Een adequate transversale beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke problemen

Coördinatie monitoring uitvoering Plan Vlaamse Veerkracht

Sinds de voorstelling van het plan in september 2020 wordt de uitvoering van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' van heel nabij opgevolgd. Om dit omvangrijk relanceplan adequaat te kunnen monitoren, zijn een duidelijke governancestructuur en periodieke meetmomenten voorzien. Eind 2023 werd een nieuwe monitoring opgestart.

De nauwgezette monitoring zorgt niet enkel voor transparantie over de voortgang, maar maakt het ook mogelijk om de afstemming met de bredere beleidsvoering te garanderen. En dat in tijden waarin alertheid en wendbaarheid meer dan ooit noodzakelijk zijn.

De monitoring van 'Vlaamse Veerkracht' hangt bovendien nauw samen met de opvolging van de bijdrage van Vlaanderen in het nationale 'Plan voor Herstel en Veerkracht'. 55 van de relanceprojecten worden ge(co)financierd worden vanuit de Europese Unie, de zogenaamde RRF-projecten (Recovery & Resilience Facility).

Op basis van de door de Europese Commissie op 30 juni 2022 bekend gemaakte definitieve RRF-subsidie-enveloppe voor elke lidstaat, werden aanpassingen van de Vlaamse inbreng in het nationale plan doorgevoerd. Vlaanderen heeft actief deel genomen aan het interfederale overleg hieromtrent. De opvolging van het RRF-project heeft heel wat bijkomende inzet gevraagd, waarbij erg nauw samengewerkt werd met het Departement Financiën en Begroting.

Crisis Oekraïne

De Europese besluitvorming m.b.t. de aanpak van de crisis in Oekraïne werd nauwgezet opgevolgd, in het bijzonder wat betreft sanctiepakketten, de verlenging van de toepassing van de richtlijn tijdelijke bescherming en de financiering van de steun aan (de heropbouw van) Oekraïne, en het uitbreidingsvraagstuk.

Op Vlaams niveau werd actief bijdragen aan zowel de task force opvang Oekraïne als aan de beleidscoördinatiewerkgroep.

Flanders Technology and Innovation

Op 4 oktober 2022 lanceerde de Vlaamse Regering Flanders Technology & Innovation (FTI), een grootschalig project rond technologie en innovatie. Flanders Technology & Innovation wil bruggen bouwen tussen mensen en kennis.

In 2023 zijn de eerste initiatieven opgestart. Mijn diensten hebben hiervoor de nodige ondersteuning geboden, in samenwerking met de diensten van de andere betrokken ministers. Zo hebben mijn diensten ingestaan voor de financieel-technische distributie van de voorziene overheidsmiddelen naar de participerende entiteiten en hebben ze de oprichting van een nieuwe rechtspersoon mee voorbereid die participatie door private partners mogelijk maakt.

Samenwerking met middenveld

Sinds 2006 gaan de Vlaamse Regering en 'de Verenigde Verenigingen' een dialoog en samenwerking aan. De contouren hiervoor worden vastgelegd in charters. Op 5 juni 2020 keurde de huidige Vlaamse Regering een charter goed voor de periode 2020-2024 (VR 2020 0506 DOC.0545-1 t.e.m.5). Daarin zijn zeven inhoudelijke speerpunten opgenomen die betrekking hebben op actuele uitdagingen voor het verenigingsleven en die passen binnen de contouren van het regeerakkoord, zoals het verminderen van de regeldruk voor verenigingen, innovatie in het

verenigingsleven in relatie tot maatschappelijke veranderingen, en sociaal ondernemen. Het charter wordt jaarlijks geconcretiseerd in een projectplan. Ook in 2023 heeft de Vlaamse Regering de Verenigde Verenigingen ondersteund voor de werking die ze in het kader van het charter uitvoert.

Vorbereitung voor een volgende regeerperiode

Het voorbije jaar werd een traject gelopen met de verschillende beleidsdomeinen met het oog op een gedragen gezamenlijke bijdrage. Naast diverse werkgroepen en coördinatiemeetings werd op 10 november 2023 een topkaderdialoog georganiseerd, waarbij inhoudelijk aan de bijdrage gewerkt werd.

Vlaams Bouwmeesterschap

In 2023 heeft het team Vlaams Bouwmeester 128 adviesprojecten opgestart op vraag van een publieke instantie. Daarnaast werd via de open oproepprocedure voor 18 projecten een ontwerpteam gezocht en werden er 5 gunningen voltooid. Voor 15 kleinere ontwerppogaves heeft het team Vlaams Bouwmeester een 'oproep naar geïnteresseerden' begeleid en gepubliceerd.

De Prijs Wivina Demeester werd uitgereikt aan 4 laureaten in de verschillende categorieën. De Vlaamse Bouwmeester werkte aan de internationale werking door zijn aanwezigheid in Davos voor de ondertekening van de Davos Baukultur Alliance, in Venetië voor de opening van de internationale architectuurbiënnale en een vergadering in het kader van de Davos Baukultur Alliance, in Malmö voor een vergadering van de 'European directors of architectural policies' en in Kopenhagen voor een kennisuitwisseling tussen Europese (stads)bouwmeesters.

In het kader van de proactieve werking konden via de Meesterproef 42 jonge ontwerpers en 18 jonge kunstenaars werken aan concrete projecten in de sociale woningbouw. Het traject rond de zeven 'Leefbuurten' werd afgerond met de publicatie van de brochure 'Leren van Leefbuurten'. Labo Ruimte lanceerde het onderzoek 'Boerenland', en ontving zowel de Henry van de Velde Award als de Vlaamse Planningsprijs 2023 voor het afgewerkte onderzoek 'De Droge Delta'. In december werd 10 jaar Labo Ruimte feestelijk gevierd. De Vlaamse Bouwmeester kende aan drie onderzoeksvoorstellen een Bouwmeester Label toe.

OD 3.3.: Vrijwaring van strategische belangen

Concreet hebben mijn diensten het voorbije jaar veel aandacht besteed aan het economische veiligheidsbeleid, zoals onder meer door de Europese Commissie vormgegeven. Een belangrijke pijler daarbij is de Buitenlandse Directe Investerings (BDI), waarbij mijn diensten zich gebogen hebben over de operationalisering van de BDI screening procedures en de deelname aan het betrokken Belgische mechanisme hebben geformaliseerd. Verder hebben mijn diensten zich ook gebogen over kennisveiligheid, samen met andere beleidsdomeinen, en hebben zij actief deelgenomen aan het intra-Belgische mechanisme inzake economische dwang.

Budgettair kader voor het begrotingsjaar ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING, MVG excl. DAB

		(duizend euro)
	VAK	VEK

2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	21.228	11.572	10.786	21.228	14.167	11.120
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	500	500	0	500	500
Totaal	21.228	12.072	11.286	21.228	14.667	11.620

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten van het ISE Ondersteuning Vlaamse Regering zijn na de 1 ste begrotingsaanpassing sterk gedaald (-9.156 keuro VAK en -6.561 keuro VEK). Dit komt vooral door herverdelingen over programma's heen in het kader van Flanders Technology and Innovation (-9.380 keuro en -7.281 keuro) en extra VEK-behoeften op apparaat (-540 keuro).

Daarnaast waren er herverdelingen vanuit centrale provisies m.b.t. noodhulp aan Oekraïne (+121 keuro VAK en VEK VSA) en relanceprojecten Vlaamse Veerkracht (+1.036 keuro VEK voor de relanceprojecten VV 68 en VV 160).

Voor het fonds werking DKBUZA bedraagt de delta ten opzichte van de 1 ste begrotingsaanpassing op basis van de gerealiseerde ontvangsten en het overgedragen saldo vorige jaren 103 keuro VAK en VEK.

Binnen dit ISE is er ook 500 keuro herverdeeld vanuit het werkingsartikel SA0-1SEA2BG-WT - Flanders Technology and Innovation naar het gelijknamige participatieartikel SA0-1SEA2BG-PA n.a.v. de oprichting van Flanders Technology & Innovation BV en de eigen inbreng in cash van de Vlaamse overheid in deze vennootschap.

Binnen dit ISE is er 283 keuro VEK herverdeeld vanuit ba 1SE064-werkingskosten Flanders Technology and Innovation naar ba 1SE040-Vlaamse Statistische Autoriteit.

De begrotingsuitvoering van het ISE Ondersteuning Vlaamse Regering is 93% voor de VAK en 73% voor de VEK.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

SA0-9SEATBF-OW – FONDS WERKING DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het ontvangstenartikel van het Fonds Werking Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Dit artikel spijst het uitgavenartikel SA0-1SEA4BF-WT.

De ontvangsten van dit fonds hebben betrekking op de verkoop van publicaties uit het elektronische bestelloket en andere publicaties DKBUZA, opleidingen en studiedagen, contracten voor wetenschappelijke dienstverlening en ondersteuning van onderzoeksprojecten en andere expertisedomeinen DKBUZA en de publieksgerichte werking van het Atelier Bouwmeester.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	12	0
BU	0	5	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten van 5 keuro zijn afkomstig van deelnames aan een evenement en de verhuur van het Atelier.

Uitgaven

SA0-1SEA2BA-WT – BESTUURSKRACHTIGE EN TRANSPARANTE OVERHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Een bestuurskrachtige Vlaamse overheid](#).

De kredieten worden gebruikt om processen en projecten te realiseren met betrekking tot:

- de digitalisering van de besluitvorming van de Vlaamse Regering;
- de kwaliteit van de regelgeving en de vermindering van de regeldruk;
- rechtsgedingen i.v.m. werking van de Vlaamse Regering, institutionele aangelegenheden en openbaarheid van bestuur;
- advies verlenen en communicatie verspreiden over de Nederlandse taal, Heerlijk Helder;
- beleidsgericht ondersteunen van en adviseren over anderstalige communicatie, vertalingen;
- het communicatie- en imagobeleid;
- administratief en communicatief ondersteunen van de werking van de Vlaamse Regering, inclusief regeringsbrede producten en evenementen;
- ontwikkelen en bijsturen van richtinggevende kaders voor communicatiebeleid en ondersteunen van de implementatie ervan;
- informatie verspreiden in de Vlaamse overheid, bibliotheek en externe nieuwskanalen (o.a. het contract met Belga news agency);
- het N-project Innovatienetwerk Overheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	3.479	2.850	2.811	3.479	4.310	2.746

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten na de 1 ste begrotingsaanpassing zijn voor VAK gedaald met 629 keuro en voor VEK gestegen met 831 keuro. Deze wijzigingen zijn het gevolg van herverdelingen.

De begrotingsuitvoering van dit artikel is 99% voor de VAK en 64% voor de VEK.

[OD 1.1.: Innovatieve regelgeving en minder regeldruk](#)

Voor VV 160 Administratieve vereenvoudiging werd via VV 158 Spending review 180 keuro VEK vanuit de centrale relanceprovisie herverdeeld. Met deze kredieten werden de volgende opdrachten gefinancierd:

- Procesmatige begeleiding vlaggenschepen (Deloitte Consulting)
- Juridische ondersteuning vlaggenschepen (Deloitte Legal)
- Rechtseconomische ondersteuning vlaggenschepen (ICW)

Daarnaast werden met de beleidskredieten voor totstandkoming en bekendmaking regelgeving volgende opdrachten gefinancierd:

- Ontwikkeling feedbackpanels (Indiville) – gedeeltelijk afgerond en gefactureerd, maar loopt verder in 2024
- Regeldruktoets (ICW) – vastgelegd in 2023, te vereffenen in 2024

[OD 1.2.: Een transparante Vlaamse Regering](#)

Kaleidos

Met het in productie stellen van de digitale handtekening in Kaleidos werd een van de belangrijkste mijlpalen gerealiseerd. Sinds de start van het nieuwe parlementaire jaar worden regeringsdocumenten digitaal getekend, wat een aanzienlijke efficiëntiewinst betekent. De zoekfunctie en het gebruikersbeheer werden geoptimaliseerd en er werden nog enkele functies toegevoegd op vraag van gebruikers zodat Kaleidos nog gebruiksvriendelijker werd. De belangrijkste nog af te ronden zaken zijn de dossierstroom tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement en de dossierstroom tussen de kabinetten en Team Secretarie in functie van de agendaopbouw van de Ministerraad.

Vanuit de centrale relanceprovisie werd voor VV 68 Kaleidos 856 keuro VEK herverdeeld.

Regerings- en overheidsbrede evenementen en producten

De kosten verbonden aan de toekenning en uitreiking van de eretekens van de Vlaamse Gemeenschap 2023 (8 keuro) werden hier op aangerekend.

Overeenkomst van de Vlaamse overheid met Belga news agency

Na goedkeuring door VR op 27 januari 2023 werd de gebruikersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en Belga news agency vernieuwd voor de periode 2023-2025 voor een jaarlijkse kostprijs van 821.566,50 euro incl. btw.

Op basis van deze overeenkomst krijgt de Vlaamse overheid (kabinetten, departementen, agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en een reeks agentschappen met rechtspersoonlijkheid - laatstgenoemden onder voorwaarden) gratis toegang tot de platformen belgapress, belgaimage, PRpro en Belgagov.

Centrale digitale bibliotheek

De centrale bibliotheek geeft de personeelsleden van de Vlaamse administratie en de kabinetmedewerkers van de Vlaamse Regering toegang tot kwalitatieve en betrouwbare informatiebronnen. Hiervoor werd 240 keuro uitgegeven. 92% van dit bedrag werd besteed aan licenties voor juridische, wetenschappelijke en andere databanken en digitale publicaties.

Taaladvies en Vertalingen

De kredieten werden vooral aangewend in het kader van Heerlijk Helder en voor afnames van het raamcontract Vertalingen met Elan Languages.

Rechtsgedingen

De kredieten werden hoofdzakelijk aangewend voor beroepsprocedures bij de Raad van State tegen beslissingen van de beroepsinstantie openbaarheid (22 hangende dossiers) en daarnaast voor beroepen bij het Grondwettelijk Hof m.b.t. regelgeving van het departement (3 hangende gedingen).

N-project Innovatienetwerk Overheid

Voor de verschillende initiatieven van het N-project InnovatieNetwerk Overheid werd er in 2023 151 keuro vastgelegd en 203 keuro vereffend.

[OD 1.4.: Vlaanderen als sterk merk](#)

Merkbeleid

In het kader van het merkbeleid werd 90 keuro ingezet voor huisstijlgerelateerde uitgaven (advies, creatie, iconen, productie, beheer en ontsluiting huisstijlelementen) en 18 keuro voor fotoreportages i.k.v. de beelddatabank.

Imago Vlaanderen

De initiële middelen van 1.559 keuro VAK/VEK werden in 2023 als volgt ingezet:

- overdracht bij BA 2023 van 200 keuro VAK/VEK naar SA0-1SEA2BE-WT m.h.o. een éénmalige verhoging van de werkingssubsidie aan vzw Kazerne Dossin;
- herverdeling van 100 keuro VAK/VEK naar SA0-1SEA2BG-WT voor de financiering van de werkingkosten FTI Entertainment Tech periode juli-december 2023;
- herverdeling van 729 keuro VAK naar SA0-1SEA2BG-WT voor extra FTI-gerelateerde kosten;
- aanrekening van 290 keuro voor de kosten 2023 i.k.v. de FDI-screening;
- aanrekening van 100 keuro voor de versterking van de communicatie n.a.v. het openingsevent van het Europees Voorzitterschap.

SA0-1SEA2BB-WT – OPENBARE STATISTIEKEN, STRATEGISCHE ANALYSE EN BELEIDSONDERZOEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 2: Een evidence-informed beleid op basis van de ontwikkeling en ontsluiting van coherente statistieken en beleidsdomeinoverschrijdend beleidsonderzoek](#).

De kredieten op dit begrotingsartikel worden ingezet voor processen en/of projecten van de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) en het team Strategische Inzichten en Analyses (SIA) met betrekking tot:

- coördineren van een netwerk van openbare statistiek;
- ontwikkelen, produceren en verspreiden van Vlaamse openbare statistieken;
- ontwikkelen en beheren van een datastrategie Statistiek Vlaanderen;
- de uitbouw van Strategische Inzichten en Analyses.

In het kader van relanceproject VV162 'Investeren in Vlaamse kennisoverheid' werd bij de BO 2021 een structurele verhoging van 1.000 keuro toegekend om de VSA en SIA te versterken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.267	2.388	2.200	2.267	2.671	2.668

Inhoudelijke toelichting:

De stijging van VAK en VEK met 121 keuro na de begrotingsaanpassing betreft de herverdeling vanuit de Oekraïne-provisie voor ondersteuning bij analyses over Oekraïense vluchtelingen.

Daarnaast is het VEK met 283 keuro verhoogd via een herverdeling vanuit SA0-1SEA2BG-WT binnen dit programma. Deze extra VEK zijn benut om de nog openstaande vastleggingen van 2022 maximaal te vereffenen, onder meer de vastleggingen m.b.t. consultancy communicatie, procesbegeleiding en procesmanagement en IT SDWH en het veldwerk voor de SV-bevragingen in het najaar.

De uitvoering 2023 is 92% voor de VAK en 100% voor de VEK.

Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA)

Voor de coördinatie van het netwerk Statistiek Vlaanderen zijn er middelen (104 keuro) ingezet voor de verlenging met 1 jaar van de consultancy opdracht betreffende de coördinatie en verdere uitbouw van de communicatie van de VSA en van het netwerk Statistiek Vlaanderen binnen het openbare statistieklandschap en naar de buitenwereld. Daarnaast waren er enkele recurrente uitgaven voor de werkzaamheden binnen het Instituut voor de Nationale Rekeningen, voor de Raad van Vlaamse openbare statistieken, de deelname aan externe evenementen en de organisatie van fysieke SV-seminaries.

Wat de ontwikkeling, productie en verspreiding van Vlaamse openbare statistieken betreft zijn de middelen (50 keuro) ingezet voor de lay-out van rapporten en de lay-out en het drukwerk van de Nederlandstalige en Engelstalige brochure Vlaanderen in Cijfers/Flanders in Figures. Daarnaast was er een recurrente uitgave voor de deelname aan het project regionale economische vooruitzichten. Dit project verloopt via een samenwerkingsovereenkomst tussen het Federaal Planbureau en de drie regionale statistische autoriteiten (VSA, IWEPS en BISA).

Wat betreft het ontwikkelen en beheren van een datastrategie voor openbare statistieken zijn middelen (521 keuro) ingezet op de verdere ontwikkeling van een nieuw statistisch datawarehouse dat interne en externe statistische databronnen kan samenbrengen, en dat de toegankelijkheid van statistische databronnen voor andere VO-entiteiten en voor burgers, ondernemingen, overheden en wetenschappelijk onderzoek kan verbeteren met de nodige aandacht voor de ICT-informatieveiligheid, privacy en het statistisch geheim.

In het kader van de uitbouw van de data science hub zijn middelen (292 keuro) ingezet op de verdere ontwikkeling van data science voor openbare statistiekproductie en is verdere uitwerking gegeven aan de samenwerkingsovereenkomst 'Data Science for Official Statistics' met de KU Leuven afgesloten eind 2020 voor een periode van 4 jaar. In de samenwerking staat het onderzoek naar het gebruik van data science voor het produceren van nieuwe en betere statistieken centraal rekening houdend met uitdagingen zoals nieuwe databronnen, complexe machine learning technieken en innovatieve data-visualisatietechnieken.

Voor het relanceproject VV162 Investeren in Vlaamse kennisoverheid heeft de VSA in totaal 757 keuro ingezet. Er zijn vooral middelen ingezet voor de versterking van de uitbouw van het VSA Statistisch Datawarehouse met het oog op snellere informatieverschaffing, in het bijzonder het versterken van het proces van integratie en verwerking van surveydata tot statistische informatie, het analyseren van de mogelijkheid tot integratie van organische data in het VSA S-DWH en het analyseren van mechanismen om micro data beschikbaar te stellen via een dedicated platform. Daarnaast zijn middelen ingezet op de uitbouw van surveycapaciteit / SV-dataverzameling, in het bijzonder voor het opzetten van vier nieuwe SV-bevragingen (1 in het voorjaar 2023, 2 in het najaar 2023, 1 in het voorjaar 2024) voor het voeden van verschillende Vlaamse openbare statistieken.

Strategische Inzichten en Analyses (SIA)

In het kader van versterkt beleidsgericht onderzoek werden vastleggingskredieten ingezet voor studie-opdrachten m.b.t. de Vlaamse relaties met Afrika en toekomstbestendig multilateraal beleid. Daarnaast zijn er ook middelen uitgetrokken voor de verdere uitwerking van 'strategic foresight', zoals het startevent van 'regional foresight network' in 2024.

SA0-1SEA2BC-WT - LANGETERMIJNSTRATEGIE EN TRANSVERSALE SAMENWERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact](#), [OD 3.1.: Een langetermijnstrategie als kompas](#) en [OD 3.2.: Een adequate transversale beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke problemen](#).

De kredieten op dit begrotingsartikel worden ingezet voor de uitvoering van het Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en het team Vlaamse Bouwmeester.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.097	897	623	1.097	1.097	837

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering bedraagt 70% voor de VAK en 76% voor de VEK.

Vlaams beleid duurzame ontwikkeling

In 2023 werd 200 keuro VAK van het Vlaamse beleid duurzame ontwikkeling herverdeeld naar het begrotingsartikel SA0-1SEA2BA-WT. Daarnaast werd 182 keuro VAK ingezet voor subsidies aan CIFAL, VVSG, Stichting voor de Toekomstige Generaties en VITO. Deze subsidies ondersteunen het Vlaamse beleid duurzame ontwikkeling en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (conform het decreet duurzame ontwikkeling en de Vlaamse strategie duurzame ontwikkeling). Er waren ook nog wat werkingskosten voor een beperkt bedrag (9 keuro).

Vlaamse Bouwmeester

In 2023 werd in het totaal 433 keuro vastgelegd voor het bouwmeesterschap. Voor de receptieve werking waarbij het TVB haar instrumentarium inzet om de vragen van opdrachtgevers zo efficiënt en kwalitatief mogelijk te behandelen, werd 83 keuro ingezet voor de Open Oproep procedure (herijking en publicatie van 2 edities). Naar de bemiddelende werking ging het grootste deel van het budget, 306 keuro. Dit werd vooral besteed aan de huur en de werking van het atelier, aan publicaties (brochure Leefbuurten, boek 'Samen Wonen Ontwerpen', boek 'Herscheppen' over de herbesteding van kerken, artikels in de tijdschriften A+ en Ruimte), de werking van de expertengroep, de website, het Bouwmeesterlabel en de Prijs Wivina Demeester voor excellent bouwheerschap. Voor de proactieve werking, waarbij het TVB zelf thema's actief onderzoekt, werd 30 keuro ingezet, met name voor de Meesterproef voor jonge ontwerpers (thema sociale woningbouw), Labo Ruimte en de summerschool over het thema 'Dorpelijkheid'. Aan allerlei ondersteunende zaken voor de werking ging 14 keuro (fotografie, licentievergoedingen voor fotografie,..).

SA0-1SEA2BD-WT – BELEIDSDOMEINOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN EN EVENEMENTEN DIE DE UITSTRALING VAN VLAANDEREN BEVORDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Een bestuurskrachtige Vlaamse overheid](#), [OD 1.4.: Vlaanderen als sterk merk](#).

Met de kredieten van dit begrotingsartikel wordt de werking ondersteund van de vzw Vlaanderen-Europa en de vzw Voeren 2000. Daarnaast worden vanuit dit begrotingsartikel ook projectsubsidies toegekend aan beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen.

De vzw Vlaanderen-Europa dient in haar werking het algemeen belang en is er op gericht om zo veel mogelijk Vlamingen te sensibiliseren en te mobiliseren voor de beleving van de Vlaamse feestdag-gedachte en hen te betrekken bij het Feest van de Vlaamse Gemeenschap door de realisatie van eigentijdse feestelijkheden op en rond 11 juli onder de noemer 'Vlaanderen Feest!'

De vzw Voeren 2000 wordt ondersteund in het kader van haar lopende opdracht om de communicatie tussen de Vlaamse overheid en de bevolking van Voeren te verzorgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.126	1.126	1.109	1.126	1.384	1.384

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten werden volledig aangewend.

Na de begrotingsaanpassing werd het VEK verhoogd met 258 keuro via herverdeling vanuit het begrotingsartikel SA0-1SEA2BA-WT binnen dit programma.

Deze extra VEK waren nodig voor de vereffening in 2023 van jaaroverschrijdende projectsubsidies die in voorgaande jaren werden toegekend.

Daarnaast werden de vzw Vlaanderen-Europa (764 keuro) en vzw Voeren 2000 (70 keuro) zoals gebruikelijk ondersteund in hun werking.

SA0-1SEA2BE-WT – BELEIDSDOMEINOVERSCHRIJDEND PROJECT KAZERNE DOSSIN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact](#),

Met de kredieten op dit begrotingsartikel wordt in hoofdzaak de werking ondersteund van de vzw Kazerne Dossin: Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten.

Daarnaast dienen deze kredieten voor een reeks andere kosten door de Vlaamse overheid te dragen als eigenaar van het museum en mede-eigenaar van de voorbouw van de Dossinkazerne.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.055	2.055	2.048	2.055	2.055	1.984

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering is 100% voor de VAK en 97% voor de VEK.

De initiële werkingssubsidie van 1.762 keuro aan de vzw Kazerne Dossin werd na afronding van de begrotingsaanpassing 2023 – en de daarbij horende herverdeling van middelen van uit SA0-1SEA2BA-WT - opgetrokken naar 1.935 keuro.

In het kader van de studieopdrachten voor de investeringsdossiers 'relighting' en 'klimatisatie' werden vastleggingen genomen voor in totaal 112 keuro.

Het investeringsdossier 'relighting' werd eind december gegund op basis van een raamcontract bij VEB. De pre-financiering gebeurt door de DAB 'Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen' bij HFB. DKBUZA zal de aflossing van deze financiering doen in de periode 2024-2033 met een jaarlijks bedrag van 69 keuro. Het investeringsdossier 'klimatisatie' zal pas in 2024 worden gegund.

SA0-1SEA2BG-PA – FLANDERS TECHNOLOGY AND INNOVATION

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel werd in 2023 nieuw opgezet n.a.v. de oprichting van Flanders Technologie & Innovation BV voor de financiering van de eigen inbreng (in geld) van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Het is gekoppeld aan [SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact](#), [OD 3.2.: Een adequate transversale beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke problemen](#).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	500	500	0	500	500

Inhoudelijke toelichting:

Vanuit het gelijknamige werkingsartikel SA0-1SEA2BG-WT – FLANDERS TECHNOLOGY AND INNOVATION werd 500 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de financiering van de eigen inbreng in geld in Flanders Technology & Innovation (FTI) BV (VR 2023 1011 Doc.1494/1bis).

SA0-1SEA2BG-WT – FLANDERS TECHNOLOGY AND INNOVATION

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel werd in 2023 nieuw opgezet en omvat de projectmiddelen voor Flanders Technology and Innovation, die initieel 12.000 keuro VAK/VEK bedroegen.

Het is gekoppeld aan de [SD 3: Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact](#), [OD 3.2.: Een adequate transversale beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke problemen](#).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	11.192	2.141	1.992	11.192	2.535	1.498

Inhoudelijke toelichting:

M.b.t. de initieel begrote 12 miljoen euro op dit begrotingsartikel waren er de volgende kredietbewegingen:

- overdracht bij BA 2023 van 606 keuro VAK/VEK naar agentschap Digitaal Vlaanderen (SC0-1SJA2NY-IS) en 202 keuro VAK/VEK naar departement CJM (waarvan 162 keuro naar HB0-1HAX2ZZ-LO en 40 keuro naar HB0-1HAX2ZZ-WT) voor hun pre-financiering van FTI-gerelateerde kosten;
- herverdeling met het BVR van 23 juni 2023 van 9.097 keuro VAK en 6.998 keuro VEK naar Toerisme Vlaanderen/Event Flanders (SA0-1SQE5WY-IS) i.k.v. de subsidies aan de partners/organisatoren van het FTI-festival 2024;
- herverdeling met het BVR van 10 november 2023 van 500 keuro VAK/VEK naar artikel SA0-1SEA2BG-PA voor de kapitaalbreng van de Vlaamse overheid in de BV FTI;
- herverdeling van bijkomend 283 keuro VAK/VEK naar agentschap Digitaal Vlaanderen (SC0-1SJA2NY-IS) voor hun pre-financiering van FTI-gerelateerde kosten;
- herverdeling vanuit SA0-1SEA2BA-WT van 829 keuro VAK en 100 keuro VEK naar dit begrotingsartikel voor de financiering van extra marketing- en communicatiekosten en kosten i.k.v. het project FTI Entertainment Tech;
- herverdelingen van in totaal -976 keuro VEK naar begrotingsartikels binnen dit programma (476 keuro) en het werkingsartikel onder apparaat (500 keuro) om VEK-behoefte op te vangen.

Op dit begrotingsartikel werden volgende kosten aangerekend:

- 1.803keuro VAK en 1.397 keuro VEK kosten inzake marketing en communicatie in de aanloop naar de oprichting van de BV FTI
- 93 keuro VAK en VEK kosten inzake juridische ondersteuning (incl. kosten bedrijfsrevisor) in de aanloop naar de oprichting van de BV FTI
- 96 keuro VAK en 8 keuro VEK kosten i.k.v. het project FTI Entertainment Tech

SA0-1SEA4BF-WT – FONDS WERKING DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het uitgavenartikel van het Fonds Werking Departement Kancelarij en Buitenlandse Zaken. De spijziging van dit krediet verloopt via het ontvangstenartikel SA0-9SEATBF-OW.

De uitgaven van dit fonds hebben betrekking op het onderhoud en de exploitatie van het elektronische bestelloket voor publicaties, het uitgeven en verspreiden van

publicaties, de organisatie van opleidingen en studiedagen DKBUZA en de (co)productie van activiteiten in het Atelier Bouwmeester.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	12	115	3	12	115	3

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK en VEK 1e BA-JR van 115 keuro bestaat uit het overgedragen saldo vorige jaren (110 keuro) en de toevoeging van de gerealiseerde ontvangsten in 2023 (5 keuro). Van deze middelen is 3 keuro gebruikt in het kader van een event.

V. BELEIDSVELD: RAMPENSCHADE

1. ISE RAMPENSCHADE

Het beleidsveld Rampenschade omvat één inhoudelijk structurelement: Rampenschade.

Dit inhoudelijk structurelement (ISE) omvat de activiteiten voor het erkennen van rampen en het behandelen van schadedossiers.

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Een coherente en toekomstgerichte fondsstructuur die op basis van responsabilisering efficiënt getroffen en vergoed

In 2023 nam het team Vlaams Rampenfonds de nodige initiatieven en maatregelen om haar processen en het ondersteunende digitaal dossiersysteem te verbeteren en aan te passen. De nodige technische en procesgerelateerde bijstellingen werden geïmplementeerd. Hierdoor kon het VRF vanaf najaar 2023 starten met het wegwerken van de historische dossierachterstand van de erkende rampen uit 2020, 2021 en 2022. De dossierbehandeling kwam op kruissnelheid. Doelstelling is om tegen medio 2024 alle historische achterstand op vlak van schadedossiers weggewerkt te hebben. De doorlooptijden en afhandelingstermijn van schadedossiers kon in 2023 zo al ingekort worden en zal in 2024 verder kunnen ingekort worden.

Daarnaast werd er in 2023 ook een statistische tool ontwikkeld die het mogelijk maakt om op een geautomatiseerde wijze cijfergegevens ter beschikking te hebben in het kader van monitoring van de werking en voor vragen van stakeholders (parlementaire vragen,...) rond erkende rampen en erkenningsprocedures.

In het kader van de ernstige wateroverlast die het Vlaamse Gewest tijdens de maanden oktober en november 2023 trof, heeft het Vlaams Rampenfonds de nodige communicatie-initiatieven genomen om de schadelijders te informeren over de erkenningsprocedure via pers, infosessies in de getroffen provincies (ism met de gouverneurs) en communicatie-actie naar de gemeenten. Daarnaast werden er

ook de nodige afspraken gemaakt met de wetenschappelijke instellingen om op een meer proactieve manier de mogelijke erkenning van deze ramp voor te bereiden.

**Budgettair kader voor het begrotingsjaar
RAMPENSCHADE, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
2023	VAK			VEK		
	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	914	914	693	914	914	805
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	914	914	693	914	914	805

Inhoudelijke toelichting:

Het ISE Rampenschade omvat het werkingsartikel van het Vlaams Rampenfonds.

De begrotingsuitvoering is 76% voor de VAK en 88% voor de VEK.

Voor de toelichting over de schadevergoedingen van het Vlaams Rampenfonds uitbetaald via het Vlaams Fonds voor de Lastendelging wordt verwezen naar de BBT BU 2023 Financiën en Begroting.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

N.v.t.

Uitgaven

SA0-1SIA2MA-WT – ERKENNEN VAN RAMPEN EN BEHANDELEN VAN SCHADEDOSSIERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Een coherente en toekomstgerichte fondsstructuur die op basis van responsabilisering efficiënt getroffen en vergoed](#).

Op dit begrotingsartikel worden de werkingskosten van het Vlaams Rampenfonds aangerekend. Het betreft kosten voor de expertises, de geschillen, het onderhoud en de continue verbetering van het digitaal platform en de ondersteuning van het team Vlaams Rampenfonds.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	914	914	693	914	914	805

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering is 76% voor de VAK en 88% voor de VEK. Omwille van achterstand in de dossierbehandeling door personeelstekort begin 2023 en structureel blokkerende ICT- problemen, kon pas vanaf het najaar 2023 de dossierbehandeling op kruissnelheid komen. Hierdoor kon het budget niet ten volle aangewend worden voor het uitvoeren van expertises.

VI. BELEIDSVELD: BUITENLANDS BELEID

1. ISE BUITENLANDS BELEID

Het beleidsveld Buitenlands Beleid omvat één structurelement: Buitenlands Beleid.

Dit inhoudelijk structurelement omvat:

- het ontwikkelen en opvolgen van het buitenlands beleid en de Europese en multilaterale aangelegenheden
- de internationale belangenbehartiging en internationale diplomatieke vertegenwoordiging van Vlaanderen om bij te dragen tot het bereiken van de (internationale) beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering;
- het reputatiemanagement en het protocol;
- de controle op de handel in strategische goederen.

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Vlaanderen staat internationaal op de kaart door een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees en internationaal beleid met sterke partners, focus op mensenrechtenverdragen en een ambitieus, modern en assertief handels- en investeringsbeleid

*OD 1.1.: Een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees beleid
Vlaanderen heeft een duidelijke visie op de EU en op EU-dossiers*

2023 was een cruciaal voorbereidingsjaar om te zorgen voor een succesvolle impact tijdens het EU-voorzitterschap in de eerste helft van 2024. De volgende beslissingen en mijlpalen hebben hiertoe bijgedragen:

- Update van het projectplan: Mededeling VR 2 juni 2023
- Aanpassing van de budgetten via een begrotingsaanpassing 2023
- 1e herverdelingsbesluit goedgekeurd door VR op 7 juli 2023
- 2e herverdelingsbesluit: goedgekeurd door VR op 17 november 2023

Samen met de Vlaamse Regering heb ik een impactvol Vlaams inhoudelijk programma, een uniforme communicatiestrategie en een aantrekkelijke culturele omkadering uitgewerkt. Er werd een vormingsprogramma uitgerold voor de medewerkers die betrokken zijn bij het EU-voorzitterschap, dat ook op de langere termijn de EU-reflex binnen de Vlaamse overheid moet bestendigen.

Sterke regio's

Met het oog op de Leaders Meeting, een bijeenkomst van sterke innovatie regio's in Vlaanderen tijdens het EU-Voorzitterschap in de eerste helft van 2024, hebben mijn diensten een voorbereidingstraject op administratief niveau geleid. Samen met de genodigde regio's werden op basis van strategische toekomstanalyse gemeenschappelijke mondiale uitdagingen en mogelijke regionale oplossingen geïdentificeerd. Hiervan werd een rapport gemaakt, dat samen met een politieke verklaring tijdens de Leaders Meeting op 18 april 2024 werd voorgesteld.

Vlaanderen weegt op de EU-besluitvorming om zijn belangen te behartigen

Samen met de Vlaamse Regering ben ik blijven inzetten op een proactieve opvolging van de Europese agenda en de bepaling daarvan. Naar jaarlijkse gewoonte heeft de administratie via het Strategische Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden (SOIA) een eerste inschatting en voorstel van prioritaire dossiers van het Werkprogramma van de Europese Commissie voorbereid.

De prioriteiten voor 2023 werden bekendgemaakt na politieke validatie. Doorheen het jaar vond driemaandelijks een update plaats in het SOIA. Na publicatie van het Commissiewerkprogramma 2024 werd het jaarlijks intra-Vlaams proces opgestart. De stakeholderconsultatie werd afgerond en de opmaak van de overzichtstabel afgerond. Eind december keurde het SOIA de voorstellen voor prioritaire dossiers en fiches goed en werden deze voorgelegd voor politieke validatie.

Samen met enkele collega-ministers stelde ik ook een aantal visiedocumenten op over EU-beleid, onder meer over de concurrentiekracht van de Europese industrie en over het Europees industriebeleid.

Een volwaardige, meer zelfstandige rol voor Vlaanderen binnen het Europees besluitvormingsproces

In aanloop naar en tijdens het Voorzitterschap van de Raad van de EU in 2024 heb ik mijn collega-ministers binnen de Vlaamse Regering aangespoord om de directe contacten met de Europese instellingen te intensifiëren.

Er werd deelgenomen aan alle relevante intern-Belgische coördinatievergaderingen zowel op technisch als gemengd politiek-ambtelijk niveau om het Vlaams standpunt in te brengen en de Vlaamse belangen te verdedigen. DGE-vergaderingen namen hierin het grootste aandeel in. Er werden ook diverse analyse- en ontwerppositienota's voorbereid. Vanuit de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU werden ontmoetingen tussen (kabinetsadviseurs van) Vlaamse ministers en vertegenwoordigers van de Europese Commissie gefaciliteerd.

Net zoals de voorbije jaren blijf ik ook de dringende noodzaak tot aanpassing van de Samenwerkingsakkoorden van 1994 bepleiten in mijn bilaterale contacten met leden van de andere regeringen van dit land. Ook in het interfederaal overleg in het kader van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid en het Overlegcomité blijf ik op deze zelfde nagel hameren. Het expertenpanel dat zich buigt over de herziening van het samenwerkingsakkoord EU had aangegeven dat hun rapport beschikbaar zou zijn tegen 15 december 2023. Deze deadline werd

echter niet gehaald. Mijn diensten hebben input gegeven voor hun werkzaamheden.

In 2023 werd opnieuw een Vlaams Hervormingsprogramma (VHP) opgesteld in het kader van het Europees Semester en een bijdrage geleverd aan het Nationaal Hervormingsprogramma. Ik bezorgde het Vlaams Hervormingsprogramma 2023 aan de Europese Raad, de Europese Commissie, het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité. Daarnaast werd het Vlaams Hervormingsprogramma ook rechtstreeks bezorgd aan de OESO.

In 2022 werd een nieuwe 5-jarige samenwerkingsovereenkomst met VLEVA gesloten om verder de brug te slaan tussen de EU, de Vlaamse overheid en het Vlaams middenveld en lokale besturen. Deze samenwerkingsovereenkomst met VLEVA werd verder opgevolgd.

Het Europees besluitvormingsproces is beter bekend binnen de Vlaamse overheid

Maandelijks werd een mededeling aan de Vlaamse Regering voorbereid over de ontwikkelingen in de EU-Raad van Ministers.

In 2023 werd het vormingsprogramma in het kader van de voorbereidingen van het EU-Voorzitterschap verder uitgerold. Dit en de gehele verhoogde aandacht die naar dit voorzitterschap zal gaan vanuit de hele Vlaamse overheid zal de EU-reflex verder aanscherpen. De opleidingen (zowel digitaal als klassikaal) werden gelanceerd in juni en reeds door heel wat Vlaamse ambtenaren gevolgd.

EU-regelgeving tijdig en correct omzetten

Ik ben ook in 2023 blijven streven naar een correcte en snelle omzetting en toepassing van de Europese regelgeving. In het kader van de maandelijkse rapportering van EU-dossiers werden concrete acties besproken op het niveau van de kabinetten met als doel het aantal inbreukdossiers terug te brengen.

13 omzettingdossiers werden afgerond in 2023, in 2022 werden 11 omzettingdossiers afgerond. 5 dossiers werden tijdig omgezet, evenveel als in 2022. 5 dossiers hadden een omzettingstermijn van voor 2022, in 2022 werden 3 dossiers met een vertraging van groter dan 1 jaar omgezet. 3 dossiers werden binnen 3 maanden na de omzettingstermijn omgezet, in 2022 2 dossiers.

Er vond een algemene daling in aantal inbreukdossiers plaats in 2023. In totaal zijn 14 inbreukdossiers afgerond, in cijfers van 25 dossiers in oktober 2022 tot 19 dossiers in oktober 2023. Hierover werd gerapporteerd via een maandelijkse Mededeling aan de Vlaamse Regering.

*OD 1.2.: Vlaanderen heeft sterke partners, zowel dicht bij huis als ver weg
Vlaanderen heeft sterke banden met zijn buurlanden*

Ik ben ook in 2023 verder blijven investeren in de versterking van de grensregionale samenwerking met de buurlanden.

Nederland

Van meet af aan was samenwerking met Nederland een centrale prioriteit in het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering. Op 31 januari trok de voltallige Vlaamse Regering naar het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch voor de zesde Vlaams-Nederlandse regeringstop. Rode draad was verbinding en goede samenwerking over de grenzen. Ook op ambtelijk niveau was er op 4 oktober in Brasschaat een ontmoeting tussen het Voorzitterscollege van de Vlaamse overheid en een delegatie van de Nederlandse Secretarissen-Generaal. In 2023 is er ook werk gemaakt van de oprichting van een schakelpunt grensbelemmeringen als strategisch Interreg-project in nauw contact met de Nederlandse partners. In

navolging van de VL-NL regeringstop spraken we af om meer in te zetten op het gezamenlijk promoten van de Vlaams-Nederlandse deltaregio als geheel. Zo leidde ik, eind 2023, samen met de Nederlandse minister-president Rutte, een gezamenlijke handelsmissie naar de Amerikaanse Westkust.

Frankrijk

Een nieuw werkprogramma ter uitvoering van het akkoord inzake samenwerking op het gebied van cultuur, taal, onderwijs en wetenschappen tussen Vlaanderen en Frankrijk bood in 2023 het kader voor uitwisseling tussen de Vlaamse administraties en de Franse ambassade.

Met de Franse collega's zijn voorts gesprekken opgestart om ook daar de grensbelemmeringen beter te kunnen aanpakken via de opzet van een strategisch Interreg-project. Er zijn daarbij de wederzijdse noden op het vlak van de arbeidsmarkt en vorming, inclusief aandacht voor onderwijs van het Nederlands in Hauts-de-France. De overstromingen in de Frans-Vlaamse grensstreek in november onderstreepten daarenboven de nood aan sterkere samenwerking op vlak van waterbeheer. Een integraal waterbeleid kan alleen efficiënt zijn als het vanuit een grensoverschrijdend perspectief invulling krijgt, met betrokkenheid van alle bevoegde overheidsniveaus. Hiertoe hebben de laatste maanden verschillende bilaterale contacten en werkbezoeken plaatsgevonden.

Vlaanderen zal zich ook blijvend constructief opstellen om een werkbare oplossing te vinden betreffende de mogelijke aanleg van een windmolenpark voor de kust van Duinkerke. We waken over de Vlaamse belangen in dit dossier en volgen de juridische procedures van nabij op.

Duitsland

Duitsland is Vlaanderens grootste buur en handelspartner, en de motor van de EU. De Bondsrepubliek is gebouwd op zestien deelstaten, waaronder enkele waarmee Vlaanderen nauwe banden onderhoudt. Het meest nabije Duitsland is Noordrijn-Westfalen (NRW). Tussen de regeringen van Vlaanderen en NRW vinden gezamenlijke regeringszittingen plaats, waarvan de volgende in 2024. In 2023 heb ik de samenwerking verder uitgebouwd en versterkt, zoals op vlak van circulaire economie. Daartoe heb ik in november 2023, samen met collega Hendrik Wüst, in Wuppertal een intentieverklaring ondertekend. Vlaanderen en NRW willen zich verder ontwikkelen tot toonaangevende hotspots voor de circulaire economie in Europa.

Ook gaat Vlaanderen intensief samenwerken met de Duitse Vrijstaat Saksen. Dat beslisten de regeringen van beide regio's samen op 6 september 2023 tijdens een gemeenschappelijke regeringszitting in Brussel waar ze een gezamenlijke regeringsverklaring tekenden. Vlaanderen en Saksen worden zo partners op economisch, wetenschappelijk, academisch, artistiek en cultureel vlak en kunnen zo elkaar en de hele Europese Unie versterken. Minister Crevits heeft ook namens de Vlaamse Regering deelgenomen aan het Staatsbezoek dat Berlijn en Saksen aandeed. Het programma bevatte ook de focusdomeinen van de Vlaamse Regering (o.a. onderzoek en innovatie, cultuur, hernieuwbare energie en handel).

Verder werden een aantal ministeriële zendingen georganiseerd naar andere Duitse deelstaten en steden zoals Hamburg, Hannover en Stuttgart (Ehningen).

Vlaanderen vindt inspiratie in het Noorden

In 2023 is vanuit de Vlaamse Diplomatieke Vertegenwoordiging in Kopenhagen het professioneel netwerk verder uitgebouwd en werden de relaties in de Noordse landen verder versterkt.

Verder is in 2023 ook vanuit Vlaanderen verder ingezet op de goede relaties met de Noordse landen door ontmoetingen met de Deense, Finse en Zweedse ambassadeurs en planden mijn diensten een werkbezoek in aan Oostende voor Noordse en Baltische ambassadeurs. Verschillende ministers van mijn regering namen ook de tijd om op studiebezoek te gaan naar de Noordse landen, waarbij ze steeds werden begeleid en ondersteund door de Vlaamse Diplomatieke Vertegenwoordiging.

Nieuwe relatie met het Verenigd Koninkrijk na EU-uittrekking

Ik ben de relaties tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk van nabij blijven opvolgen, met aandacht voor een goede tenuitvoerlegging van het EU-VK-akkoord dat voor een voorspelbaar kader voor onze bedrijven en sectoren moet zorgen.

Naast de opvolging van de afspraken onder het Handels- en Samenwerkingsakkoord heb ik ook verder gebouwd aan de bilaterale relaties tussen Vlaanderen en het VK. De visienota uit 2022 Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk licht toe waarom een blijvende samenwerking met het Verenigd Koninkrijk alsook met de deelstaten Schotland, Wales en Noord-Ierland nodig is en op welke manier die ingevuld kan worden.

In dit kader heb ik een zending ondernomen naar Cardiff en Londen in juni, met ontmoetingen met de Britse en Welshe Ministers van Cultuur. Ik heb toen ook een Memorandum of Understanding en actieplan met de Welshe First Minister ondertekend voor onze bredere bilaterale samenwerking. Later die maand sloot ik met de nieuwe Schotse First Minister in Brussel eveneens een omvattend Memorandum of Understanding af voor onze onderlinge samenwerking te versterken.

Wereldwijde strategische partnerschappen

Om in de geglobaliseerde wereld haar geostrategische en economische belangen te behartigen, gaat de Vlaamse Regering met de nodige kritische zin en op basis van de zich aandienende opportuniteiten partnerschappen aan.

Zuid-Afrika

Vlaanderen en Zuid-Afrika onderhouden reeds jarenlang een hechte en intense relatie. De regeringsnota (2021) voor Zuid-Afrika van de Vlaamse Regering genaamd Heroriëntatie van de samenwerking met Zuid-Afrika van een ontwikkelings- naar een sterke politieke, economische en diplomatieke samenwerking werd verder uitgevoerd en opgevolgd, met onder meer een focus op samenwerkingen rond economie en handel, hoger onderwijs, wetenschap en innovatie, kunst en cultuur, jeugdbeleid, klimaat en omgeving.

In dat kader nam Vlaams minister Matthias Diependaele van 22 tot 24 maart deel aan het Staatsbezoek aan Zuid-Afrika. Minister Diependaele bezocht aansluitend Malawi en Botswana en bevestigde daarmee dat Zuidelijk Afrika een focusregio is in het Vlaamse buitenlandse beleid.

In Brussel verzorgden mijn diensten ook regelmatig overleg met de Zuid-Afrikaanse ambassade en stonden ze in voor een workshop met UNIDO, Zuid-Afrika

en de Europese Unie naar aanleiding van een succesvol Vlaams project. In de samenwerking met de internationale arbeidsorganisatie werden projecten gesteund rond duurzame productiviteitsgroei bij KMO's in de Zuid-Afrikaanse kledingindustrie en rond de ontwikkeling van digitale vaardigheden bij Zuid-Afrikaanse jongeren. Beide projecten sluiten aan bij de doelstellingen die in de relatie met Zuid-Afrika werden uitgetekend.

VS en Quebec

Er vonden verschillende gesprekken plaats tussen DKBUZA/MP en de Amerikaanse Ambassade in Brussel. De SG had ook een virtueel onderhoud in Brussel met de National Security Council - focus lag op (kennis)veiligheid (CSG) en economie/innovatie (halfgeleiders). De SG reisde naar Washington DC in september. In december vond een gemeenschappelijke handelsmissie plaats met Nederland, olv minister-presidenten Jambon en Rutte (Arizona & California), gevolgd door een Vlaamse missie naar Indiana en Michigan (focus op halfgeleiders). In september reisde de SG naar Québec n.a.v. de VGC waarbij een Verklaring werd ondertekend. In november werd ter opvolging hiervan een gezamenlijke projectoproep gelanceerd.

Latijns-Amerika

In Latijns-Amerika richt Vlaanderen zich sinds 1995 vooral op de relatie met Chili. Op basis van o.a. het Verdrag tot samenwerking tussen Vlaanderen & Chili van 4 oktober 1995, het potentieel van Chili op het vlak van groene energie (waterstof) en zeldzame metalen, en de recente koers van de nieuwe Chileense regering die veel meer inzet op sociale en economische gelijkheid, klimaatbescherming, mensenrechten en rechten van de inheemse volkeren en de daadwerkelijke autonomie van de Chileense regio's. Om nieuwe mogelijkheden met Chili te verkennen vond eind 2023 een zending onder leiding van de secretaris-generaal naar Chili plaats, samen met VLIZ en PoAB.

Daarenboven tonen er zich bijkomende opportuniteiten met Suriname: niet alleen op vlak van taal, onderwijs en cultuur, maar ook op vlak van onder meer water- en bosbeheer (zending FITA). Verkennende gesprekken met Suriname werden opgestart.

Azië

Vlaanderen heeft goede politieke en handelsrelaties met **Vietnam** opgebouwd en heeft goede contacten op het vlak van maritieme samenwerking in de bredere regio. De Vlaamse handelsmissie, onder mijn leiding, naar Vietnam van 12 tot 15 september 2023 toonde onze bereidheid om verder nauw samen te werken met Vietnam, zowel met de centrale overheid als met een aantal provincies. Tijdens deze missie werden verschillende MoU's en samenwerkingsakkoorden ondertekend. Deze leggen de basis voor verdere actie en concrete samenwerking zowel op politiek niveau als op het vlak van zakelijke opportuniteiten tussen Vlaanderen en Vietnam.

Mekong River Commission De Mekong River Commission (MRC)

De Mekong River Commission (MRC) heeft als taak het gezamenlijke beheer van gedeelde watervoorraden en de duurzame ontwikkeling van de Mekong regio. Vietnam, Cambodja, Laos en Thailand, de zogenaamde oeverstaten, zijn lid. De ontwikkelingspartners zijn naast Vlaanderen, Australië, Duitsland, de EU, Finland, Frankrijk, Japan, Luxemburg, Nederland, de VS, de Wereldbank, Zweden, Zwitserland. De werking van deze organisatie werd intensief opgevolgd door mijn diensten, in nauwe samenwerking met de departementen Mobiliteit & Openbare Werken (MOW), Omgeving, alsook Flanders Investment & Trade (FIT) en Flanders International Technical Agency (FITA).

Vlaanderen en **Taiwan** hebben door de jaren heen sterke technische en ambtelijke relaties opgebouwd. In de MoU van 2022 werd overeengekomen dat er een tweejaarlijkse Vaste Gemengde Commissie zal plaatsvinden. De eerste VGC vond plaats van 23 tot 27 april 2023 in Taipei onder leiding van Julie Bynens, secretaris-generaal van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Taiwan is bijzonder geïnteresseerd om met Vlaanderen de samenwerking zoveel mogelijk te verbreden en het is de bedoeling om verder sectoren en onderwerpen te bespreken die (nog) niet opgenomen werden in de MoU (zoals mensenrechten, circulaire economie, halfgeleiders, cybersecurity en digitale economie).

Vlaanderen behartigt zijn belangen in het multilaterale kader

Ook in het multilateraal kader willen we onze visie uitdragen en de Vlaamse belangen behartigen. Dit door een actieve bijdrage aan de Belgische standpuntbepaling in multilaterale organisaties via het interfederaal overlegplatform Multilaterale Coördinatie (Coormulti). In 2023 werd de standpuntbepaling in talrijke Coormulti's voorbereid.

In 2023 werd in het bijzonder ingezet op de OESO-Raad, de OESO Ministerial Council Meeting, de Internationale Arbeidsconferentie en de Bestuursraad bij de IAO, de VN-waterconferentie, waar Vlaanderen de Blue Deal heeft voorgesteld, de Toekomsttop van de Raad van Europa en de budgetbesprekingen, het High Level Political Forum, waar Vlaanderen i.s.m. andere regio's een geslaagd side-event heeft georganiseerd, UNGA en de SDG-Summit, het Werelderfgoedcomité - waar Vlaanderen op de bijeenkomst in Riyadh succes heeft geboekt voor inschrijving van 139 begraafplaatsen en herdenkingssites WO I op de Unesco-werelderfgoedlijst - en IHP evenals de Uitvoerende Raad en de Algemene Conferentie bij Unesco, waar Vlaanderen namens België sprak op ministerieel niveau.

Ik volgde het beleid en de activiteiten van de multilaterale organisaties van nabij wanneer ze een belangrijke impact op het beleid en de maatregelen van de Vlaamse Regering kunnen hebben. Binnen de Vlaamse overheid werd (veelal via het circuit van de verschillende SOIA-dossierteams) voluit ingezet op doorstroming van informatie, netwerking en gezamenlijke standpuntbepaling. De expertenoverzichten kregen een update en maandelijks werd op SOIA plenair een overzicht geboden van multilaterale activiteiten of dossiers. Halfjaarlijks werd ook een mededeling aan de Vlaamse Regering gepresenteerd over op til zijnde ministeriële conferenties bij multilaterale organisaties.

Op 1 januari 2023 ging Flanders Trainee Programme (FTP) van start met aangepaste regelgeving. Dit ging gepaard met een succesvolle communicatiecampagne. 55 stages werden voltooid en het budget werd volledig ingezet.

De OESO is een belangrijk 'policy pathfinder': mijn diensten promoten daarom binnen de Vlaamse overheid expliciet deelname aan OESO-comités en werkgroepen als katalysator voor onderbouwd en innovatief Vlaams beleid. De OESO-analyses in verschillende domeinen blijven relevant voor Vlaanderen. In 2023 werden de werkzaamheden opgestart voor de OESO-landenrapportage die in het najaar van 2024 gepubliceerd zal worden.

Via samenwerking met de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) draagt Vlaanderen bij aan waardig werk en arbeidsrechten. We focussen in het bijzonder

op Vaardigheden en Levenslang Leren. Zo werd in juni 2023 op de Internationale Arbeidsconferentie een aanbeveling over werkplekleren aangenomen.

In 2023 werd een nieuwe bijdrage voor de trustfondsen bij IAO en Unesco Voorzien. Vanuit deze fondsen werden projecten bij IAO en UNESCO geïdentificeerd en opgevolgd via respectievelijk de stuurgroep bij UNESCO en de Program Review Meeting bij IAO (zie ook wereldwijde strategische partnerschappen Zuid-Afrika). Ik bleef de werkzaamheden van de Vlaamse Unesco Commissie ondersteunen, om de band tussen de Vlaamse Gemeenschap en Unesco te bevorderen maar ook om steun te bieden aan verschillende Unesco-netwerken, -comités en -erkenningen in Vlaanderen. Het samenwerkingsprotocol werd uitgevoerd, het jaarverslag werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering en de trefdag vond plaats op 11 mei 2023.

OD 1.3.: De internationale en Europese mensenrechtenverdragen worden wereldwijd beter nageleefd

Vlaanderen draagt de waarden die in de mensenrechtenverdragen vervat zijn uit in zijn internationale beleid

Vlaanderen zet in op het respecteren van mensenrechten. Bij haar acties in het buitenland draagt de Vlaamse Regering actief de waarden uit die in de internationale en Europese mensenrechtenverdragen vervat zijn.

Ik ben en mijn diensten zoals de Diplomatiek Vertegenwoordigers van Vlaanderen zijn bij internationale contacten het respect voor mensenrechten blijven uitdragen. Dit kreeg concreet vorm in het leveren van een bijdrage aan te bespreken punten en opname van het thema in zendingsdossiers en bij ontmoetingen. We organiseerden op 18 december in het Vlaams Parlement ook een mensenrechtenevent met de Nederlandse mensenrechtenambassadeur als keynote-spreker.

We rapporteerden aan internationale controlemechanismen van de VN en de Raad van Europa over het respecteren van de mensenrechten in Vlaanderen en antwoordden op vragen hierover.

Vlaamse bedrijven ondernemen op een internationaal maatschappelijk verantwoorde wijze

Mijn diensten volgen de uitvoering van het IMVO-convenant TruStone in de natuursteensector op. We organiseerden samen met Nederland een event in Duitsland met relevante gesprekspartners, om het convenant aan bekendheid te doen winnen en beste praktijken te delen. We zetten samen met ABB dit initiatief verder op de radar bij de Vlaamse steden en gemeenten. We werkten samen met de VVSG met dit doel ook leerevents uit. We maakten deel uit van de stuurgroep en van een werkgroep die de eventuele toekomst van Trustone voorbereidt.

We volgden actief de ontwikkeling van nieuwe EU-regelgeving over duurzame corporate governance op en behartigden daarbij de Vlaamse belangen. We volgden ook de onderhandelingen op binnen de VN over een Juridisch Bindend Instrument. We werkten mee aan de opmaak van het tweede nationaal actieplan bedrijven en mensenrechten en behartigden daarbij de Vlaamse belangen binnen de intrafederale werkgroep 'maatschappelijke verantwoordelijkheid' van het ICDO. We volgden de onderhandelingen binnen de VN-werkgroep over het legally binding instrument for Business en Human rights. Daartoe namen we ook deel aan het Forum on Business and HR in Genève.

OD 1.4.: Een ambitieus, modern en assertief handels- en investeringsbeleid dat bijdraagt tot duurzame groei

De Vlaamse Regering herbevestigt haar inzet voor een toekomstbestendig multilateraal handelssysteem en een ambitieus, modern en assertief handels- en

investeringsbeleid dat onze Vlaamse bedrijven toelaat te internationaliseren in een gelijk speelveld en bijdraagt tot duurzame groei.

De EU is de wereldactor in de vrijhandel en we blijven de Europese Commissie dan ook steunen in haar inzet om de Wereldhandelsorganisatie (WTO) te moderniseren en om zich verder in te spannen om alle partijen, in het bijzonder de grote economische spelers zoals VS en China, aan boord te houden. Mijn diensten zetten in op de voorbereiding van en deelname aan de 13de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) van februari 2024, deze voorbereiding was des te intensiever daar de Belgische delegatie zou fungeren als voorzitter van de Raad van de EU.

Naast de overtuiging dat het multilateralisme een cruciaal spoor is voor internationale handelsregels, reken ik, waar het niet multilateraal of plurilateraal kan, op de EU om nieuwe marktopeningen te creëren voor onze bedrijven. Mijn regering spoorde ook het voorbije jaar daarom de Europese Commissie aan om ambitieuze en evenwichtige handelsakkoorden af te sluiten. Er werd in 2023 dan ook een principeakkoord gevonden voor een economische partnerschapsovereenkomst (EPO) met Kenia en België stemde, mede dankzij Vlaamse inspanningen, in de Raad voor de goedkeuring van de handelsovereenkomsten met Chili en Nieuw-Zeeland. Mijn diensten hebben ook de andere lopende onderhandelingen verder opgevolgd, en binnen de Werkgroep Europees Handels- en Investeringsbeschermingsbeleid (WEHIB) de Vlaamse belangen in kaart gebracht voor de heropstart van de onderhandelingen met de Filipijnen en Thailand.

Om onze ondernemingen te helpen in hun internationalisering vindt de Vlaamse Regering dat een offensieve handelsagenda die bijkomende marktopeningen creëert tevens gepaard moet gaan met het vormgeven van handelsrelaties en een gelijk speelveld. Daarom hebben mijn diensten de Europese Commissie actief bevraagd en aangespoord om strenger toe te zien op de naleving van de juridische afspraken in de akkoorden die reeds in werking zijn. We zagen er ook op toe dat de Commissie de handelsstromen na de inwerkingtreding van een akkoord nauwgezet opvolgde met aandacht voor de geuite gevoeligheden en handelsbelemmeringen die onze bedrijven binnen verschillende sectoren tegenkomen. Hierbij waakten we steeds over een gelijk speelveld met derde landen. Zo werd onze vraag om nauwgezette opvolging van de impact van de handelsstromen vanuit Oekraïne na de verlenging van de autonome handelsmaatregelen ingewilligd. Waar nodig zetten we de Europese Commissie aan om assertiever gebruik te maken van de voorziene geschillenbeslechting, alsook van de eigen Europese handelsverdedigingsinstrumenten. Betreft eerlijke concurrentie, waren mijn diensten eveneens betrokken in de opvolging van verschillende handelsverdedigingsdossiers zoals in het geval van de citroenzuursector en glasvezelindustrie. Ik vroeg mijn diensten om ook de initiatieven die werken aan een gelijk speelveld op te volgen, in het bijzonder die inzake antidwangmaatregelen en buitenlandse subsidies. Vlaanderen was dan ook nauw betrokken bij de Raadspositionering en trilogie over het in 2023 goedgekeurde en inwerkinggetreden antidwanginstrument.

We bleven ook toezien op de bijdrage van handelsbeleid aan duurzame ontwikkeling. In het gesloten akkoord met Nieuw-Zeeland werd hierover een ambitieus hoofdstuk opgenomen. Eveneens waren mijn diensten nauw betrokken bij de hernieuwing van de verordening die het Stelsel voor Algemene Preferenties regelt. Mijn administratie nam aldus constructief deel aan de gesprekken over initiatieven die voorgesteld werden vanuit de Commissie.

We waken ook over de handelsaspecten van andere beleidsmaatregelen van de EU. We hebben hierbij ook bijzondere aandacht voor de concurrentiekracht van

onze industrie (getuige onder meer de bovenvermelde visienota's van de Vlaamse Regering), de aantrekkingskracht van Vlaanderen voor buitenlandse investeringen en het verminderen van onze strategische afhankelijkheden in de context van een streven naar meer open strategische autonomie.

Dit sluit ook aan bij het vernieuwde partnerschap dat ik ben aangegaan met het Wereld Economisch Forum (WEF). De deelname aan de jaarlijkse vergadering in 2023 had opnieuw als doelstelling om samen te zitten met een aantal bedrijfsleiders. Daarbij ging het zowel over contacten met bedrijfsleiders die nu al een aanwezigheid hebben in Vlaanderen als het leggen van de nodige contacten met bedrijven die interesse tonen om een nieuwe investering aan te gaan in Vlaanderen.

Mijn diensten bleven ook het voorbije jaar verder deelnemen aan de werkzaamheden in het kader van de EU FDI-screeningsverordening. Daarnaast vroeg ik, in samenwerking met minister Brouns, mijn diensten om de opstart van het interfederaal mechanisme voor de screening van directe buitenlandse investeringen voor te bereiden. Op 1 juli 2023 ging dit mechanisme van start. Onder coördinatie van het departement kanselarij en buitenlandse zaken werd de operationalisering samen met FIT, departement EWI en VLAIO voorbereid, en worden de werkzaamheden van het screeningsmechanisme opgenomen. Vertegenwoordigers van deze vier entiteiten vormen samen daartoe de Vlaamse Investeringscreeningscommissie.

SD 2: Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland

OD 2.1.: Sterkere zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen op internationaal vlak

In 2022 werd de Internationale Nieuwsdienst Vlaanderen gelanceerd in het kader van het internationale merkbeleid van Vlaanderen. In opdracht van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) brengt Belga dagelijks feitelijke en objectieve berichtgeving over Vlaanderen in het Engels en wekelijks in het Duits naar buitenlandse nieuwsmedia en internationale instellingen. De samenwerking werd eind 2023 geëvalueerd en over het algemeen kan het tweede werkjaar als positief geëvalueerd worden, mits nog enkele aandachtspunten. Op basis van deze evaluatie zal de overeenkomst in 2024 verlengd worden.

Voor de tweede oproep van de Fayatbeurzen in 2023 zijn 25 laureaten geselecteerd. Deze Fayatlaureaten zullen gaan studeren aan 15 verschillende topinstellingen (Harvard, Yale, Oxford, Cambridge, enz..) en dit in 4 verschillende landen (Singapore, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten). Deze studenten worden tegelijk ambassadeurs die het imago van Vlaanderen als innovatieve topregio nog meer op de kaart helpen zetten.

OD 2.2.: Sterke, flexibel inzetbare Vlaamse diplomatie

In de zomer van 2023 is de eerste lichting van negen kandidaat-diplomaten van de Diplomatieke Academie afgezwaaid. In september werden zes van hen als adjunct-diplomatiek-vertegenwoordiger uitgestuurd naar de Vlaamse diplomatieke posten bij de EU (Brussel), in Berlijn, Lilongwe, Maputo, Parijs, en Pretoria. Alle adjunct-diplomatiek-vertegenwoordigers vervoegden in 2023 hun nieuwe post.

In 2023 hebben 260 personen deelgenomen aan één of meerdere van de 64 leeractiviteiten over 43 onderwerpen. In 2023 heeft de Diplomatieke Academie een beroep gedaan op veertig externe trainers en experts en dit vanuit zeer diverse binnenlandse en buitenlandse instellingen (ToonT, United Nations University – Center for Regional Integration Studies (UNU-CRIS, Brugge), Diplomatische Akademie Wien, Universiteit Gent, Koninklijk Conservatorium Antwerpen,

Ambassade van Mozambique in Brussel, ECT, Scriptorij, European Institute for Public Affairs (EIPA, Maastricht), Tybeert, Cavaria, Vlamingen in de Wereld, Brussels Diplomatic Academy (VUB), het Poolse ministerie van Buitenlandse Zaken, Universiteit Antwerpen, de Technische Universiteit Delft, en het Geneva Institute of Geopolitical Studies (GIGS). In 2023 werd ook verder geïnvesteerd in internationale samenwerking met buitenlandse diplomatieke academies. De voorgenomen samenwerking met de Poolse Diplomatieke Academie kreeg zo concreter vorm. Samenwerking met de Diplomatieke Academie van Taiwan werd intussen op de sporen gezet.

Ik blijf ijveren voor een optimale coördinatie en samenwerking op post tussen de verschillende vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland. In september 2023 heb ik deze boodschap nogmaals meegegeven tijdens de succesvolle terugkeerdagen van onze Vlaamse Diplomatieke vertegenwoordigers en de vertegenwoordigers in het buitenland van FIT en Toerisme Vlaanderen.

OD 2.3.: Protocol

Ik heb in 2023 opnieuw beroep kunnen doen op de professionele ondersteuning en dienstverlening door mijn protocollaire diensten. In het Errerahuis stonden zij zo in voor de organisatie van 53 events. Ze volgden 19 zendingen opgevolgd. Ze behandelden 40 adviesvragen, ontleenden in totaal 545 relatiegeschenken en 190 vlaggen.

Internationaal bezoekersprogramma "Flanders Inspires"

Het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken organiseert een kwalitatief hoogstaand bezoekersprogramma, dat prominente buitenlandse bezoekers op exclusieve wijze laat kennismaken met uiteenlopende facetten van Vlaanderen. De bezoekers krijgen een overzicht van wat Vlaanderen allemaal state of the art te bieden heeft op een bepaald domein. Een belangrijke doelstelling van het programma is het leggen van highlevel contacten en het uitbouwen van duurzame netwerken zodat op termijn nieuwe samenwerkingsprojecten kunnen worden ontwikkeld. Een bijkomende doelstelling bestaat erin dat de gasten als ambassadeur van Vlaanderen kunnen optreden in hun thuisland of -regio. In 2023 werd bewust besloten het FIIVP uit te stellen naar 2024 om te combineren met Flanders Technology International. De voorbereiding ging volop van start met uitnodiging buitenlandse gasten en het contacteren van deelfestivals om tot een uniek programma voor 2024 te komen.

Onthaalbeleid voor nieuwe ambassadeurs

Vlaanderen hecht veel belang aan goede bilaterale relaties en wil de banden met de diplomatieke wereld verder versterken. Ook in 2023 werd een onthaal voor nieuwe ambassadeurs georganiseerd.

Vlaanderen biedt al bijna 20 jaar gratis taalcursussen Nederlands aan. Door kennis te maken met het Nederlands kunnen de ambassadeurs beter de politieke, economische en culturele actualiteit volgen door de Nederlandstalige informatiebronnen te raadplegen. Dit draagt bij tot een betere bekendmaking van en beeldvorming over Vlaanderen.

Daarnaast is er een breed kennismakingsmoment tussen nieuwe ambassadeurs aanwezig in Brussel en de Vlaamse overheid. Op 16 maart 2023 werden ze daarom ontvangen in het Errerahuis. Op het programma staan een aantal infosessies om de ambassadeurs een klare kijk te geven op de plaats en rol van Vlaanderen binnen de Belgische institutionele context en in de werking van de Vlaamse overheid. Tevens worden een aantal spraakmakende, actuele beleidsdossiers relevant vanuit

Vlaams en internationaal oogpunt aan hen toegelicht. Ook de werking van Flanders Investment and Trade en Toerisme Vlaanderen wordt voorgesteld.

Duurzame relatiegeschenken

Met een doordacht aankoopbeleid onderschrijft het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken het duurzaamheidsprincipe van de Vlaamse overheid. Bij een beslissing voor de aankoop van een relatiegeschenk wordt niet enkel naar de prijs, kwaliteit en levertijd van een product gekeken, maar worden ook criteria geïntegreerd in het selectieproces van mogelijke leveranciers, zoals duurzaamheid, lokale productie, innovatieve processen...

SD 3: Controle op de handel in strategische goederen

OD 3.1.: Een transparante Vlaamse exportcontrole

De Russische invasie in Oekraïne sinds 24 februari 2022, en de daaruit volgende sancties tegen (Wit-) Rusland, hebben opnieuw het belang aangetoond van een grondig ex-ante-onderzoek door exporteurs van strategische goederen. Een screening van het potentieel misbruik van deze goederen, hun eindgebruik, en hun klanten is noodzakelijk om exportcontroleverplichtingen na te leven.

Mijn diensten hebben om bedrijven te ondersteunen een instrumentarium ontwikkeld en gepromoot bij het opzetten en versterken van een intern nalevingsprogramma (ICP). Ze hadden in 2023 met 50 bedrijven individuele gesprekken waarbij ICP ter sprake kwam of de aanleiding was voor het gesprek. Daarnaast initieerde en faciliteerde de dienst 2 intervisie sessies voor/met bedrijven over Internal compliance tijdens bedrijvenseminarie. Verder organiseerden ze in 2023 meerdere basisopleidingen voor dual use en defensiegerelateerde goederen en namen ze deel aan verschillende evenementen van externe partijen.

Naast sensibilisering hebben mijn diensten bijkomend ingezet op het ondersteunen van de bedrijven om de toelaatbaarheid van de export in te schatten. De 'ex-ante-ruling' voor militaire uitvoer werd verder uitgerold.

Alle Vlaamse bedrijven die deelnemen aan Europees gefinancierde defensieprojecten werden individueel geïnformeerd over exportcontroleverplichtingen. Er wordt structureel samengewerkt met de andere overheden betrokken bij deze EDF om bij alle promotie-evenementen ook de exportcontroleaspecten onder de aandacht te brengen.

OD 3.2.: Een effectieve controle en een coherent toezicht- en handhavingsbeleid

Mijn diensten zijn constructief blijven samenwerken met politie en douane, met het oog op controle, toezicht en handhaving. Met de douane werd de samenwerking over de controle op de doorvoer van defensiegerelateerde producten – en vooral doorvoer zonder overlading of herlading – geoptimaliseerd.

Via de Vlaamse Verbindingsofficier bij de Federale Politie werkten we verder aan de optimalisering van de communicatie tussen mijn diensten en de politie, o.a. met het oog op toegang tot het Centraal Wapenregister. Ook met de justitiële diensten werden de bestaande contacten verder geconsolideerd.

Met het Parket-Generaal zijn afspraken gemaakt over de behandeling van misdrijven tegen het wapenhandeldecreet. De eerste cases werden intussen behandeld, daarbij was er duidelijke communicatie tussen de betrokken overheidsactoren.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe dual-use verordening is het noodzakelijk dat de Vlaamse dual-use regelgeving in lijn is met deze verordening. De noodzakelijke aanpassingen werden verder onderzocht.

OD 3.3.: Beste praktijken uitdragen en de Vlaamse belangen behartigen

Mijn diensten bleven de diverse internationale exportcontrolefora actief opvolgen om te waken over de Vlaamse belangen, kennis uit te wisselen en te leren van goede praktijken.

Mijn diensten droegen ook dit jaar bij aan de verbetering van exportcontrole buiten de grenzen van de EU. Dat gebeurt in het kader van Europese P2P-programma's die kennisdeling en capaciteitsopbouw bij EU-partners beogen. Mijn diensten focusten daarbij op naburige landen en landen die belangrijke exportbestemmingen zijn van de Vlaamse bedrijven. In 2023 werkte de dienst mee aan outreachprogramma's voor Montenegro en Oekraïne.

In het kader van het VN-Wapenhandelverdrag (ATT) volgden we de ontwikkelingen rond het nieuwe ATT-orgaan voor informatie-uitwisseling over de afwending van wapens, van dichtbij op. In EU-verband, bleven we een actieve rol spelen in de EU-Raadswerkgroep rond dual-use goederen (DUWP). De voorbereidingen voor het EU-voorzitterschap waren intensief met heel wat bilaterale overlegmomenten.

**Budgettair kader voor het begrotingsjaar
BUITENLANDS BELEID, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	8.214	11.308	10.792	8.214	10.069	9.318
Toe-lagen IS	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Overige LE, PA, andere	250	250	148	250	250	148
Totaal	9.564	12.658	12.040	9.564	11.419	10.566

Inhoudelijke toelichting:

De toename van de kredieten van het ISE Buitenlands beleid met 3.094 keuro VAK en 1.855 keuro na de 1 ste begrotingsaanpassing komt door de twee herverdelingen vanuit SA0-1SBA2AA-PR provisie Europees Voorzitterschap (in totaal 3.081 keuro VAK en 1.842 keuro VEK). Daarnaast is er de verrekening van het overgedragen saldo vorige jaren van het fonds Wapenhandelgerelateerde boeten (18 keuro).

Het uitvoeringspercentage van dit ISE is voor de VAK 95% en voor de VEK 93%.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

SA0-9SNAAIB-OP – INTERNATIONALE DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGING VAN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel geeft de ontvangsten naar aanleiding van het afsluiten van rollende fondsen van de diplomatiek vertegenwoordigers van Vlaanderen en de adjunct-diplomatiek vertegenwoordigers van Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	35	0	0
BU	63	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten waren hoger dan geraamd. Dit kwam enerzijds door de voorziene bedragen als gevolg van de mutatie van de adjunct-diplomatiek vertegenwoordigers in Malawi en Mozambique (met inbegrip van een overbruggingsvoorschot voor de zuidkantoren) en anderzijds als gevolg van de niet-voorziene mutatie van de diplomatiek vertegenwoordiger in Genève.

SA0-9SNAAIB-OW – INTERNATIONALE DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGING VAN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de ontvangsten van de rollende fondsen van de diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen, zoals renteopbrengsten, creditnota's en terugvorderingen van BTW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	98	0	0
BU	80	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten lagen iets lager dan geraamd. De omvang van deze bedragen heeft te maken met het (soms wijzigend) beleid van de betrokken landen inzake de

vrijstelling van BTW, alsook met het type van uitgaven van de diplomatieke vertegenwoordigingen die al dan niet in aanmerking komen voor deze vrijstelling. Deze ontvangsten zijn aldus niet steeds even gemakkelijk te ramen.

SA0-9SNAID-OW – BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden terugvorderingen aangerekend van te veel of ten onrechte toegekende subsidies of van andere ontvangsten m.b.t. het buitenlands beleid en Europese aangelegenheden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	20	0	0
BU	9	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering betreft teruggevorderde subsidies.

SA0-9SNAID-WT – BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit WT-artikel bij ontvangsten betreft een correctie van een vordering van voorgaande jaren. Volgens de aanrekeningsregels moet een dergelijke correctie als kost worden geboekt op een WT-artikel.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	-19	0	0

Inhoudelijke toelichting/ing:

De uitvoering betreft een correctie voor een teruggevorderde subsidie voorgaande jaren.

SA0-9SNATIG-OW – FONDS WAPENHANDELGERELATEERDE BOETEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het ontvangstenartikel van het Fonds Wapenhandelgerelateerde Boeten. De ontvangsten zijn administratieve geldboetes in uitvoering van het

Wapenhandeldecreet van 15 juni 2012. Dit artikel spijst het uitgavenartikel SA0-1SNA4IG-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	5	0
BU	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit fonds werden er in 2023 geen ontvangsten geboekt.

Uitgaven

SA0-1SNA2IB-PA – INTERNATIONALE DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGING VAN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten van dit begrotingsartikel worden gebruikt om de doelstelling SD 2 te realiseren: Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland, OD 2.2.: Sterke, flexibel inzetbare Vlaamse diplomatie.

Dit begrotingsartikel bevat voorschotten die worden verstrekt aan de diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen en adjunct-diplomatiek vertegenwoordigers van Vlaanderen wanneer ze op een post beginnen. Deze voorschotten moeten de diplomaten bij het verlaten van hun post terugbetalen. Tijdens hun verblijf op de post doen zij allerlei uitgaven en dienen in verband daarmee afrekeningsstaten in. Op basis daarvan verricht het hoofdbestuur bijstortingen aan de diplomaten waardoor hun fonds weer aangevuld wordt tot het oorspronkelijk bedrag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	250	250	148	250	250	148

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering 2023 bedraagt 59% voor de VAK en VEK. Dit lage bestedingspercentage heeft te maken met het feit dat op dit begrotingsartikel steeds een ruime buffer voorzien moet worden om eventuele wijzigingen in het diplomatieke netwerk (o.a. ontslagnemende diplomatieke vertegenwoordigers, tussentijdse mutaties) te kunnen opvangen. In 2023 bleef het aantal onverwachte wijzigingen beperkt.

SA0-1SNA2IB-WT – INTERNATIONALE DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGING VAN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan [SD 2: Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland](#), [OD 2.1.: Sterkere zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen op internationaal vlak](#).

De kredieten van dit artikel worden gebruikt voor initiatieven van de diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen of hun adjuncten ter uitvoering van activiteiten en projecten in hun ambtsgebied. Daarnaast dient dit artikel voor initiatieven met betrekking tot internationale communicatie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.049	1.999	1.713	2.049	1.999	1.704

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 50 keuro VAK en VEK van dit artikel overgedragen naar het begrotingsartikel SA0-1SNA2II-WT binnen dit programma.

De begrotingsuitvoering is 86% voor de VAK en 85% voor de VEK.

In 2023 werd op dit begrotingsartikel 1.035 keuro vastgelegd voor beleidsinitiatieven van de diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen of hun adjuncten.

Voor initiatieven m.b.t. internationale communicatie werden kosten gemaakt voor het project 'internationale nieuwsdienst Vlaanderen' (400 keuro) en voor het versterken van de communicatie van een reeks andere projecten, zoals het Flanders Trainee Program, Fayat-beurzen en het Europees Voorzitterschap (278 keuro).

SA0-1SNA2ID-WT – BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de SD 1: Vlaanderen staat internationaal op de kaart door een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees en internationaal beleid met sterke partners, focus op mensenrechtenverdragen en een ambitieus, modern en assertief handels- en investeringsbeleid, OD 1.1.: Een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees beleid, Vlaanderen heeft een duidelijke visie op de EU en op EU-dossiers; OD 1.2.: Vlaanderen heeft sterke partners, zowel dicht bij huis als ver weg en OD 1.3.: De internationale en Europese mensenrechtenverdragen worden wereldwijd beter nageleefd.

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend ter uitvoering van het Vlaams Buitenlands Beleid.

Voorbeelden zijn de participatie van de Vlaamse Regering in twee EGTS-samenwerkingsverbanden en de ondersteuning van de Vlaamse coördinatoren voor de samenwerking met Noord-Frankrijk en de samenwerking met Nederland, de ondersteuning van initiatieven op het vlak van academische, culturele en economische diplomatie en projecten gericht op de mensenrechtenproblematiek en democratisering.

Ook de subsidie aan Vlamingen in de Wereld en aan VITO voor de projectopvolging van G-STIC worden gefinancierd met de kredieten op dit begrotingsartikel. Daarnaast worden deze kredieten aangewend om de lidmaatschapsbijdragen bij verschillende organisaties te financieren, alsook de ondersteuning van bepaalde activiteiten in samenwerking met de expat- en diplomatieke gemeenschap.

Verder worden deze kredieten ingezet voor de uitvoering van het werkprogramma van de Vlaamse UNESCO commissie, de bijdrage aan de UNESCO en IAO Trustfondsen, de subsidies aan personen voor stages bij internationale organisaties en in het kader van het internationaal beurzenprogramma voor topstudenten (Fayat).

Dit begrotingsartikel omvat ook de kredieten voor de financiering van kosten in het kader van het Europees voorzitterschap, zoals voor extra-personeel, evenementen, communicatie, culturele omkadering, relatiegeschenken, vorming, vergadermateriaal, vertalingen website en diverse kosten. Deze middelen werden herverdeeld vanuit het centrale provisieartikel EUVZP.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	5.916	8.997	8.833	5.916	7.758	7.394

Inhoudelijke toelichting:

Vanuit de provisie EU-voorzitterschap werd in totaal 3.081 keuro VAK en 1.842 keuro VEK herverdeeld naar dit begrotingsartikel via twee herverdelingsrondes.

De begrotingsuitvoering bedraagt in totaal 98% voor de VAK en 95% voor de VEK.

In het kader van bovenvermelde beleidsdoelstellingen werden in 2023 in totaal een 21-tal projecten goedgekeurd voor een totaalbedrag van circa 1,8 miljoen euro. Binnen dat pakket kunnen 12 projecten voor een totaalbedrag van 637 keuro beschouwd worden als culturele diplomatie, alsook 2 mensenrechtenprojecten voor een totaalbedrag van 250 keuro.

Daarnaast werden, zoals nominatief bepaald in de begroting, middelen toegekend aan Vlamingen in de Wereld, de provincie West-Vlaanderen voor de coördinatie van de grensoverschrijdende samenwerking met Frankrijk en de laatste bijdrage aan UNIA (in totaal 348 keuro). Specifiek werden er ook middelen verleend aan het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC) (297,5 keuro) en het Centre for Maritime and Air Transport Management (C-MAT) (110 keuro) voor het organiseren van beurzen en seminaries aan buitenlandse studenten. In 2023 werd bovendien

een financiering voorzien voor de Vlaams trustfondsen bij de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en UNESCO (900 keuro). Ook de bijdrage aan de Vlaamse Unesco Commissie werd optimaal ingezet (55 keuro).

Er werden 55 dossiers ter financiering van een stage bij een internationale organisatie goedgekeurd (447 keuro). In 2023 werd er voor circa 2 miljoen euro ondersteuning gegeven aan Vlaamse studenten voor een Fayat-beurs.

Voor het Europees voorzitterschap verliepen de uitgaven grotendeels zoals voorzien in het projectplan. Zo werd het Vlaams openingsevent bij het Europees voorzitterschap in Mechelen op 6 januari voorbereid (1.690 keuro in 2023) en werd de communicatiecampagne, incl. publiekscampagne en huisstijl, ontwikkeld (704 keuro). Daarnaast werd het vormingsprogramma in het kader van het EU-voorzitterschap gelanceerd (204 keuro).

SA0-1SNA2II-WT – PROTOCOL

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden gebruikt voor het ontvangen van buitenlandse gasten en het organiseren van diverse evenementen met internationale uitstraling die Vlaanderen op de kaart zetten.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 2: Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland](#), [OD 2.3.: Protocol](#).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	244	294	246	244	294	220

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 50 keuro VAK en VEK van het begrotingsartikel SA0-1SNA2IB-WT overgeheveld naar dit artikel.

De begrotingsuitvoering bedraagt 84% voor de VAK en 75% voor de VEK.

In 2023 werden diverse werkingskosten, zoals catering, zaalhuur, hotelkosten, relatiegeschenken, ed. gedragen voor de ondersteuning en begeleiding van high-level ontvangsten door regeringsleden en administratie (zowel in Errera als op andere locaties), voor de organisatie van recepties (nieuwjaar, 11-juli, uitreiking eretekens, uitreiking Fayat-beurzen, ...) en voor het onthaalbeleid voor nieuwe ambassadeurs.

SA0-1SNA2IY-IS – VLAAMS EUROPEES VERBINDINGSAGENTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel geeft de toelage aan het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA). VLEVA zorgt voor een optimale betrokkenheid

van de eigen leden (Vlaamse middenveld en lokale overheden) bij de Europese besluitvorming, voor informatiedoorstroming over Europees beleid en Europese subsidies voor alle organisaties van het Vlaamse middenveld en voor de ontwikkeling van een Vlaams-Europees netwerk. Met de toegekende middelen worden de personeels-, werkings- en huisvestingskosten gedekt.

Het begrotingsartikel is gekoppeld aan de SD 1: Vlaanderen staat internationaal op de kaart door een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees en internationaal beleid met sterke partners, focus op mensenrechtenverdragen en een ambitieus, modern en assertief handels- en investeringsbeleid, OD 1.1.: Een ambitieus en impactvol Vlaams-Europees beleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100

Inhoudelijke toelichting:

De toelage aan het Vlaams Europees Verbindingsagentschap is volledig vastgelegd en vereffend.

SA0-1SNA4IG-WT – FONDS WAPENHANDELGERELATEERDE BOETEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het uitgavenartikel van het Fonds Wapenhandelgerelateerde Boeten. Het wordt gespijsd vanuit het ontvangstenartikel SA0-9SNATIG-OW.

De uitgavenkredieten van het fonds kunnen worden aangewend voor het toezicht op de naleving van het Wapenhandeldecreet, de uitvoering en de handhaving ervan, en voor initiatieven om de compliance van de Vlaamse defensie-industrie, wapenhandelaars en wapenbezitters te bevorderen, zoals informatiesessies en documentatiemateriaal.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de SD 3: Controle op de handel in strategische goederen, OD 3.2.: Een effectieve controle en een coherent toezicht- en handhavingsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	5	18	0	5	18	0

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK en VEK 1e BA-JR geeft het overgedragen saldo vorige jaren ten belope van 18 keuro. Er zijn voor 2023 geen uitgaven op dit fonds.

VII. BELEIDSVELD: ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

1. ISE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Het beleidsveld Ontwikkelingssamenwerking bevat één structurelement: Ontwikkelingssamenwerking.

Dit structurelement omvat alle activiteiten met betrekking tot de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, met inbegrip van de verankering van de internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen en de humanitaire actie ter uitvoering van het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking.

SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen

OD 1.1.: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen

Vlaanderen draagt bij aan een innovatief landbouwbeleid en voedselzekerheid

Vlaanderen concretiseert dit o.m. door een bijdrage aan het Climate Resilience Initiatieve (CRIM II) i.s.m. UNDP te ondersteunen. Deze tweede fase breidt de resultaten van het eerste project uit naar andere districten in het land i.s.m. de bedrijfswereld. Een bedrag van 2,5 miljoen euro werd ingezet.

Eenzelfde bijdrage werd voorzien ter ondersteuning van een structureel samenwerkingsprogramma met het Wereldvoedselprogramma met als doel de voedsel- en inkomenszekerheid van door tropische storm Freddy getroffen landbouwgemeenschappen te verhogen.

In 2023 werd een nieuwe landenstrategienota voor de periode 2024-2028 boven de doopvont gehouden. Samen met de overheid van Malawi werd een viering voorzien in Lilongwe én in het Errerahuis te Brussel. Telkens in aanwezigheid van hoogwaardigheidsbekleders, publiek en lokale pers. Naar aanleiding van de lancering van de LSN Malawi, heb ik een videoboodschap gegeven tijdens de UNGA 2023 Donor Conferentie Malawi te New York.

De Vlaamse overheid nam in 2023 opnieuw deel aan de Resource Partner Meetings van FAO in het kader van de Flexible Voluntary Contribution in Rome. We namen tevens deel aan het World Food Forum en i.s.m. DG RTD van de Europese Commissie werd ingezet of een deelname aan de FOOD 2030 conferentie.

Het voorbije werkingsjaar werden in het kader van de uitvoering van de voorbije en de nieuwe landenstrategienota twee subsidies toegekend aan UNDP en WFP.

Vlaanderen realiseert het recht op gezondheid en draagt bij aan seksuele en reproductieve gezondheid en rechten

Tijdens 2023 werd bijna 8 miljoen euro geëngageerd binnen de Mozambikaanse gezondheidssector. Een nieuwe vastlegging van 2 miljoen euro werd ingezet voor PROSAUDE, het gezondheidssectorfonds dat door verschillende donoren, waaronder Vlaanderen, wordt gesteund. Twee projecten verkregen telkens een subsidie van bijna 1,5 miljoen euro ter uitvoering van de huidige bilaterale landenstrategie. Het Clinton Health Access Initiative wordt gesteund in het kader van het project "Protecting Future: Health Program" en ADPP, een lokale NGO, wordt gesteund voor de uitvoering van het project "Go Girl". Voor de capaciteitsondersteuning van het Ministerie van Gezondheidszorg werd een nieuwe vastlegging t.w.v. € 950.000 gerealiseerd. De samenwerking tussen INS en ITG rond epidemiologisch onderzoek en capaciteitsversterking in het land kon tevens een nieuwe fase ingaan met een subsidie van bijna 2 miljoen Euro.

Vlaanderen versterkt de welvaart en de toekomstkansen van kwetsbare bevolkingsgroepen in Noord- en Oost-Afrika

De landenstrategienota (LSN) voor de samenwerking tussen Vlaanderen en Marokko werd tijdens 2023 verder onderhandeld en uitgewerkt. Verschillende bilaterale overlegonden vonden plaats telkens tijdens een bezoek aan Marokko. Ikzelf had ook de gelegenheid om in november 2023 naar Marokko te gaan. De zending vond plaats in marge van de missie van VOKA Antwerpen-Waasland. Tijdens mijn bilaterale ontmoetingen met de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Energie kwamen we overeen om de nieuwe Landenstrategienota te finaliseren. Twee nieuwe projecten werden goedgekeurd. Het project met de Internationale Arbeidsorganisatie, GREEN4YOUTH, creëert en versterkt de tewerkstelling van jongeren in de groene economie met een subsidie van 1 miljoen euro. Een bedrag van € 950.000 werd toegekend aan de International Organisatie voor Migratie (IOM) om de lokale overheid in Marokko bij te staan bij de ontwikkeling van geïntegreerde strategieën gericht op klimaatverandering, plattelandsarmoede en menselijke mobiliteit. Tenslotte werd een subsidie van € 50.000 aan PAGE gegeven voor de organisatie van een congres getiteld "Green Crossroads".

Vlaanderen steunt humanitaire actie als antwoord op de stijgende noden ten gevolge van conflicten en natuurrampen

De humanitaire actie bestond vorig jaar uit een bijdrage aan CERF (€ 600.000) en UN Habitat Mozambique (€ 468.391). Naar aanleiding van de rampzalige aardbevingen in Turkije en Syrië werd via het Rode Kruis Vlaanderen € 2.200.000 vrijgemaakt. Ook de slachtoffers van Cycloon Freddy in Malawi verkregen hulp uit Vlaanderen (€ 200.000). Tot slot zijn er nog twee dossiers t.v.v. de burgerbevolking in Oekraïne vastgelegd via middelen uit de Oekraïneprovisie:

APOPO om mijnen op te sporen met Technical Survey Dogs: 1 miljoen euro

Geestelijk gezondheidscentrum te Lviv door de organisatie UNBROKEN om psychologische en medische hulpverlening te bieden aan oorlogsslachtoffers (1,5 miljoen euro)

De Internationale ontwikkelingsagenda is verankerd in Vlaanderen

Hier worden een aantal koepelorganisaties ondersteunt met een groot en divers doelgroepenbereik in Vlaanderen. MO en IPS richten zich op media, via het Vierde Pijler steunpunt worden de particuliere organisaties bereikt en via VVSG worden de gemeenten betrokken.

Aan deze operationele doelstelling zijn de volgende begrotingsartikels gekoppeld:

- [SA0-1SOA2LA-WT - SAMENWERKING MET REGIO'S EN LANDEN IN ONTWIKKELING.](#)
- [SA0-1SOA2LB-WT - VERANKERING INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSAGENDA IN VLAANDEREN en](#)
- [SA0-1SOA2LC-WT - VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD SOCIAL PROFIT](#)

OD 1.2.: Vlaanderen toont internationale klimaatambitie door bij te dragen aan internationale klimaatfinanciering

In 2023 werd bijgedragen d.m.v. een subsidie aan VITO voor de opvolging van lopende projecten n.a.v. de oproep Vlaamse internationale klimaatfinanciering voor een bedrag van € 139.956,38. Dit jaar werden geen andere klimaatprojecten rechtstreeks gefinancierd uit de begroting ontwikkelingssamenwerking.

De rapportering internationale klimaatfinanciering is uitgevoerd. De administratieve verwerking van die rapportage is verder geoptimaliseerd. De data zijn permanent beschikbaar via <https://www.fdfa.be/klimaat>

**Budgettair kader voor het begrotingsjaar
gONTWIKKELINGSSAMENWERKING, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	21.759	27.140	25.960	22.006	26.905	25.162
Toe-lagen IS	611	611	611	681	681	681
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	22.370	27.751	26.571	22.687	27.586	25.843

Inhoudelijke toelichting:

De verhoging van de kredieten van het ISE Ontwikkelingssamenwerking na 1e BA 2023 met 4.656 VAK en 2.069 VEK hebben betrekking op het fonds Ontwikkelingssamenwerking (overgedragen saldo en gespijsde kredieten 2023) en de herverdelingen vanuit de centrale Oekraïne- en loonindexprovisie.

De begrotingsuitvoering bedraagt 96% voor de VAK en 94% voor de VEK. Exclusief het overgedragen saldo van het fonds Ontwikkelingssamenwerking werd 100% vastgelegd en 99% vereffend.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

SA0-9SOATLD-OW – FONDS ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het ontvangstenartikel van het fonds Ontwikkelingssamenwerking. Het fonds Ontwikkelingssamenwerking werd opgericht in invoering van artikel 22/2 van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking (via het programmadecreet BA 2013 van 5 juli 2013).

Het fonds wordt gespijsd door:

- de terugvordering van subsidies of bedragen voor de financiering van overeenkomsten voor ontwikkelingssamenwerking die door de begunstigden niet of op onrechtmatige wijze werden aangewend of waarvan de aanwending onvoldoende wordt verantwoord;
- vergoedingen van andere publieke donoren voor de realisatie van gezamenlijke programma's en projecten.

In de praktijk evolueren we naar meer en meer samenwerking – ook financieel – tussen donoren op het terrein in het kader van concrete programma's en projecten. Het spiegelbeeld van dit artikel langs uitgavenzijde is SA0-1SOA4LD-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	200	0
BU	0	643	0

Inhoudelijke toelichting:

De geboekte vorderingen voor 2023 bedragen 643 keuro. Hiervan werd 271 keuro ontvangen:

- FAO project: Strengthening integrated adaptation planning and implementation in Southern Africa smallholder agricultural systems to support food security (208 keuro)
- UNEP: Ecosystems-based Adaptation (EbA) Project (63 keuro)

Uitgaven

SA0-1SOA2LA-WT – SAMENWERKING MET REGIO'S EN LANDEN IN ONTWIKKELING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten van dit begrotingsartikel worden ingezet om uitvoering te geven aan de [SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen](#)

In hoofdzaak gaan de kredieten op dit begrotingsartikel naar programma's en projecten in de prioritaire partnerlanden en de ruimere regio zuidelijk Afrika.

Subsidies die via dit begrotingsartikel worden toegekend kunnen zowel binnen- als buitenlandse begunstigden hebben.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	19.508	24.164	24.074	19.537	23.511	23.182

Inhoudelijke toelichting:

Voor humanitaire acties werden vanuit centrale provisiebudgetten 4.500 keuro VAK en 3.818 keuro VEK herverdeeld.

Humanitaire middelen:

- APOPO om mijnen op te sporen met Technical Survey Dogs (1 miljoen euro VAK)
- Geestelijk gezondheidscentrum te Lviv door de organisatie UNBROKEN om psychologische en medische hulpverlening te bieden aan oorlogsslachtoffers (1,5 miljoen euro VAK)
- Rode Kruis Vlaanderen Internationaal aardbeving in Turkije en Syrië (2 miljoen euro VAK en VEK)
- Voor de vereffening van de projectsubsidie in 2022 aan het Rode Kruis Vlaanderen Internationaal toegekend voor de aankoop generatoren in Oekraïne (1.818 keuro VEK)

Ook werd er 156 keuro VAK en VEK herverdeeld van het begrotingsartikel SA0-1SOA2LC-WT.

De begrotingsuitvoering bedraagt 100% voor de VAK en 99% voor de VEK.

Alle vastleggingen 2023 inclusief projectdocumenten kunnen geraadpleegd worden op de ODA-projecten databank [ODA databank projecten](#). Het [ODA rapport 2023](#) biedt een overzicht van de bestedingen.

Het voorbije werkingsjaar werd in de samenwerking met Malawi verder invulling gegeven aan de voorbije en de nieuwe landenstrategienota door een subsidie toe te kennen ter ondersteuning van het project CRIM II met het Ontwikkelingsprogramma van de V.N. en een subsidie aan het Wereldvoedselprogramma. Beiden telkens voor een engagement van 2,5 miljoen euro.

Een overzicht van de vastleggingen in het kader van de bilaterale samenwerking met Mozambique, Marokko en het flankerend beleid vindt u onderstaand:

Mozambique

Prosaude 2023	€ 2.000.000,00
CHAI	€ 1.495.027,00
ADPP	€ 1.499.162,00
Enabel	€ 950.000,00

INS	€ 1.302.576,00
ITG	€ 697.400,00

Marokko

Internationale Organisatie voor Migratie	€ 950.000,00
Internationale Arbeidsorganisatie	€ 1.000.000,00
PAGE OVAM conferentie	€ 50.000,00

Flankerend

UNAIDS 2023	€ 1.500.000,00
Exchange 2023	€ 1.350.000,00
G Stick VITO	€ 139.956,38

Er werden in 2023 volgende ad-hoc dossiers vastgelegd voor humanitaire actie (telkens 200 keuro): Aardbevingen in Marokko en Turkije en Syrië (eerste hulp), overstroming in Malawi (cycloon Freddy). Daarnaast was er de jaarlijkse bijdrage aan CERF (600 keuro) en werd een subsidie gegeven aan UN Habitat Mozambique (468 keuro). De extra subsidie voor Oekraïne (2,5 miljoen euro) werd toegekend aan APOPO en UNBROKEN. Deze middelen komen uit de Oekraïneprovisie. Er werd ook extra 2 miljoen euro voorzien voor de aardbeving in Turkije en Syrië naast de reeds toegekende 200 keuro noodhulp.

Tot slot werden op dit artikel de financiële audits gefinancierd en de externe evaluatie van de landenstrategie Malawi.

SAO-1SOA2LB-WT – VERANKERING INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSAGENDA IN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen](#).

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor acties in Vlaanderen, met als doel de Vlaamse bevolking te betrekken bij en te informeren over de internationale ontwikkelingsagenda. Daartoe worden gericht werkingssubsidies verleend aan een aantal strategisch gekozen actoren met een groot doelgroepenbereik binnen Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	679	679	670	897	897	702

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering bedraagt 99% voor de VAK en 78% voor de VEK.

De project- en werkingssubsidies werden vastgelegd en vereffend zoals voorzien in de begroting. In 2023 werden specifiek volgende subsidies toegekend (zie ook [ODA databank projecten](#)):

- aan het Wereldmediahuis en IPS om de kennis en bewustwording in Vlaanderen over mondiale problemen te verhogen via de pers (resp. 216 keuro en 135 keuro);
- aan het steunpunt Vierde Pijler die particuliere organisaties en burgerinitiatieven ondersteunen (150 keuro);
- VVSG Vereniging Vlaamse Steden en Gemeenten (168 keuro).

SA0-1SOA2LC-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD SOCIAL PROFIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan [SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen](#).

Het DAC-budget van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (WSE) werd overgeheveld naar de functioneel bevoegde ministers. Voor ontwikkelingssamenwerking betekent dit dat er 14 begunstigde organisaties zijn voor de tewerkstelling van 25 voltijdse equivalenten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.172	1.019	1.016	1.172	1.019	1.016

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 156 keuro VAK en VEK van dit artikel overgedragen naar het begrotingsartikel SA0-1SOA2LA-WT.

De begrotingsuitvoering is 100% voor de VAK en VEK.

Deze kredieten zijn gekoppeld aan het systeem van de centrale indexprovisie. De stijging met 67 keuro VAK/VEK betreft herverdelingen vanuit de indexprovisie n.a.v. de overschrijdingen van de spilindex in 2023.

SA0-1SOA2LX-IS – DAB FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel geeft de toelage aan de DAB Fonds Inclusieve Financiering. Het begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen](#).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	247	247	247	247	247	247

Inhoudelijke toelichting:

De toelage aan de DAB werd volledig vastgelegd en vereffend.
Zie voor toelichting [DAB's](#).

SA0-1SOA2LY-IS – VVOB

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft de toelage aan VVOB.
Het begrotingsartikel is gekoppeld aan de [SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen](#).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	364	364	364	434	434	434

Inhoudelijke toelichting:

Aan VVOB werd een toelage van 364 keuro toegekend voor de werkingskosten en de scholenbanden. Daarnaast werd nog VEK van 70 keuro toegekend voor het resterend saldo in het kader van het project VVOB South Africa (project genaamd "Keep It Cool" <https://www.vvob.org/nl/programmas/zuid-afrika-keep-it-cool-klimaatonderwijs>).

Zie voor meer informatie: [Overige entiteiten onder toezicht](#).

SA0-1SOA4LD-WT – FONDS ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het uitgavenartikel van het Fonds Ontwikkelingssamenwerking. De spijziging van dit artikel verloopt via de ontvangstenartikelen SA0-9SOATLD-OW en SA0-9SOATLY-OI.

De middelen uit dit fonds worden gebruikt voor het subsidiëren en het opvolgen en begeleiden (via overheidsopdrachten) van projecten en programma's ontwikkelingssamenwerking en humanitaire actie. De aandacht gaat daarbij voornamelijk uit naar het versterken van lopende programma's of projecten en het uitwerken en uitvoeren van flankerende acties.

De kredieten worden ingezet om uitvoering te geven aan de SD 1: Vlaanderen draagt doelgericht bij tot de aanpak van mondiale uitdagingen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	400	1.278	200	400	1.478	262

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen 1e BA-JR omvatten het overgedragen saldo van 1.007 keuro VAK en 1207 keuro VEK en de gerealiseerde ontvangsten lopend jaar van 271 keuro VAK en VEK.

De in 2022 toegekende projectsubsidie van 200 keuro voor het humanitaire hulpproject "Safe Surgery" in Senegal ten bate van Mercy Ships als begunstigde werd in 2023 vereffend.

Er werd in 2023 een projectsubsidie voor de aardbeving in Marokko van 200 keuro toegekend waarvan 62 keuro werd vereffend.

DAB's

Entiteit: DAB Fonds Inclusieve Financiering

Vanuit de DAB Inclusieve financiering worden kleine leningen en andere financiële diensten ter beschikking gesteld aan doelgroepen met geen of onvoldoende toegang tot investeringskapitaal. Financiële diensten zijn onder meer het verstrekken van kredieten, verzekeringen, beurzen, het aanbieden van aangepast financieel advies, het beheer van spaarkredieten en het faciliteren van financiële transacties.

De middelen van het Fonds inclusieve financiering kunnen, overeenkomstig het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking van 22 juni 2007, artikel 18/4), worden aangewend voor de volgende uitgaven:

- 1° kapitaaloverdrachten aan internationale investeringsfondsen voor acties op het vlak van inclusieve financiering;
- 2° participaties in internationale investeringsfondsen op het vlak van inclusieve financiering;
- 3° beheerskosten verbonden aan de activiteiten van het Fonds inclusieve financiering;
- 4° flankerende ondersteuning op het vlak van inclusieve financiering.

Vergeleken met de 1e aanpassing BA daalt het over te dragen saldo met 254 keuro tot 2.432 keuro. Deze daling is het gevolg van de uitgevoerde begrotingswijziging buiten begrotingsronde (-247 keuro) en de lagere ontvangsten uit dividenden dan begroot (-7 keuro).

Ontvangsten

SAA-2SOAALG-OW – ONDERSTEUNING VAN INCLUSIEVE FINANCIERING VIA PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op 23 mei 2014 besliste de Vlaamse Regering om een participatie aan te gaan in de Vlaamse investeringsfondsen Alterfin cvba en Incofin cvso. Naar aanleiding van deze participaties kunnen de investeringsfondsen beslissen om aan de aandeelhouders dividenden toe te kennen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	20	0	0
1e BA-JR	20	0	0
BU	13	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2023 keerden de investeringsfondsen 13 keuro aan dividenden uit.

SAA-2SOAAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De DAB ontvangt een toelage vanuit het begrotingsartikel SA0-1SOA2LX-IS - DAB Fonds Inclusieve Financiering.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	247	0	0
1e BA-JR	247	0	0
BU	247	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De aangerekende toelage bedraagt 247 keuro, zoals begroot.

Uitgaven**SAA-3SOA2LG-WT – ONDERSTEUNING VAN INCLUSIEVE FINANCIERING VIA PARTICIPATIES****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel kunnen beheerskosten verbonden aan de activiteiten van het Fonds Inclusieve Financiering en uitgaven voor flankerende ondersteuning op het vlak van inclusieve financiering aangerekend worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	247	247	0	247	247

Inhoudelijke toelichting:

In 2023 werd een projectsubsidie van 247 keuro toegekend aan Incofin Foundation ter ondersteuning van een microfinancieringsinstelling (Small Enterprise Foundation) in Zuid-Afrika. SEF focust op kleine ondernemingen, in het bijzonder vrouwelijke ondernemers. De financiering van deze projectsubsidie werd gerealiseerd door een begrotingswijziging van de DAB buiten begrotingsronde.

Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB)

Omschrijving

VVOB werkt aan de duurzame verbetering van de kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit van onderwijs. VVOB biedt structurele oplossingen in de vorm van technische assistentie die de capaciteit versterkt van overheden en lokale onderwijsactoren. Deze zijn vooral departementen van de ministeries van onderwijs. VVOB doet dit in 9 landen verspreid over 4 continenten (Afrika, Azië, Europa en Latijns-Amerika).

Ontvangsten

De belangrijkste financieringsbronnen van VVOB zijn: de Federale overheid, buitenlandse publieke en private donoren en de Vlaamse overheid.

De inkomsten voor 2023 bedroegen 21.813 keuro en liggen daarmee 10% lager dan gebudgetteerd. Deze daling is het gevolg van een lager aandeel van buitenlandse publieke en private donoren.

De steun van de Vlaamse overheid is stabiel. Dankzij deze structurele basisondersteuning slaagt VVOB erin andere financiering aan te trekken

Uitgaven

Kernopdrachten

De werking in de landen werd gecontinueerd.

In de tussentijd werd ook binnen alle projecten en programma's gekozen voor een 'blended approach', waarbij face to face activiteiten worden georganiseerd waar mogelijk, en digitale alternatieven in plaats worden gesteld indien nodig.

Personeel

Geen substantiële wijzigingen. De personeelskosten stijgen in verhouding sterker dan de inkomsten.

Werking

De uitgaven voor werking 2023 lagen eveneens lager dan in 2022, in lijn met de evolutie van de inkomsten, zoals hierboven uiteengezet.

Investeringsen

Er werden geen substantiële investeringen uitgevoerd in 2023 behoudens de vervanging van afgeschreven kantoor en ICT-materiaal.

VIII. BELEIDSVELD: INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

Het beleidsveld Internationaal Ondernemen bevat twee structurelementen: 'Internationale economische belangenbehartiging en vertegenwoordiging' en 'Financiële hefboomen internationalisering Vlaamse economie'.

Het ISE internationale economische belangenbehartiging en vertegenwoordiging omvat:

- de werkingsdotatie van het Vlaamse Agentschap voor Internationaal Ondernemen (Flanders Investment & Trade of kortweg FIT);
- de financiële bijdrage die jaarlijks aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel wordt gegeven ingevolge een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten.

Het ISE Financiële hefboomen internationalisering Vlaamse economie omvat:

- financiële hefboomen die ondersteunend zijn voor initiatieven van bedrijven (in het bijzonder kmo's) om een buitenlandse markt te verkennen.
- de structurele financiering van een beperkt aantal partnerschappen van ondernemersorganisaties, gemengde kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden met FIT met het oog op de verdere internationalisering van de Vlaamse economie.

Prestatie-indicatoren

- Flanders Investment & Trade werkt sinds jaar en dag met key performance indicators (KPI) op het vlak van:
- Dienstverlening op maat aangeboden om Vlaamse bedrijven en de Vlaamse economie verder duurzaam te internationaliseren
- Dienstverlening op maat aangeboden om meer buitenlandse bedrijven te overtuigen om voor het eerst in Vlaanderen te investeren, hier actief te blijven of verder uit te breiden
- Vlaanderen wereldwijd prominenter op de kaart zetten als sterke en innovatieve kenniseconomie

Deze KPI worden jaarlijks gerapporteerd in het Ondernemingsplan. De resultaten van het Ondernemingsplan 2023 werden vastgesteld door de regeringscommissaris en de leden van de raad van bestuur op 28 maart 2024. De resultaten van 2023 waren uitzonderlijk goed in vergelijking met de vorige jaren.

Daarnaast brengt het agentschap op regelmatige basis een overzicht van de exportcijfers en de buitenlandse directe investeringen. Hiervoor wordt samengewerkt met alle bevoegde instanties.

1. ISE INTERNATIONALE ECONOMISCHE BELANGENBEHARTIGING EN VERTEGENWOORDIGING

1.1 Strategische en operationele doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Een doorgedreven internationalisering van de Vlaamse economie

FIT bestaat in zijn huidige vorm sinds 2004. Interne en externe factoren maken dat het agentschap aan een grondige transformatie toe is. De externe factoren zijn duidelijk. De fundamentele shift inzake internationale handel en investeringen de voorbije jaren, ten gevolge van de zich in sneltempo opvolgende internationale crisissen en de gewijzigde geopolitieke context. Deze hebben een grote impact op de werking van een agentschap dat aan exportpromotie doet en buitenlandse investeringen aantrekt. De steeds scherpere en sterkere concurrentie van buurlanden in het aantrekken van buitenlandse investeringen speelt daarbij zeker ook een rol. Daarnaast kwam uit interne bevragingen en gemaakte risicoanalyses, bovendien de nood aan structurele aanpassingen naar boven. Op basis van deze vaststellingen werd een transformatietraject ingezet. Dit werd grondig voorbereid met nauwe betrokkenheid van het FIT-netwerk. Deze oefening resulteerde in juni 2023 in een blauwdruk voor de nieuwe organisatie. Het transformatieplan werd uitgewerkt in overleg met de raad van bestuur en de strategische partners.

Met de transformatie wil FIT zich krachtig positioneren en haar unieke troeven optimaal uitspelen om het Vlaamse economische weefsel te versterken. Een vernieuwde organisatiestructuur moet de meerwaarde van FIT voor de bedrijven naar de toekomst toe garanderen en versterken. Dankzij de transformatie wil FIT haar impact op de bruto toegevoegde waarde voor de Vlaamse economie laten groeien en zorgen voor meer kwalitatieve export-gerelateerde jobs.

Als overheidsagentschap heeft FIT een unieke positie: het is een verbindend agentschap dat Vlaamse bedrijven ondersteunt bij hun internationale groei en tegelijk actief buitenlandse investeringen aantrekt naar Vlaanderen om het bestaande weefsel competitiever te maken. Hiervoor kan het rekenen op een sterk netwerk van vertegenwoordigers, dicht bij de Vlaamse bedrijfswereld en de buitenlandse markten, met meer dan 70 kantoren wereldwijd.

FIT wil vertrekken van een globale visie op internationaal ondernemen. Op het meest strategische niveau worden beleidslijnen en prioriteiten bepaald, gebaseerd op objectieve analyses, economische voorspellingen en trend- en data-analyses. Deze strategie wordt doorvertaald in de operationele werking en moet vooral aan de klant ten goede komen.

De unieke sterkte van de Vlaamse economie in de internationale context, ligt in haar ecosysteembenadering. Wij slagen erin, beter dan onze concurrenten, om synergie en wisselwerking te creëren tussen een veelheid aan actoren die een rol spelen in het succes van bedrijven. Dit gaat van samenwerkingen met kennis- en onderzoeksinstituten, connecties die tussen start-ups en grote bedrijven worden gelegd, goede logistieke verbindingen tot het binnen handbereik brengen van kwalitatief personeel. De Vlaamse ecosystemen werken als een geheel van op elkaar afgestemde bedrijven, kennis- en expertisecentra, VCs, ... waarin elk een eigen plaats inneemt. Start-ups en multinationals vinden elkaar bijvoorbeeld regelmatig op hun internationale traject. FIT moet zich spiegelen aan de economische werkelijkheid en organisatiebreed, als één verbonden geheel, denken én handelen. Om die reden wordt de transformatie van FIT 'One FIT' genoemd, omdat de vernieuwde organisatie als één geheel moet en wil optreden.

Om die reden ook is de speerpunt van One FIT, de synergie tussen trade en invest. Ook voor de klanten van FIT zijn handel en investeringen immers geen gescheiden werelden. In de verschillende fases in de levensloop van het bedrijf worden ze vaak met beiden geconfronteerd. Op wereldbeurzen bijvoorbeeld moeten investeerders overtuigd worden door showcases van Vlaamse topbedrijven, zodat zij de meerwaarde van een inplanting in Vlaanderen beseffen. Trade en Invest gaan hand in hand en de transformatie moet het tussenschot tussen beiden dan ook doen verdwijnen. Ook succesvolle voorbeelden uit het buitenland hebben de laatste jaren eenzelfde beweging doorgemaakt.

De transformatie naar One FIT betekent onder meer dat de fusie van 20 jaar geleden tussen het toenmalige 'Export Vlaanderen' en 'Dienst Investeren in Vlaanderen' nu effectief wordt gerealiseerd.

Als minister-president geloof ik sterk in deze transformatie. Ze zal de organisatie nog weerbaarder maken voor de toekomst en met meer daadkracht bedrijven kunnen bijstaan bij hun internationalisering.

De krijtlijnen en principes van de transformatie werden in 2023 al in een aantal belangrijke, innovatieve en toekomstgerichte formules toegepast: Startup.Flanders, de Flanders International Business Awards en de Flanders International Business Weeks. Allemaal met groot succes. De echte lancering van de nieuwe organisatie is voorzien voor 2024.

OD 1.1: "Vlaanderen Versnelt!": een gezamenlijke strategie om krachten te bundelen, Startup.Flanders en EntertainmentLAB.

Als centrale actor voor de internationalisering van de Vlaamse economie, coördineert FIT de uitvoering van de strategie **Vlaanderen Versnelt! 2021-2025**. FIT werkt deze strategie tot het einde van de legislatuur verder uit samen met zijn structurele partners, waaronder vele technologiepartners. (zie verder onder ISE 2). Ik heb deze partnerschappen mee ondertekend op 25 november 2021, en onderstreepte hiermee hoe belangrijk het is om niet versnipperd, maar gezamenlijk te werken in een internationale context.

Een grotere aandacht voor start-ups en scale-ups was latent aanwezig binnen Vlaanderen Versnelt!. In 2023 heeft FIT daar een verdere invulling aan gegeven met **de oprichting van het platform Startup.Flanders**, dat Vlaanderen internationaal positioneert als innovatieve hub voor start-ups. Daarnaast maakte FIT de tweede editie bekend van het Dealroom-rapport 'The State of Flanders' Startup Ecosystem'. Dit rapport geeft inzicht in de prestaties én uitdagingen van het Vlaamse start-uplandschap. Startup.Flanders promoot zijn dienstverlening via verschillende kanalen : een website, gerichte sociale mediacampagnes, events en conferenties, samenwerkingen en partnerschappen, media en pers en via onderzoek en data-analyse.

In september 2023 gaf ik de aftrap voor **EntertainmentLAB** tijdens de allereerste Flanders International Business Awards. EntertainmentLAB is een initiatief van Flanders Technology & Innovation (FTI) en Startup.Flanders met de steun van Tomorrowland. Bedoeling van dit unieke innovatieprogramma is om de entertainmentindustrie van de toekomst vorm te geven. Voor Startup.Flanders gaat het om het eerste programma van zijn soort. Dit project past perfect in het doel van FTI om innovaties te creëren en de uitdagingen van vandaag én morgen op te lossen via samenwerking tussen de overheid en de privésector. Zo effent EntertainmentLAB mee het pad voor een grootschalig project van FTI: de creatie van een permanente hub voor entertainmenttechnologie in de Rupelstreek.

EntertainmentLAB lanceert drie challenges voor startups: één rond circulariteit en recycling, één rond 'immersive experiences' en één rond 'crowd monitoring'. De geselecteerde startups krijgen de kans om hun innovaties uit te testen tijdens een van de events en festivals van Tomorrowland in de zomer van 2024. Ze kunnen daarbij rekenen op intensieve samenwerking met gevestigde innovatiereuzen uit de corporate wereld.

OD 1.2. Vlaanderen wereldwijd beter positioneren als sterke en innovatieve economie

Het Vlaams economisch diplomatiek netwerk wereldwijd

FIT blijft investeren in een voldoende groot, performant en stabiel buitenlands netwerk, met de juiste profielen, om aan de steeds meer gespecialiseerde en geïndividualiseerde noden van klanten te kunnen beantwoorden, en hen nog meer op maat te kunnen benaderen.

Een eigen, volwaardig en gespecialiseerd netwerk, met Vlaamse economische diplomaten, blijft een absolute troef. Als een van de enige Europese regio's eigen diplomaten kunnen uitzenden zal in de toekomst ook een competitief voordeel voor Vlaanderen blijven. In het afgelopen jaar is nog maar eens bewezen dat wereldwijd op hoog niveau ingebed zijn in lokale economische en andere relevante netwerken, zijn vruchten afwerpt.

Het wereldwijde FIT netwerk is een belangrijk element in de Vlaamse buitenlandse aanwezigheid. We werken actief samen met de andere Vlaamse buitenlanddiensten om Vlaanderen een duidelijk en herkenbaar gezicht te geven in het buitenland. De inzet van een Vlaams Economisch Vertegenwoordiger bij de Permanente Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU, de gecoördineerde aanpak op post naar aanleiding van (handels)missies en staatsbezoeken, de afstemming en bundeling van acties en informatie tijdens het gestructureerd overleg op de post zijn naast de gemeenschappelijke huisvesting ook in 2024 elementen die het imago en de uitstraling van Vlaanderen in het buitenland kracht moeten bijzetten.

10 Science & Technology Offices: inzetten op technologie als instrument voor duurzame relance op lange termijn

Wereldwijd aanwezig zijn is belangrijk. Met de juiste expertise aanwezig zijn nog belangrijker. De strategische keuze om extra technologieattachés in te zetten in **10 Science & Technology Offices wereldwijd**, werd volledig uitgevoerd met de nodige aanwervingen. De nieuwe technologieattachés zijn allemaal op post. Sindsdien zet ik hun opdrachten alvast extra in de verf voor een lokaal publiek tijdens buitenlandse missies.

Het belang van de technologische sectoren waarin onze technologieattachés actief zijn, is in de afgelopen jaren bewezen. De verhalen over Digital Tech, over onze expertise in Health Tech en de hoge verwachtingen ten aanzien van Climate Tech zijn legio in nieuws en media. We hebben de juiste keuze gemaakt en blijven onze succesvolle Vlaamse bedrijven in deze sectoren volop steunen in hun internationaliseringsambities, terwijl we ook interessante partners uit het buitenland aantrekken om onze Vlaamse ecosystemen verder te versterken. Ik verwacht veel van FIT en dit team vanuit de 10 posten, nl New York, Palo Alto, Singapore, Tokio, Guangzhou, Mumbai, Parijs, Londen, Kopenhagen en München. De juiste investeringen naar Vlaanderen halen, onze technologische expertise op wereldvlak in het juiste netwerk introduceren en bedrijven de juiste ondersteuning geven: hier hangen de jobs en de welvaart van de toekomst van af.

Vlaanderen positioneren bij buitenlandse investeerders

Dé voorwaarde om de juiste investeerders naar Vlaanderen te halen, is dat onze expertise en het potentieel van onze ecosystemen in het buitenland gekend zijn. FIT zet hier extra op in. Onze expertise moet top of mind worden bij de juiste beslissingsnemers in het buitenland.

Economische missies

Economische missies met contacten op hoog niveau zijn een wezenlijk onderdeel van **economische diplomatie**. Ze verhogen onze zichtbaarheid, wat een basisvoorwaarde is om de Vlaamse expertise "top of mind" te maken.

In de keuzes voor missies met een economische focus wil ik vooral werken aan de bekendheid van Vlaanderen, waar het kan gekoppeld aan techbeurzen met in het oog springende aanwezigheid van Vlaamse bedrijven. Om dit te verwezenlijken werd door FIT voor een nieuwe, organisatiebrede en strategischere aanpak gekozen om het actieprogramma voor 2024 samen te stellen.

In 2023 stonden ook twee Belgische Economische Missies onder leiding van Prinses Astrid, naar Senegal en Australië, op het programma.

Sensibilisering in Vlaanderen

Tijdens een indrukwekkende awardshow met 850 aanwezigen maakte ik samen met FIT en een onafhankelijke jury de winnaars bekend van de allereerste **Flanders International Business Awards**: Globachem (Sint-Truiden) – 'Exporter of the Year 2023', Plug Power (Antwerpen) – 'Foreign Investor of the Year 2023' en Loop Earplugs (Berchem) – 'Startup of the Year 2023'. Binnen de categorie van Startup of the Year 2023 gaf FIT een speciale vermelding aan 3 'International High Potentials': Henschman (Gent), OTIV (Gent) en B4Plastics (Dilsem-Stokkem). Met deze wedstrijd bekroont FIT voor het eerst tegelijkertijd een exportbedrijf, een buitenlandse investeerder én een startup die Vlaanderen doen schitteren tot ver buiten de grenzen. Wegens groot succes en een gesmaakte formule zal FIT deze awardshow in november 2024 opnieuw organiseren.

OD 1.3.: Gespecialiseerde dienstverlening op maat om economisch en innovatief Vlaanderen verder duurzaam te internationaliseren

Bedrijven hebben betrouwbare marktinformatie nodig. FIT volgt de ontwikkelingen op de voet in alle landen en informeert op grote schaal. In het buitenland is de tussenkomst van de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers een cruciale schakel, en vaak de enige schakel om ter plaatse voor Vlaamse bedrijven contacten te leggen met lokale businesspartners en -netwerken. FIT introduceerde in 2023 een nieuw concept als opvolger van de in het verleden tweejaarlijks georganiseerde contactdagen, de **Flanders International Business Weeks**. Gedurende drie weken deden de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers en technologieattachés, adviseurs en subsidiekenners deden in september alle Vlaamse provincies aan, zodat elk Vlaams bedrijf de kans kreeg om laagdrempelig, dichtbij, zijn exportambities te bespreken. Zo werden meer dan 2800 B2B opgezet voor meer dan 800 unieke bedrijven. FIT wil haar meerwaarde voor het Vlaams economisch weefsel garanderen door haar diensten digitaal aan te bieden zodat haar klanten effectiever en efficiënter bediend worden. In de voortdurend evoluerende wereld van het internationaal ondernemen, is het van essentieel belang dat FIT voorop blijft lopen met innovatieve benaderingen om de concurrentiepositie van Vlaamse bedrijven te versterken en nieuwe zakelijke kansen te creëren. Daarbij moet FIT een voorbeeldfunctie opnemen. Dankzij een **doorgedreven digitalisering** van business processen in de voorbije jaren is de

dienstverlening van FIT 24/7 toegankelijk en kan elke ondernemer diensten aanvragen en geleverde diensten raadplegen via het gepersonaliseerde Mijn FIT. Om die positie te handhaven en uit te bouwen blijft FIT inzetten op een datagedreven aanpak en artificiële intelligentie in zowel business processen als in het faciliteren van contacten met klanten. De grote uitdagingen zijn de steeds toenemende kosten qua databeheer, data-opslag en data security die cruciaal zijn voor een globaal opererende organisatie als FIT.

Flanders Investment & Trade lanceerde vanaf 2 oktober 2023 tot en met 11 oktober 2023 opnieuw een oproep voor het **Starterspakket Internationalisering**. Sedert begin 2023 werd het subsidiebedrag opgetrokken van 7.000 euro naar 9.000 euro. Met deze subsidie van 9.000 euro ondersteunt FIT op een flexibele manier beginnende exporteurs. In tegenstelling tot eerdere oproepen kent FIT voor dit steuninstrument vanaf 2023 meer subsidiebudget toe: circa 2,7 mio euro op jaarbasis, goed voor steun aan ongeveer 300 starters in export. Het onderstreept de doelstelling om meer bedrijven aan te zetten tot export en internationalisering. Sinds de lancering van het Starterspakket Internationalisering in coronajaar 2020 ontving FIT 1327 volledig ingediende kandidaturen, gespreid over 6 oproepen. 915 bedrijven kregen steun om hun eerste exportstappen te financieren. Daarmee is het Starterspakket Internationalisering een van dé succesnummers onder de FIT-subsidies. De bedrijven die tot nog toe deze subsidie ontvingen, komen uit de meest uiteenlopende sectoren: life sciences, chemie, bouw, voeding, kleding en accessoires, gezondheid en farma, ICT, machinebouw,... In 2024 zal FIT bekijken of dit instrument nog verder kan gefinetuned worden.

Vrijhandelsakkoorden en Europees beleid

Net als de Europese Commissie, pleit ik voor meer aandacht voor de implementatie van de Europese vrijhandels-, partnerschaps- en associatieakkoorden. FIT neemt deel aan een Europees project met als doel de deelname aan openbare aanbestedingen in landen waarmee de EU een vrijhandels- of partnerschapsakkoord heeft bij kmo's te promoten. FIT maakt deel uit van een consortium ("Goose") dat samen met Acció (Catalonië), ECCI (Estland) en HUP (Kroatië) een contract kon afsluiten na de oproep van het Europese agentschap COSME. Goose focust hierbij op Japan, Vietnam, Noorwegen, Servië, Chili en Colombia. Op sectoraal niveau gaat de aandacht in de eerste plaats uit naar groene economie, slimme steden, ICT en (digitale) gezondheid. FIT nam in de eerste helft van 2024 de coördinatie en organisatie binnen het consortium op zich voor de missies naar Vietnam en Japan.

Een effectief handelsbeleid (zie ook Beleidsveld Buitenlandse Beleid) werkt actief handelsbelemmeringen weg. Die belemmeringen moeten uiteraard gekend zijn. FIT blijft met het meldpunt handelsbelemmeringen een aanspreekpunt voor bedrijven die belemmeringen in hun extra-communautaire export ondervinden. Het belang van dit meldpunt is de afgelopen jaren wel wat verminderd omdat andere rechtstreekse initiatieven richting Europa de bovenhand hebben genomen. Sinds 2021 zet FIT daarnaast in op het promoten van het Access2Markets-portaal van de Europese Commissie. Dit initiatief werd eind 2020 gelanceerd en helpt exporteurs om gericht na te gaan wat de regels zijn bij export van hun specifieke producten. De ROSA-tool helpt bij de interpretatie van de oorsprongsregels van elk vrijhandelsakkoord en zorgt ervoor dat exporteurs kunnen nagaan of ze kunnen handelen met preferentiële tarieven.

Buitenlandse investeerders

In 2023 tekende Vlaanderen opnieuw voor een stevige instroom van buitenlandse investeringen. Zo lanceerden internationale ondernemingen vorig jaar 265 nieuwe investeringsprojecten en kondigden daarbij 4.596 extra jobs in Vlaanderen aan. In

totaal investeerden buitenlandse bedrijven samen 4,92 miljard euro in hun activiteiten in Vlaanderen. Dit is het derde hoogste investeringscijfer ooit, en dat in een klimaat van grote internationale onzekerheid. De buitenlandse bedrijven investeerden voornamelijk in innovatieve oplossingen, energietransitie, farma, chemie en cleantech.

Algemeen wordt de internationale concurrentiestrijd voor directe buitenlandse investeringen nóg harder gespeeld. We reageerden enerzijds met een boost in onze online aanwezigheid en nog gerichtere, digitaal en AI-ondersteunde methodes om buitenlandse bedrijven met groeiplannen te vinden. FIT heeft sterk ingezet op systemen voor datakoppeling, om nog meer datagedreven en meetbaar te kunnen werken. Naast extra investeringen in digitalisering en marketing, drijft FIT de prospectie op naar de juiste bedrijven voor wie het unieke weefsel van bedrijven, onderzoekscentra, clusters... een interessante business case zijn, en waar Vlaanderen op de shortlist hoort.

Ondernemen en Mensenrechten – duurzaam ondernemen

Bedrijven zetten in op duurzaamheid om maatschappelijk relevant te blijven. Daarom moeten ze de weg kennen in de veelheid van internationale codes, richtlijnen en informatiebronnen over duurzaamheid en duurzaam ondernemen. De duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN en de specifieke kaders over ondernemen en mensenrechten vormen hiervoor een belangrijk kader. FIT zet, samen met andere betrokken agentschappen en departementen, internationaal ondernemende bedrijven ertoe aan om de mensenrechten te eerbiedigen en informeert ze over duurzaamheid op internationale schaal.

OD 1.4.: Meer bereiken door samenwerking in een netwerk van partners

Internationalisering van de economie is cruciaal voor groei, en daar zijn vele handen voor nodig. Er is in de afgelopen jaren al hard gewerkt aan **meer afstemming om versnippering tegen te gaan**. Dat werpt zijn vruchten af. FIT neemt zijn rol als centrale actor op, en werkt via partnerschappen. Vanuit gedeelde verantwoordelijkheid en op basis van complementariteit wordt zoveel mogelijk expertise gekoppeld. Met de capaciteit die zo ontstaat worden meer bedrijven bereikt en beschikbare middelen efficiënter ingezet. Het model gaat uit van vertrouwen en goede afspraken.

Samenwerking met overheidsactoren

In het kader van versterkte samenwerking is er meer overleg tussen **FIT, Toerisme Vlaanderen en het Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken**. Deze versterkte samenwerking is er zowel in Brussel als in het buitenland. De meerwaarde van deze samenwerking is het gezamenlijk behartigen van Vlaamse belangen en ambities.

Met **VLAIO** werkt FIT al sinds vele jaren heel nauw samen voor het aantrekken van nieuwe investeringen, voor retentie van bedrijven van buitenlandse oorsprong in Vlaanderen, en in de dienstverlening aan Vlaamse bedrijven. In de afgelopen jaren is ook meer samenwerking gegroeid op vlak van internationalisering van clusters, start-ups en scale-ups, en in uitwisseling van data. FIT en VLAIO ondertekenden hierover een samenwerkingsakkoord in 2020. Inzake maatwerk en specialisatie wordt – voor wat het aspect groeistrategie van de bedrijven betreft – nauw samengewerkt met de VLAIO-adviseurs.

Andere agentschappen en departementen zijn belangrijke partners in het kader van missies en de branding van Vlaanderen, voor kennisopbouw en voor begeleiding van bedrijven en investeerders.

In de samenwerking met de federale overheid staat de bevoegdheidsverdeling centraal, waarbij de **federale overheid een ondersteunende rol heeft in buitenlandse handel en investeringspromotie**. In de heronderhandeling van de samenwerkingsakkoorden – die ook werd opgenomen in het federale regeerakkoord - zijn strikte **afspraken over economische diplomatie** nodig en een hogere rang op de diplomatieke lijst voor de 45 economische diplomaten in dienst van FIT.

We brengen de **knelpunten** die investeerders en exporteurs ondervinden, en die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen, onder de aandacht op het politieke niveau en proberen ze weg te werken.

De gewesten financierden ook in 2023 deels het **Agentschap Buitenlandse Handel** en ze zijn in de raad van bestuur vertegenwoordigd. Dit agentschap staat in voor de coördinatie van de Belgische Economische Missies en de federale overheid doet ook een beroep op het agentschap voor staatsbezoeken.

De efficiënte samenwerking tussen de exportagentschappen **FIT, Awex en hub.brussels** is een meerwaarde voor Vlaamse bedrijven in dienstverlening en gezamenlijke acties, en betekent een versterking van het buitenlandse netwerk.

Samenwerken met structurele en strategische partners

De internationaliseringsstrategie Vlaanderen Versnelt! is de basis voor het netwerk van structurele en strategische partners van FIT. (zie O.D.1.1)

Ook in 2023 werden de structurele partnerschappen (2022-2026) verder uitgevoerd. De beslissingen om de partnerschappen ook toegankelijk te maken voor **speerpuntclusters** is ingegeven door de beleidskeuze om een stevige link te leggen tussen innovatie en internationalisatie met onder andere het ruimere netwerk van Science & Technology Offices. In deze generatie partnerschappen zijn dus meer techpartners te vinden die focussen op verschillende technologieën. Logisch, aangezien groei-ontwikkeling in de toekomst nog méér op de snijlijn van verschillende technologieën ontstaan. (zie ook ISE financiële hefboomen voor internationalisering economie)

Ook met de **SOC's** zijn partnerschappen afgesloten. Hieraan is geen financiering verbonden. FIT en deze organisaties zijn in de afgelopen jaren naar elkaar toegegroeid in een meer strategische samenwerking. De SOC's zijn immers ontegensprekelijk belangrijke aantrekkingspolen voor buitenlandse investeerders.

Specifiek voor het aantrekken van investeringen zijn **Welcome Teams** opgericht voor enkele sectoren (ICT, Chemie, Life Sciences). Het doel van deze teams van sectorspecialisten is om kandidaat-investeerders snel en accuraat antwoorden te geven op hun vragen, wat cruciaal is in de beginfase van een investeringsproces. De werking van deze teams wordt unaniem positief geëvalueerd en verder uitgewerkt.

De link met de Europese Commissie verder versterken

FIT zal vertegenwoordigd blijven op de **Permanente Vertegenwoordiging bij de EU** met een Vlaamse Economische Vertegenwoordiger. Toegang hebben tot Europese projecten en EU-financiering kan voor Vlaamse bedrijven en investeerders immers het verschil (helpen) maken.

In 2023 werd de werking van Trade Promotion Europe (TPE), de vereniging van Europese handelspromotieagentschappen, waar FIT de initiator van was, nog verder gestimuleerd. TPE wordt intussen erkend door de Europese Commissie als dé stem van de Europese exportagentschappen in Europa. Het blijkt een nuttig netwerk om initiatieven ter ondersteuning van exporteurs uit te wisselen. Leden

zetten ook in op gezamenlijke projecten ten voordele van al onze kmo's. In 2023 werd een eerste jaarlijkse conferentie georganiseerd, werd een manifest gepubliceerd en stonden heel wat activiteiten op het programma. Ook werd TPE lid van de Business Advisory Group van Global Gateway. In de context van het Belgische voorzitterschap zal TPE een event organiseren rond Global Gateway en de rol van kmo's hierin.

Al heel wat jaren vertegenwoordigen FIT en VLAIO het **Enterprise Europe Network** in Vlaanderen. Begin 2022 vernieuwde dit duo de samenwerking voor nog eens 3,5 jaar in een nieuw consortium dat Enterprise Europe in Vlaanderen zal vertegenwoordigen. Digitalisering, duurzaamheid en weerbaarheid zijn, naast innovatie, internationalisering en ondernemerschap, de pijlers waarop het Enterprise Europe Network de komende jaren zijn dienstverlening baseert. We gaan na hoe we baanbrekende ondernemingen, starters en groeibedrijven samen optimaal kunnen begeleiden. Door de uitbreiding van de FIT-EEN ploeg met een adviseur voor startups en scale-ups en een duurzaamheidsadviseur die binnen Enterprise Europe Network aan de slag gaan werd bijkomende kennis hieromtrent in het netwerk ingebracht. De EIC Accelerator wordt aan potentiële sterke groeiers voorgesteld en de indieners worden begeleid, onder andere via testpitches. Het Enterprise Europe Network werkt ook een nauwere samenwerking met de European Digital Innovation Hubs (EDIH) die de voorbije maanden hun activiteiten geleidelijk aan hebben opgestart. Concreet ondersteunt het netwerk die EDIH's bij de uitrol van hun activiteiten in Vlaanderen en wordt bekeken waar synergiën naar de bedrijven toe kunnen worden geïdentificeerd. Specifiek voor FIT wordt door EEN ingezet op de opvolging van Aerospace & Defense initiatieven zoals het EDF om de versterkte focus op defensie van FIT mee vorm te geven.

Focus, impact en transparantie voor bedrijven

Het is natuurlijk essentieel dat bedrijven vooral de voordelen van de lopende transformatie van FIT zullen ervaren. De reactieve dienstverlening op vraag van bedrijven zal behouden blijven maar aangevuld worden met een meer proactieve benadering. FIT zal opportuniteiten detecteren, om vandaaruit proactief bedrijven te helpen in bepaalde markten. Dat zal met meer focus gebeuren, met extra aandacht voor die sectoren waarin Vlaanderen internationaal het verschil kan maken. Naar de toekomst toe gaat FIT meer accenten leggen op de **Vlaamse lucht- en ruimtevaartbedrijven actief in de defensie-industrie** en op de uitstekend presterende entertainment- en mediasector. Andere sectoren en ecosystemen worden momenteel verder onderzocht.

De engagementen binnen de entertainment- en mediasector kregen onder meer vorm via de al vermelde samenwerking tussen FIT, Startup.Flanders en Tomorrowland. Op de Vlaamse dag op de Paris Air Show in juni van dit jaar introduceerde ik voor een groot aantal bedrijven een nieuw engagement van FIT voor de Vlaamse lucht- en ruimtevaartbedrijven actief in de defensie-industrie. Hiermee onderlijn ik het politiek en strategisch belang van deze zeer exportgerichte groeisector waarbinnen ook militaire toepassingen steeds meer aan belang winnen. De actuele context - met toenemende geopolitieke spanningen, internationale criminaliteit en cyberbissico's - leidt wereldwijd tot aanzienlijke investeringen in de defensie- en veiligheidsindustrie. Ook België en de EU versterken hun verdedigingscapaciteit. De defensie-industrie is in volle transformatie: meer en meer wordt ingezet op spits technologie en zeer accurate toepassingen, big data en AI. Bovendien is er een aanzienlijke cross-over met andere toepassingen zoals cybersecurity, robotica/autonoom gedrag, aardobservatie, satellietcommunicatie, big data, augmented reality, gaming (training), smart textiles... De mogelijkheden zijn dus zeer groot. Om hun zichtbaarheid en positionering binnen de internationale defensie- en veiligheidsindustrie te verhogen, biedt FIT Vlaamse bedrijven ook de

kans om hun producten, diensten en technologieën te tonen op wereldbeurzen in 2024 zoals Singapore Airshow en Farnborough International Airshow.

FIT heeft samen met VLAIO en andere entiteiten verder stappen gezet aan het 'e-loket voor ondernemers', waar ondernemers alle overheidsmaatregelen kunnen aanvragen en opvolgen (subsidies, vergunningen, premies, fiscale maatregelen...). Voor bedrijven is informatie vinden op 1 plaats van het grootste belang.

Het platform www.veroverdewereld.be blijft een heel belangrijk instrument om bedrijven te informeren over activiteiten gericht op internationaal ondernemen. Dankzij het platform kunnen organisatoren hun acties beter op elkaar afstemmen, en werken aan een meer tijdige en geïntegreerde planning, die de reputatie van Vlaanderen in het buitenland ten goede komt. Ik reken erop dat alle partners van FIT maar ook Vlaamse ministers, provincies, steden en Vlaamse departementen hun activiteiten met een economisch internationale insteek hierop bekend zullen maken om zo nog meer synergie te creëren.

**Budgettair kader voor het begrotingsjaar
INTERNATIONALE ECONOMISCHE BELANGENBEHARTIGING EN
VERTEGENWOORDIGING, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	750	750	750	750	750	750
Toe-lagen IS	64.331	63.165	63.158	64.331	63.158	63.158
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	65.081	63.915	63.908	65.081	63.908	63.908

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten van het ISE internationale economische belangenbehartiging en vertegenwoordiging dalen na 1ste begrotingsaanpassing met 1.166 keuro VAK en 1.173 keuro VEK. Deze dalingen omvatten enerzijds herverdelingen vanuit provisionele kredieten (in totaal 334 VAK en 327 VEK) en anderzijds een herverdeling van 1.500 keuro VAK/VEK van de werkingstoelage naar de investeringstoelage van VLAIO (FIT).

De begrote VAK en VEK werden volledig vastgelegd en vereffend.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

N.v.t.

Uitgaven

SA0-1SPA20A-WT – INTERGEWESTELIJKE ONDERSTEUNING INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor de subsidie aan het (federale) Agentschap voor Buitenlandse Handel en voor de vergoeding aan de regeringscommissaris van het Vlaamse Gewest bij dit agentschap (Samenwerkingsakkoord van 24 mei 2002 tussen de federale overheid en de gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel, instemmingsdecreet 18 december 2002).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	750	750	750	750	750	750

Inhoudelijke toelichting:

De subsidie van 747 keuro aan het Agentschap voor Buitenlandse handel is volledig vastgelegd en vereffend. Daarnaast is er 3 keuro aangerekend voor de vergoedingen aan de Regeringscommissaris van dit agentschap.

SA0-1SPA20Y-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de werkingstoelage aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	64.331	63.165	63.158	64.331	63.158	63.158

Inhoudelijke toelichting:

De daling van het VAK met 1.166 keuro en het VEK met 1.173 keuro na de begrotingsaanpassing betreft herverdelingen vanuit verschillende provisieartikels, m.n. loonindexprovisie, het relanceplan Vlaamse Veerkracht (meer specifieke Brexitmiddelen in kader van de BAR) en de provisie voor het sectoraal akkoord.

Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen

Algemene omschrijving

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (Flanders Investment & Trade – FIT) is publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

De missie van FIT is door zijn binnen- en buitenlandse netwerk bij te dragen tot:

- de duurzame bevordering van de export en internationalisering van ondernemingen in Vlaanderen door kwalitatief hoogstaande en specifieke diensten aan te bieden;
- de duurzame stimulering van de economische groei van Vlaanderen door een substantiële rol te spelen in het aantrekken van nieuwe buitenlandse investeringen en door bestaande buitenlandse bedrijven te verankeren in Vlaanderen.

FIT biedt marktinformatie, advies, begeleiding en subsidie aan Vlaamse bedrijven. Het organiseert groepsacties in het buitenland en maakt Vlaanderen bekend in het buitenland als economisch sterke en innovatie regio. Het agentschap gaat gericht op zoek naar potentiële investeerders om het Vlaams economisch weefsel te versterken en begeleidt hen in het proces. FIT is de centrale actor voor de internationalisering van de Vlaamse economie en werkt nauw samen met vele partners en actoren, als coördinator van de strategie Vlaanderen Versnelt!

FIT heeft personeelsleden in binnenland (hoofdkantoor Brussel en 5 kantoren in de provincies,) en buitenland (70 eigen kantoren, met Vlaamse Economische Vertegenwoordigers, Technologieattachés en lokale personeelsleden)

De uitvoering van de begroting 2023 bedraagt 97.581 keuro, dit is 99 % van de beleidsbegroting van 98.740 keuro. De uitvoering van de begroting vertoont een positief saldo van 2.011 keuro.

<i>Totaal over te dragen saldo eind 2022</i>	=	7.990 keuro
<i>Verplichte overdracht aan VO</i>	=	- 488 keuro
<i>Positief saldo uitvoering begroting 2023</i>	=	2.011 keuro
<i>Totaal over te dragen saldo eind 2023</i>	=	9.515 keuro

Het positief saldo werd in feite negatief beïnvloed door zowel een toegelaten (of "verplichte") intering/overdracht van 488 keuro als van de bijkomende intering (delta) van de niet-opgenomen vakantiedagen (439 keuro). Na het in rekening nemen van de toegelaten interingen zou het positief saldo uitvoering begroting

2023 van 2.449 keuro (afgerond) bedragen. Dit dient afgezet te worden tegenover het overschot op de BAR-middelen van 2.884 keuro. Op de "gewone" werking was er dus bijna een break-even.

Het ESR-vorderingensaldo – dit is de reële "kostprijs" van de werking van FIT vanuit het standpunt van de Vlaamse overheid – laat een overschot zien van 1.473 keuro.

In KEURO	Begroting	Uitvoering	Vershil	Percentage
ESR-ontvangsten	4.758	4.421	-337	-7%
ESR-uitgaven	89.216	87.406	-1.810	-2%
ESR-vorderingensaldo	-84.458	-82.985	1.473	2%

Ontvangsten

De ontvangsten van bedrijven, verzekeringsmaatschappijen en overheidssector (ESR 16) lagen 353 keuro lager dan begroot (4.011 keuro). De acties en events (beursdeelnames, zendingen, enz...) hebben een heropleving gekend, maar de inkomsten waren lager dan verwacht, o.a. door de "brexitkorting". De inkomsten uit de deelnames aan de beurzen lagen bijvoorbeeld 258 keuro lager dan verwacht. Terwijl de inkomsten voor groepszakenreizen 94 keuro hoger lagen dan begroot. De "brexitkorting" werd wel gefinancierd vanuit de BAR-middelen.

De vergoedingen uit verzekeringen en ander bronnen (bv. arbeidsongevallen) (ESR 38) lagen hoger dan voorzien: 127 keuro realisatie versus 21 keuro begroot. Deze laatste begrotingspost is natuurlijk niet gemakkelijk in te schatten. Sedert de invoering begin 2012 van het Nieuw Rekendecreet en later de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is FIT verantwoordelijk voor de terugvordering van subsidies: er is 117 keuro ontvangen t.o.v. 0 keuro begroot (ESR 38.10). Sommige subsidiesystemen van FIT werken met voorschotten. Bij de eindafrekening kan blijken dat de begunstigde een gedeelte van het ontvangen voorschot dient terug te storten.

De definitieve werkingsdotatie (ESR 46.10) voor 2023 bedroeg 63.158 keuro, in lijn met het voorziene bedrag. De werkingsdotatie lag daarmee 14.058 keuro hoger dan het bedrag dat Flanders Investment & Trade in 2022 ontvangen heeft (49.100 keuro). Dit was voornamelijk het gevolg van de bijkomende middelen die FIT ontvangen heeft in het kader van de brexitmaatregelen. Verder waren er nog extra herverdeelde middelen vanwege het overschrijden van de spilindex.

De ontvangsten uit kredietaflossingen van bedrijven (ESR 86.10), gezinnen (ESR 87.20) en de overheid (ESR 89.11) en uit voorschotten aan andere overheden zoals AWEX (ESR 89.50) bedragen 218 keuro en lagen 1.316 keuro lager dan voorzien. Door de aard van deze ontvangsten en door het feit dat ze wegvallen t.o.v. de uitgaven, spelen deze inkomsten (en uitgaven – ESR 83.00/85.11/85.50 en 81.12) niet op het begrotingsresultaat en dit noch voor FIT, noch voor de Vlaamse Overheid als geheel.

Voor diverse projecten (bv. Enterprise Europe Netwerk) heeft FIT externe (co)financiering ontvangen in 2023 (524 keuro – ESR 39.10 en 336 keuro – ESR 46.40).

De BTW-recuperaties in binnen- en buitenland waren iets lager dan voorzien (m.n. 104 keuro realisatie versus 130 keuro begroot – ESR 59).

Uitgaven

Over het algemeen lagen de reële uitgaven voor de loongerelateerde ESR-codes of de ESR-codes "11" hoger dan begroot. In totaal was er 35.044 keuro voorzien terwijl de reële uitgaven circa 35.960 keuro bedroegen. In totaal is er bijgevolg 916 keuro meer uitgegeven of dus ongeveer 103%. Dit is voor een deel te wijten aan het overschrijden van de spilindex (zie ook hoger) en aan de bijkomende intering (delta) van de niet-opgenomen vakantiedagen (439 keuro).

Sommige onderdelen van deze ESR-code 11 zijn moeilijker te begroten, omdat de invloed van wisselkoersen, indexaanpassingen, wijzigingen in de gezinssamenstelling van de Vlev's en TA's, de toepassing van de MERCER-code, enz...niet exact in te schatten zijn.

De uitgaven van de ESR-code 12 (algemene werkingsmiddelen) lagen lager dan de voorziening, zijnde 29.575 keuro uitgaven voor een budget van 31.577 keuro. De stijging van de loonkosten ten gevolge van de inflatie werd grotendeels opgevangen door een stijging van de werkingsdotatie (ESR 11). De stijgende operationele uitgaven werden in 2023 eenmalig gecompenseerd door een verhoging van de werkingsdotatie 1.300 keuro. FIT diende de generieke, weliswaar beperkte, besparing ook in 2023 te realiseren. Zo waren de uitgaven voor huur van gebouwen (ESR 12.12) met name 2.840 keuro veel hoger dan begroot 2.392 keuro.

Voor het FIT-kantoor in Melbourne (Australië) werd 421 keuro uitgegeven versus 245 keuro begroot (ESR 35.60). Voornamelijk de BEM Australië had een significante impact op verhoogde uitgaven.

De uitgaven voor investeringen (ESR-code 74) lagen met 109 keuro lager dan het voorziene bedrag van 131 keuro.

Ten slotte dient FIT ook 488 keuro verplicht over te dragen aan de Vlaamse Overheid, de zogenaamde afroming van de relance middelen, i.c. BAR-middelen (ESR 41.10).

ISE FINANCIËLE HEFBOMEN INTERNATIONALISERING VLAAMSE ECONOMIE

SD 1: Internationalisering van de Vlaamse economie ondersteunen met financiële hefbomen

OD 1.1.: Bedrijven aanzetten tot het aanboren van nieuwe markten

Financiële stimuli en Brexit-maatregelen

FIT beheert vier generieke types van financiële steun aan kmo's die willen internationaliseren en een subsidie voor een internationaal maatwerkproject. Daarnaast ondersteunt FIT ook collectieve projecten van ondernemersorganisaties en gemengde kamers van koophandel.

In 2023 werden voor dit subsidie-instrument 2.285 dossiers goedgekeurd voor een totaalbedrag van 9.600 keuro.

De volgende types van projecten kunnen via continue indiening digitaal aangevraagd worden via myfit :

- Prospectiereizen buiten de EER;
- Deelname aan buitenlandse beurzen of niche-evenementen;
- Ontwikkeling en vertaling van digitale commerciële bedrijfscommunicatie;
- de oprichting van een buitenlands prospectiekantoor;
- Internationale maatwerkprojecten.

Naast bedrijven kunnen ook (gemengde) kamers van koophandel, ondernemersorganisaties en samenwerkingsverbanden van dit systeem gebruik maken.

In het relanceplan Vlaamse Veerkracht waren er van de Brexit Adjustment Reserve (BAR) substantiële middelen voorzien in de vorm van subsidies aan Vlaamse bedrijven die negatief geïmpacteerd waren door de Brexit. In dit kader lenigden we hoogste brexit-noden met extra financiële steun.

Met het BVR van 28 oktober 2022 werden significante wijzigingen doorgevoerd aan het eerdere Brexit subsidiereglement (BVR van 2020 en het MB van 2021). De bijzondere exportsteun werd aangepast naar een subsidie instrument 'Bijzondere crisissteun Internationalisering' dat flexibel kan ingezet worden naar gelang de internationale (crisis)situatie. In het BVR van 28 oktober 2022 werd de internationale crisissituatie concreet vormgegeven naar aanleiding van de negatieve impact van Brexit op Vlaamse bedrijven. De twee eerste Brexit oproepen van het vernieuwde BVR werden in 2022 georganiseerd. Maar de grote bulk van de implementatie van het nieuwe subsidie instrument viel in 2023. In totaal werden er 5 Brexit oproepen georganiseerd in 2023 met 247 aanvragen. Aanvullend op de Brexit oproepen werden ook subsidieaanvragen ingediend in het kader van het BVR van 2016 gescreend op de negatieve impact van Brexit.

In 2023 werden er in totaal 586 aanvragen, samen goed voor 9.700 keuro toegekend op het voor FIT beschikbare subsidiebudget binnen Brexit Adjustment Reserve

FIT lanceerde in september 2020 dus het vernieuwend concept van het **Starterspakket** Internationalisering voor beginnende exporteurs (new-to-fit). Dit koppelde financiële steun (forfaitaire subsidie aan 100%, in 2023 opgetrokken van 7 keuro naar 9 keuro) aan een begeleiding en coaching door FIT.

Er worden minstens twee oproepen per jaar gelanceerd, en vanaf de eerste oproep was het starterspakket een schot in de roos. Het aantal startende exporteurs die in het kader van het starterspakket zo gesteund worden, stijgt jaar na jaar.

Er werden in **2023** twee oproepen georganiseerd waarbij in totaal **299** aanvragen werden goedgekeurd.

Ten slotte was er een kostenverlaging voor deelname van Vlaamse KMO's aan acties van FIT die door de Brexit geïmpacteerd zijn.

Het budget voor **financiële stimuli** die bedrijven aanzet om opportuniteiten in nieuwe markten te zoeken, blijft beschikbaar. Prospecteren in het buitenland en exporteren kost geld, en de subsidies verlagen die financiële drempel. Voor de COVID-19 crisis gaf 42% van de respondenten van de FIT- tevredenheidsenquête al aan dat de subsidie van wezenlijk belang is voor hun projecten Binnen deze

subsidie is er een vlot toegankelijk generiek luik met 4 drempelverlagende steuntypes, en een luik 'internationaal maatwerk' om flexibel en vraaggericht te kunnen inspelen op projecten van ondernemingen en andere doelgroepen in groei landen en opkomende economieën. Deze subsidie is vanuit het meest bevroegde steunsysteem van FIT omwille van de laagdrempeligheid, de flexibiliteit en de grote doelgroep van exporterende Vlaamse kmo's, ondernemersorganisaties en gemengde kamers van koophandel die hierop geregeld een beroep doen.

Subsidie voor uitrustingsgoederen

De subsidie voor uitrustingsgoederen was gericht op projecten in ontwikkelingslanden en droeg bij tot het buitenlands beleid inzake de rol van de private sector in ontwikkelingslanden.

De subsidie was beperkt tot projecten in landen die opgenomen zijn in de lijst van "eligible countries" van de "Arrangement on Guidelines for officially supported export credits" van de OESO.

De subsidie zorgde ervoor dat Vlaamse KMO's kwalitatieve uitrustingsgoederen aan klanten uit deze verre en moeilijke landen met een korting kunnen aanbieden. Het waren voornamelijk bedrijven uit de maakindustrie die van de subsidie gebruik maken. Dit subsidiesysteem werd in 2020 afgebouwd en de beschikbare middelen worden vanaf 2021 ingezet voor de Financiële Stimuli, waardoor méér bedrijven bereikt kunnen worden. Voor dit steuninstrument kunnen geen nieuwe aanvragen of verlengingen meer goedgekeurd worden, enkel eerder aangegane verbintenissen worden gehonoreerd. Er werden zo in 2023 nog vijf dossiers uitbetaald voor een totaalbedrag van 651 keuro.

OD 1.2.: Creëren van capaciteit bij ondernemersorganisaties voor internationalisering

In het voorjaar van 2021 is een tweede oproep voor structurele partnerschappen met FIT voor 5 jaar (2022-2026) gelanceerd. **Ondernemersorganisaties, gemengde kamers van koophandel, samenwerkingsverbanden en speerpuntclusters** kwamen in aanmerking voor een structurele financiering van een partnerschap.

De activiteiten die binnen de partnerschappen vallen zijn gericht op Vlaamse ondernemers om internationaal ondernemen te bevorderen of op buitenlandse ondernemingen om nieuwe investeringen naar Vlaanderen te halen of investeringen in Vlaanderen te behouden. Het doel van deze partnerschappen is om een langdurige samenwerking aan te gaan voor de uitvoering van de doelstellingen uit Vlaanderen Versnelt! en om activiteiten die complementair zijn aan de werking van FIT te kunnen ondersteunen met het oog op schaalvergroting, kennisopbouw en gezamenlijke trajecten.

Aan deze partnerschappen is een 50/50 financiering gebonden die ingezet kan worden voor menskracht. Hierdoor vergroot de capaciteit bij de partners voor internationalisering.

Het mechanisme werkt een hechte samenwerking in de hand, waarin de expertise van FIT en van elk van zijn partners samengelegd wordt en zorgt voor meerwaarde. Daarom ook de keuze voor een 50/50 financiering omdat die 100% invulling geeft aan de principes van efficiënte partnerschappen, gedeelde verantwoordelijkheid en een wederzijds gelijkwaardig engagement.

De partnerschappen zijn gericht op een strategische samenwerking, wat in het kader van brexit, Relance en onze ambitie om Vlaamse Technologie wereldwijd uit te dragen, zowaar nog meer aangewezen is. De partnerschappen zijn ondertussen een excellente voedingsbodem geweest voor meer synergie, meer 'shared vision'

en gezamenlijk strategie bepalen. In de nieuwe zal nog meer op onderlinge samenwerking voor internationalisering ingezet worden.

Op 25 november 2021 werden de **nieuwe partnerschappen** ondertekend. In 2022 werden **nieuwe structurele partnerschappen** dan ook (2022-2026) opgestart. De beslissingen om de partnerschappen ook toegankelijk te maken voor **speerpuntclusters** was ingegeven door de beleidskeuze om een stevige link te leggen tussen innovatie en internationalisatie met onder andere het ruimere netwerk van Science & Technology Offices. In deze generatie partnerschappen zijn dus meer techpartners te vinden die focussen op verschillende technologieën. Logisch aangezien ontwikkeling in groei in de toekomst nog méér op de snijlijn van verschillende technologieën ontstaan.

**Budgettair kader voor het begrotingsjaar
FINANCIELE HEFBOMEN INTERNATIONALISERING VLAAMSE ECONOMIE,
MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	18.844	21.189	21.189	19.689	21.189	21.189
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	18.844	21.189	21.189	19.689	21.189	21.189

Inhoudelijke toelichting:

Het ISE Financiële hefbomen internationalisering Vlaamse economie omvat de voorwaardelijke toelage aan FIT. De begrote kredieten werden volledig vastgelegd en vereffend.

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

Uitgaven

SA0-1SPA5UY-IS - VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONAAL ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het FIT is bevoegd voor het toekennen van volgende subsidies:

- ter ondersteuning van de activiteiten van ondernemingen, ondernemersorganisaties, clusters en kamers van koophandel die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen door ondernemingen, ondernemersorganisaties, clusters en gemengde kamers van koophandel;
- subsidies voor Vlaamse uitrustingsgoederen met het oog op de exportbevordering;
- ter ondersteuning van de activiteiten van ondernemersorganisaties, clusters en kamers van koophandel die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen.

Dit begrotingsartikel omvat de voorwaardelijke toelage aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	18.844	21.189	21.189	19.689	21.189	21.189

Inhoudelijke toelichting:

De voorwaardelijke toelage stijgt met 1.500 keuro VAK/VEK vanwege een interne verschuiving van de BAR-middelen van de werkingstoelage (SA0-1SPA20Y-IS) naar de subsidietoelage (SA0-1SPA5UY-IS).

Het definitief VAK bedraagt 20.344 keuro. Het wijkt af van bovenstaand VAK 1e BA-JR van 21.189 keuro, omdat in OraFin systeemtechnisch het vastleggingskrediet moet worden gelijkgesteld aan het vereffeningskrediet omdat er geen vereffening zonder vastlegging voor minstens hetzelfde bedrag kan worden uitgevoerd.

Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen

In 2021 had de nieuwe Vlaamse Codex Overheidsfinanciën en een advies van de Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen opnieuw een fundamentele impact op de boekingen van de subsidies. De aanrekeningsregels (=het boekingsmoment) voor subsidies wijzigden fundamenteel. Daardoor is de vergelijkbaarheid van de "benuttingsgraad" van subsidies met de voorbije jaren veel moeilijker geworden.

De invoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) in 2020 leidde tot het zogenaamde boeking van een "overflow" in dat boekjaar voor de subsidies voor Vlaamse Uitrustingsgoederen. Deze werd in 2023 "gedeeltelijk teruggenomen" waardoor het lijkt alsof er in 2023 weinig subsidies werden uitbetaald, terwijl er in de werkelijkheid voor 804 keuro werd uitbetaald

Hierna volgt een overzicht van de diverse subsidiedotatie en de benuttingsgraad.

Vereffeningskrediet:

Type Subsidies	Budget VEK	Uitvoering VEK	Uitvoerings %
Financiële Stimuli	9.365.000	9.369.079	100,04%
Financiële Stimuli			
Brexitsubsidies	9.700.000	9.689.881	99,90%
Vlaamse Uitrustingsgoederen	1.100.000	258.924	23,54%
Financiëring Structurele Partners	1.024.000	951.550	92,92%
Totaal volgens nieuwe aanrekeningregels	21.189.000	20.269.434	95,66%

Vereffeningskrediet "gecorrigeerd":

Type Subsidies	Budget VEK	Uitvoering VEK	Uitvoerings %
Financiële Stimuli	9.365.000	9.369.079	100,04%
Financiële Stimuli			
Brexitsubsidies	9.700.000	9.689.881	99,90%
Vlaamse Uitrustingsgoederen	1.100.000	803.832	73,08%
Financiëring Structurele Partners	1.024.000	951.550	92,92%
Totaal volgens nieuwe aanrekeningregels	21.189.000	20.814.342	98,23%

De subsidie voor Vlaamse uitrustingsgoederen werd in 2021 beëindigd. Hierdoor vindt er in 2023 een verdere daling van de benodigde middelen plaats. Het vastleggingskrediet werd reeds in 2021 beëindigd, het vereffeningskrediet daalde verder van 1.300 keuro in 2022 naar 950 keuro in 2023. Dit verklaart de discrepantie tussen VAK en VEK. De lopende dossiers/verplichtingen dienen nog gehonoreerd te worden. Dit zal nog één jaar in beslag nemen.

APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

2. Apparaatskredieten

PROGRAMMA SA - SA0 – DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	439	550	0	47.169	47.082

1e aanpassing BA-JR	439	550	0	49.814		50.267
BU	391	431	0	47.986		48.565

Het apparaatsprogramma SA - SA0 omvat de apparaatskredieten van het DKBUZA, de toelage aan de SERV en de kredieten voor buitenlandse zendingen van de minister-president en van de Vlaamse minister van Toerisme.

De wijzigingen in de VAK na de eerste begrotingsaanpassing zijn het resultaat van herverdelingen vanuit centrale provisies (in totaal 1.166 keuro) en de verrekening voor het fonds van gedetacheerde personeelsleden op basis van de gerealiseerde ontvangsten en het overgedragen saldo van vorige jaren (in totaal 1.479 keuro). Daarnaast is er voor de VEK ook 540 keuro herverdeeld vanuit het programma Ondersteuning Vlaamse Regering.

Voor het apparaatsprogramma SA - SA0 is de begrotingsuitvoering, exclusief de saldo-overdracht van het fonds voor gedetacheerde personeelsleden, voor de VAK 99% en voor de VEK 100%.

Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

De opdrachten van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken hebben betrekking op:

- de ondersteuning van het algemeen regeringsbeleid: de werking van de Vlaamse Regering, de institutionele aangelegenheden en de beleidsprocessen; de algemene leiding, coördinatie en coherentiebewaking van de relaties van Vlaanderen met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten; de kwaliteit van de regelgeving; het communicatie- en imago-beleid; de coördinatie van het Vlaams openbare statistiekbeleid en van de ontwikkeling, productie en verspreiding van de Vlaamse openbare statistieken en de kwaliteitszorg ervan; de strategische analyse en het beleidsonderzoek; de langetermijnvisie voor Vlaanderen; de vrijwaring van strategische belangen; het bouwmeesterschap; de modaliteiten voor onteigening ten algemene nutte;
- de erkenning van rampen en uitbetaling van schadebedragen aan geteisterden;
- de voorbereiding en evaluatie van het beleid van de Vlaamse Regering op het vlak van buitenlandse zaken, toerisme, ontwikkelingssamenwerking en internationaal ondernemen;
- de internationale vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering;
- de communicatie over het internationale beleid van de Vlaamse Regering;
- de coördinatie van de Vlaamse positiebepaling en belangenbehartiging in EU- en internationale dossiers;
- de financiering en ondersteuning van projecten, programma's en organisaties ter uitvoering van het Vlaams regeringsbeleid voor zover deze niet is toevertrouwd aan de agentschappen van het beleidsdomein;
- de controle op de internationale handel in strategische en militaire goederen;
- de omzetting en monitoring van de naleving van internationale engagementen en verbintenissen;
- de bewaking van de interne samenhang van het internationaal Vlaams overheidsoptreden.

Ontvangsten

SA0-9SAAZZ-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Aan de diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen en hun adjuncten wordt een waarborg voorgeschoten in verband met de huur van hun woning in het buitenland. Deze huurwaarborg stort het Departement KBUZA aan de vertegenwoordigers na het voorleggen van de ondertekende huurovereenkomst. De huurwaarborg, die onder de vorm van een renteloze lening ter beschikking gesteld wordt, betalen de vertegenwoordigers terug aan het Departement KBUZA door middel van maandelijkse inhoudingen op hun loon en dit op een termijn van maximaal 24 maanden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	21	0	0
BU	9	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De geboekte vorderingen voor 2023 bedragen 9 keuro. Het gerealiseerde bedrag ligt lager omdat niet alle diplomaten gebruik gemaakt hebben van het voorschot in verband met de huurwaarborg. Hierdoor liggen ook de terugbetalingen aan het departement lager.

SA0-9SAXAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel betreft diverse ontvangsten van het Departement KBUZA, zoals rechtsplegingsvergoedingen, terugvorderingen, boetes, verkoop van auto's.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	418	0	0
BU	382	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het uitvoeringspercentage bedraagt 91%.

De ontvangsten bestaan voornamelijk uit EU-ontvangsten voor de personeelsinzet van DKBUZA in het kader van de opvolging van de Brexit (378 keuro).

SA0-9SAXTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de ontvangstenzijde van het fonds m.b.t. gedetacheerde personeelsleden. Dit artikel spijs het uitgavenartikel SA0-1SAX4ZZ-LO.

Op dit artikel worden de terugvorderingen van wedden en toelagen van gedetacheerde personeelsleden DKBUZA aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	550	0
BU	0	431	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden minder ontvangsten gerealiseerd dan initieel geraamd omdat van minder personeelsleden dan verwacht de wedden en lonen teruggevorderd werden en omdat nog niet alle uitgaven van het vierde kwartaal teruggevorderd werden bij afsluiting van het boekjaar.

Uitgaven

SA0-1SAA2ZY-IS - SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet in de basistoelage aan de SERV.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	10.700	10.774	10.774	10.700	10.774	10.774

Inhoudelijke toelichting:

Zie voor toelichting [Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen](#)

SA0-1SAA2ZZ-PA – PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ten laste van dit begrotingsartikel wordt aan de diplomatiek vertegenwoordigers van Vlaanderen en aan de adjunct-diplomatiek vertegenwoordigers van Vlaanderen

een waarborg voorgesloten in verband met de huur van hun woning in het buitenland. Deze huurwaarborg wordt verstrekt als een renteloze lening en wordt terugbetaald door de vertegenwoordigers via maandelijkse inhoudingen op hun loon, gespreid over maximaal 24 maanden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	90	90	15	90	90	15

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven zijn lager dan voorzien, omdat slechts een beperkt aantal diplomaten gebruik maakten van het voorschot in verband met de huurwaarborg, waar zij recht op hebben.

SA0-1SAA2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet de kredieten voor de buitenlandse zendingen die worden ondernomen door de minister-president van de Vlaamse Regering, de leden van zijn kabinet en derden in zijn opdracht.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	270	270	250	270	310	282

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering is 93% voor de VAK en 91% voor de VEK. Er werd 40 keuro VEK herverdeeld vanuit het SA0-1SEA2BA-WT om de geraamde extra VEK-noden op te vangen.

In 2023 werd maximaal gebruik gemaakt van ministeriële werkbezoeken naar het buitenland om uitvoering te geven aan de prioriteiten binnen het Vlaams buitenlands beleid. In vergelijking met 2022 vonden meer intercontinentale verplaatsingen plaats. Dergelijke missies hebben vanzelfsprekend hogere reiskosten dan missies naar Europese bestemmingen. Ook in 2023 kampte de reissector nog steeds met aanzienlijke prijsstijgingen.

SA0-1SAX2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit loonartikel voorziet in de loonkredieten voor de personeelsleden van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	28.361	29.222	29.484	28.361	29.222	29.550

Inhoudelijke toelichting:

De toename van de loonkredieten met 861 keuro VAK en VEK na de 1^e BA is het gevolg van herverdelingen vanuit centrale provisies: index-provisie (81 keuro), provisie sectoraal akkoord 2020-2022 (320 keuro) en EUVZP-provisie (460 keuro).

Er was een lichte overbenutting van de loonkredieten van afgerond 1%. De delta provisie voor niet-opgenomen vakantiedagen in 2023, die aanvang februari 2024 werd aangerekend voor een bedrag van 466 keuro, bleek hoger dan ingeschat. Deze kosten kunnen moeilijk geraamd worden en het departement heeft er geen invloed op.

SA0-1SAX2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit werkingsartikel voorziet in de ICT en algemene werkingskredieten van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

De kredieten worden ook ingezet voor werkingsuitgaven m.b.t.:

- overheidsbrede ICT-toepassingen, o.a. Vlaamse Codex, Kaleidos, Taaladvies, Bibliotheekstelsel Bibis, Bestelloket, statistisch datawarehouse VSA, ...;
- de diplomatieke Vertegenwoordigingen van Vlaanderen: kantoorkosten, representatiekosten, vergoedingen/tussenkomsten in verband met o.a. dienstreizen, schoolkosten, verhuiskosten en privé-huisvesting;
- het programma Diplomatieke Academie;
- investeringen voor het ontvangstencentrum van de Vlaamse Regering, het Errerahuis.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	7.158	7.389	7.311	7.071	7.802	7.792

Inhoudelijke toelichting:

De werkingskredieten nemen toe met 231 keuro VAK en 731 keuro VEK na de eerste begrotingsaanpassing ingevolge herverdelingen van de EUVZP-provisie (231 keuro VAK en VEK) en van een herverdeling van 500 keuro VEK vanuit SA0-1SEA2BG-WT.

De begrotingsuitvoering van deze werkingskredieten bedraagt voor de VAK 99% en voor de VEK 100%.

Onderliggend vallen vooral de gestegen werkingskosten van de diplomatieke vertegenwoordigingen op. Ten opzichte van 2022 werd er voor deze kosten +305 keuro meer vastgelegd en 243 keuro meer vereffend. De belangrijkste factoren die deze toename verklaren, zijn de extra kosten als gevolg van de rotatie van de adjunct-diplomatieke vertegenwoordigers, hogere reis- en verblijfskosten/catering en een toename van de vergoedingen aan derden.

Daarnaast waren de vereffeningen voor ICT en algemene werking in 2023 significant hoger dan in 2022, dit mede door projecten die in het najaar van 2022 werden vastgelegd.

SA0-1SAX4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel geeft de uitgavenzijde van het fonds voor gedetacheerde personeelsleden van het departement. De spijziging van dit artikel verloopt via het ontvangstenartikel SA0-9SAXTZZ-OW.

De kredieten zijn bestemd voor de personeelskosten van gedetacheerde personeelsleden of hun vervangers.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	550	2.029	152	550	2.029	152

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag bij de eerste begrotingsaanpassing omvat de gerealiseerde ontvangsten (475 keuro) en het overgedragen saldo vorige jaren (1.554 keuro).

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Omschrijving

De SERV is het orgaan waarbinnen het sociaal-economisch overleg plaatsvindt tussen de representatieve organisaties van de werknemers, de werkgevers, de middenstand en de landbouw.

1. Overleg sociaal-economische materies

De SERV is het overlegorgaan van de Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties. Daarnaast functioneert de SERV als strategische adviesraad (SAR) voor materies die nauw verband houden met het sociaal-economisch overleg: werk en sociale economie; economie; energie (gedeelde bevoegdheid met de Minaraad); algemeen regeringsbeleid.

Dat houdt in dat de SERV voor deze materies uit eigen beweging of op verzoek het overleg organiseert en rapporten en beleidsadviezen uitbrengt. Daarnaast is de advisering over het begrotingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap een expliciete decretale opdracht van de SERV.

Vanuit zijn overlegfunctie is de SERV er bovendien toe gehouden de overige beleidsdomeinen met bijzondere aandacht voor de sociaal-economische dimensie op te volgen en het sociaal-economisch overleg erover te organiseren. De SERV is dus actief op andere sociaal-economisch relevante domeinen zoals milieu, onderwijs en ruimtelijke ordening.

Tot slot verzorgt de SERV in het kader van zijn overlegfunctie het secretariaat van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC).

Bijkomende opdrachten op sociaal-economisch vlak die de SERV heeft toegewezen gekregen vanuit de Vlaamse Regering en die vastgelegd zijn in het SERV-decreet: de Stichting-Innovatie & Arbeid; de Commissie Diversiteit; de Commissie Sociale Economie en de adviescommissie Economische Migratie.

2. Overleg mobiliteit en infrastructuur

Binnen de SERV is de Mobiliteitsraad (MORA) actief. De MORA is de strategische adviesraad voor het Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. De werking van de Vlaamse Havencommissie en de Vlaamse Luchthavencommissie is geïntegreerd in de werking van de MORA.

3. Overleg landbouw en visserij

Binnen de SERV is de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) actief. De SALV adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de SALV, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

4. Overleg welzijns-, gezondheids- en gezinsbeleid

Binnen de SERV is de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Vlaamse Raad WVG) actief. De Vlaamse Raad WVG brengt de partners uit het beleidsdomein WVG, de sociale partners en onafhankelijke deskundigen samen om adviezen te geven en akkoorden te sluiten.

5. Werking intersectorale adviseurs

Binnen de SERV is de werking van de intersectorale adviseurs actief. In het kader van de nieuwe generaties sectorconvenants zijn drie intersectorale adviseurs actief bij de SERV.

Ontvangsten

In 2023 werd aan de SERV een geïntegreerde basistoelage van 10.774 keuro toegekend, inclusief de middelen voor de Stichting-Innovatie & Arbeid, de Commissie Diversiteit, de Commissie Sociale Economie, de Adviescommissie

Economische Migratie, de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) en de Vlaamse Raad WVG.

Naast de toelage ontving de SERV middelen voor de finalisatie van de Website Werkbaar Werk (6 keuro), voor het event Werkbaar Werk (12 keuro) en voor de Werkbaarheidsmonitor (216 keuro).

De toelage voor de intersectorale werking was niet geïntegreerd in de SERV-toelage en bedroeg 260 keuro. In 2023 werden er eveneens 70 keuro extra werkingsmiddelen voorzien om bijkomende intersectorale projecten te realiseren.

De SERV realiseerde in 2023 een bedrag van 1 keuro via 'diverse opbrengsten'. In totaal beschikte de SERV in 2023 over 11.339 keuro aan ontvangsten.

Ontvangsten 2023 (keuro)	2e BA-JR 2023	BU 2023
Eigen ontvangsten (OW)	0	1
Betoelaging (ZZ-OI)	11.339	10.531

Uitgaven

De totale uitvoering in VEK van de SERV-begroting voor 2023 bedraagt 10.531 keuro. In grote lijnen is deze uitvoering als volgt verdeeld: 80% personeelskosten, 12% huurlasten en onderhoudskosten, 8% overige kosten, waarvan voornamelijk kosten voor informatisering en projecten, voornamelijk voor de intersectorale werking.

De SERV sluit het begrotingsjaar 2023 af met een (budgettair) positief saldo van 808 keuro.

Het positief saldo 2023 kan als volgt verklaard worden:

- De personeelskosten liggen lager dan begroot omwille van het gehanteerde voorzichtigheidsprincipe bij de opmaak van de begroting. Een aantal personeelsleden die zijn uitgestroomd zijn niet of niet onmiddellijk vervangen. Verder werden gegevens die niet bekend waren bij de opmaak van de begroting in rekening genomen. Wat de 'onbekende' gegevens betreft, gaat het concreet over opname van verminderde prestaties of verschillende verlofvormen: loopbaanonderbreking, zorgkrediet, verlof voor deeltijdse prestaties, langdurige ziekte en moederschapsrust voor contractuele personeelsleden.
- De onzekerheid op het vlak van energiekosten en de algemeen stijgende kosten heeft tot extra voorzichtigheid geleid. Bijvoorbeeld een aantal investeringen werden uitgesteld.
- Algemeen werd er op de meeste begrotingsposten minder uitgegeven dan begroot. De uitgavenposten werden voorzichtig begroot en er werd zorgzaam omgegaan met de uitgaven.

3. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

PROGRAMMA SB - SAO – DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	0	0	0	17.391	12.926
1e aanpassing BA-JR	0	0	0	2.516	2.638
BU	0	0	0	0	0

Dit programma omvat het centraal provisieartikel in het kader van het Europees Voorzitterschap in de eerste helft van 2024.

Tijdens de eerste 6 maanden van 2024 zal Vlaanderen een belangrijke rol opnemen binnen het voorzitterschap van de Raad van de EU. Zo zal Vlaanderen ons land vertegenwoordigen als voorzitter voor de luiken Industrie, Jeugd, Cultuur, Media en Visserij. Naast die formele rol, is het EU-voorzitterschap ook een uitgelezen kans om Vlaanderen extra in de kijker te zetten binnen de EU.

In 2023 werden via twee herverdelingsrondes 14.875 keuro VAK en 10.288 keuro VEK herverdeeld naar de passende begrotingsartikels bij de betrokken entiteiten.

SAO-1SBA2AA-PR - EUROPEES VOORZITTERSCHAP 2024

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het centraal provisieartikel in het kader van het Europees Voorzitterschap in de eerste helft van 2024. Vanuit dit begrotingsartikel worden de kredieten herverdeeld naar de passende begrotingsartikels bij de betrokken entiteiten voor de financiering van hun kosten in het kader van het Europees voorzitterschap, zoals voor extra-personeel, evenementen, communicatie, culturele omkadering, relatiegeschenken, vorming, vergadermateriaal, vertalingen website en diverse kosten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU

Uitgaven	17.391	2.516	0	12.926	2.638	0
-----------------	--------	-------	---	--------	-------	---

In 2023 werden via twee herverdelingsrondes in totaal 14.875 keuro VAK en 10.288 keuro VEK herverdeeld naar de passende begrotingsartikels bij de betrokken entiteiten.

Er werden minder VAK en VEK naar de entiteiten herverdeeld dan initieel begroot, vooral als gevolg van minder personeelsuitgaven door latere indiensttredingen, verbreking van contracten en lagere anciënniteit dan in de planning voorzien. Ook lagere uitgaven voor de organisatie van evenementen en leveranciers die minder voorschotten hebben gevraagd dan verwacht resulteerden in lagere VAK en VEK aanvragen vanuit de entiteiten.

Het VAK-saldo van 2.516 keuro werd op basis van de VAK-ruiter in het uitgavendecreet 2023 overgedragen naar 2024.

LIJST MET AFKORTINGEN

(Tekst)

- AO Algemene Ontvangsten
- BA Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
- BA-JR Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
- BBT Beleids- en Begrotingstoelichting
- BU Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
- DAB Dienst met Afzonderlijk Beheer
- ESR Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
- IS Interne stromen (ESR-aggregaat)
- ISE Inhoudelijk structurelement
- IVA Intern Verzelfstandigd Agentschap
- LE Leningen (ESR-aggregaat)
- LO Leningontvangsten
- LO Lonen (ESR-aggregaat)
- MVG Ministerie Vlaamse Gemeenschap
- OI Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
- OL Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
- OP Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
- OW Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
- PA Participaties (ESR-aggregaat)
- PR Provisies (ESR-aggregaat)

TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

De relevante beleids- en regelgevingsinitiatieven zijn in de tekst van de BBT zelf opgenomen.

BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

[Resolutie over het conflict in Israël en Gaza, aangenomen door het Vlaams Parlement op 20 december 2023](#)

Repliek:

In deze resolutie werden geen vragen gesteld aan de Vlaamse Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken.

[Resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de gewelddadige aanvallen van terreurorganisatie Hamas in Israël en over de-escalatie van het gewapend conflict in Israël en de Gazastrook, aangenomen door het Vlaams Parlement op 11 oktober 2023](#)

Repliek:

In deze resolutie werden geen vragen gesteld aan de Vlaamse Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken.

[Resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de vluchtelingenstroom uit Nagorno-Karabach en de vrees voor een etnische zuivering in de regio, aangenomen door het Vlaams Parlement op 4 oktober 2023](#)

Repliek:

In deze resolutie werden geen vragen gesteld aan de Vlaamse Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken.

[Resolutie over een nieuwe en brede kwantitatieve analyse van buitenlandse zeggenschap in de Vlaamse economie](#)

Deze resolutie vraagt aan de Vlaamse Regering om, in aanvulling op de vrijwaring van strategische belangen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest binnen het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en het interfederaal screeningsmechanisme, een nieuwe en brede kwantitatieve analyse over buitenlandse zeggenschap in de Vlaamse economie op te maken. Die analyse moet ook inzicht geven in mogelijke inmenging in publieke zee- en luchthavens, publieke instellingen, overheidsbedrijven en andere belangrijke economische en wetenschappelijke polen.

Repliek:

Op 19 juni 2023 publiceerde het departement EWI een nieuwe studie over buitenlands zeggenschap in Vlaanderen anno 2023. [Buitenlands zeggenschap in Vlaanderen anno 2023 | Departement EWI \(ewi-vlaanderen.be\)](#)

[Resolutie conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, aangenomen door het Vlaams Parlement op 28/6/2023](#)

Repliek:

In deze resolutie werden geen vragen gesteld aan de Vlaamse Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken.

[Resolutie over de nieuwe wetgeving tot verdere criminalisering van homoseksualiteit in Oeganda, aangenomen in de plenaire vergadering van 22 maart 2023](#)

Deze resolutie vraagt de Vlaamse Regering om:

1° de (voorziena) wet die de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap nog verder inperkt, krachtig te veroordelen en er bij de Oegandese autoriteiten op aan te dringen om deze wet in te trekken;

2° bij elk contact met de Oegandese autoriteiten de eerbiediging van de mensenrechten en van de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder te eisen op grond van het internationale recht en aan te dringen op het afschaffen van de wetten die homoseksualiteit en lgbtqi+-activisme verbieden en strafbaar stellen;

3° alle geweld ten aanzien van de lgbtqi+-personen in Oeganda door overheid en burgers te veroordelen;

4° in het internationale beleid blijvend in te zetten op de eerbiediging van de universele mensenrechten en van de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder;

Deze resolutie vraagt de Vlaamse Regering om de Federale Regering te verzoeken om:

1° in haar diplomatieke contacten met de Oegandese autoriteiten erop aan te dringen de mensenrechten en de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder te eerbiedigen op grond van het internationale recht en aan te dringen op het afschaffen van de wetten die homoseksualiteit en lgbtqi+-activisme verbieden en strafbaar stellen;

2° in het kader van de federale ontwikkelingssamenwerking met het partnerland Oeganda gebruik te maken van de politieke hefboom die geboden wordt door de ontwikkelingsprogramma's en de gouvernementele samenwerking om de Oegandese autoriteiten eraan te herinneren dat zij zich ertoe verbonden hebben om de grondrechten te waarborgen, te beschermen en te bevorderen, en in het kader van die samenwerking het begrip non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid steeds op te nemen;

Repliek:

De Minister-President heeft de Oegandese ambassadeur een brief gestuurd om zijn sterke bezorgdheid uit te drukken over de Oegandese Anti-Homosexuality Act en het gebruik van de doodstraf te veroordelen. Waar gepast en nuttig steunen we de statements en beleidslijnen die op EU/VN worden uitgetekend. Daarnaast gebruiken we fora van DGE/COORMULTI om - waar gepast en nuttig - aandacht te vragen voor deze problematiek

[Resolutie over de erkenning als genocide van de Holodomor, de grote hongersnood van 1932-1933 in Oekraïne die het gevolg was van de communistische landbouwpolitiek in de voormalige Sovjet-Unie, aangenomen door het Vlaams Parlement op 15 februari 2023](#)

Repliek:

In deze resolutie werden geen vragen gesteld aan de Vlaamse Regering of de Minister van Buitenlandse Zaken.

[Resolutie over de toetredingsgesprekken van de Europese Unie met de landen van de Westelijke Balkan, aangenomen door het Vlaams Parlement op 15 februari 2023](#)

Deze resolutie vraagt aan de Vlaamse Regering om:

1° verder in te zetten op het uitdiepen van de diplomatieke, economische en culturele relaties met de landen van de Westelijke Balkan en daarbij zo snel mogelijk te anticiperen op het pioniersvoordeel bij een mogelijk EU-lidmaatschap van de landen uit de Westelijke Balkan;

2° in haar relaties met de landen van de Westelijke Balkan telkens het belang te onderstrepen van de mensenrechten, de bestrijding van corruptie, goed bestuur en de principes van de democratische rechtsstaat;

3° een geconditioneerd en geloofwaardig toetredingsperspectief voor de landen van de Westelijke Balkan principieel te ondersteunen

Repliek:

Vlaanderen zet in op het uitdiepen van de diplomatieke, economische en culturele relaties met de landen van de Westelijke Balkan door goede contacten te onderhouden met hun ambassadeurs. Tijdens deze ontmoetingen benadrukt Vlaanderen steeds het belang van het respect voor de mensenrechten, de bestrijding van corruptie, goed bestuur en de principes van de democratische rechtsstaat. Tijdens de interfederale vergaderingen pleit de Vlaamse Regering er telkens voor dat EU-uitbreiding gepaard moet gaan de nodige EU-hervormingen en gebaseerd moet zijn op een strikte en faire conditionaliteit en merites.

[Resolutie over de ratificatie van handels- en investeringsverdragen van de Europese Unie, aangenomen door het Vlaams Parlement op 8 februari 2023](#)

Deze resolutie vraagt aan de Vlaamse Regering om:

1° op intra-Belgisch niveau zo snel mogelijk en met klem aan te dringen op een snelle ratificatie van de evenwichtige handels-, partnerschaps- en investeringsbeschermingsakkoorden van de Europese Unie door de andere deelstaten, aangezien het uitblijven van die ratificaties sterk weegt op de welvaart en het imago als betrouwbare handelspartner van Vlaanderen en van de EU op wereldvlak;

2° te blijven inzetten op de internationalisering van Vlaamse bedrijven en specifiek van kmo's (ook de kleine ondernemingen), onder meer in groeitrajecten, door te zorgen voor de nodige informatie en begeleiding bij de ontwikkeling van exportstrategieën en door ondernemingen te ondersteunen en te begeleiden bij het aanboren van nieuwe markten;

3° tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie begin 2024 nadrukkelijk aandacht te besteden aan de offensieve en defensieve elementen van de handels- en investeringsagenda, en in het bijzonder aandacht te hebben voor de diversificatie van waardeketens, open strategische autonomie en het concurrentievermogen van de Vlaamse kmo's;

4° het gebruik van evenwichtige handelsakkoorden als hefboom te blijven verdedigen;

5° zich als een betrouwbare partner bij de ratificatie van handelsakkoorden te blijven opstellen;

6° minstens jaarlijks een voortgangsrapport over het Europese handelsbeleid op te stellen en in te dienen in het Vlaams Parlement met het oog op de bespreking ervan in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme;

7° de Europese Commissie erom te verzoeken de impact van handelsakkoorden die in werking zijn getreden, in kaart te brengen en in te zetten op 'post-impact assessments'.

Repliek:

De Vlaamse Regering volgt deze problematiek nauw op en blijft hier op aandringen op intra-Belgisch niveau. Ook de positie van kmo's, het versterken van ons handelsbeleid en diversificatie, en de implementatie van handelsakkoorden blijft belangrijk en wordt verder opgevolgd.

BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Relanceplan Vlaamse Veerkracht 37-D (2021-2022) – Nr.1

Repliek:

Met deze aanbevelingen werd al rekening gehouden bij de meetmomenten van het Relanceplan Vlaamse Veerkracht. Ook hierover werd uitvoering gerapporteerd aan het Rekenhof.

Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis - Steunmaatregelen van de Vlaamse overheid 37-B (2021-2022) – Nr.1

Repliek:

Er zal met de aanbevelingen rekening worden gehouden voor toekomstige crisissen en steunmaatregelen. Een repliek op deze aanbevelingen werd reeds gegeven in de vorige BBT's bij de begrotingsuitvoering. De steunmaatregelen werden intussen stopgezet.

BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Er zijn twee arresten van het Grondwettelijk Hof die betrekking hebben op het beleidsveld 'ondersteuning Vlaamse Regering'.

- Arrest nr. 39/2023 van 09/03/2023 met rolnummers 7660, 7699, 7722, 7724, 7725 (BV) tegen art. 8 van het decreet van 2 juli 2021 tot wijziging van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten – interne communicatie):
verwerping
- Arrest nr. 35/2023 van 02/03/2023 met rolnummer 7817 (PV) tegen art. 63 van het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut: **geen schending**

Er zijn geen arresten van het Hof van Justitie die betrekking hebben op de beleidsvelden in deze BBT.